VERGADERING RAAD d..
17 OKT. 2022
aluh.

NOTULEN VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE ZOETERMEER, GEHOUDEN OP MAANDAG 12 SEPTEMBER 2022

Voorzitter: de heer Bezuijen, burgemeester
Secretaris: de heer Blokland, griffier

Aanwezig zijn:
39 leden, te weten: de heren Aiobi en Aptroot, de dames Bakkers en Bink-Winterkamp, de heren Blansjaar (tot agendapunt 1a), Boerboom en Van den Boomgaard, de dames Bout-Wijngaards, Brouwer-Weemhoff, de heer Buisman (vanaf agendapunt 1b), mevrouw Van Damme, de heren Duiven en Ekkelenkamp, mevrouw Frinking, de heren Van Gils en Haak, de dames Haak, Kraneveldt-van der Veen en Van Leeuwen, de heren Louw en Markes, mevrouw Meijer, de heer Meijroos, mevrouw Meurs-Troch, de heren Mohammadian, Mooiman, Nawijn en Van der Perk, de heren Van Rumpt en Schoonbeek, mevrouw Siegelaer, de heren Smitskam, Van Steenis, Velner, Van der Vlies, Wareman en Weekenstroo, de dames Van Werkhoven, Wortel-Driessen en Van Yperen

Tevens aanwezig zijn:
6 wethouders, te weten: de heer Blansjaar (vanaf agendapunt 1a), de heer Iedema, mevrouw Ter Laak, mevrouw Van der Meer, de heer Velzen, de heer Weerwag

Afwezig zijn: -

AGENDA

---

1. **Opening en vaststelling agenda**
   a. **Benoeming en installatie van wethouder de heer W.J. Blansjaar**
   b. **Toelating en installatie raadslid de heer C.A. Buisman**
   c. **Benoeming en installatie commissielid mevrouw P.S. Mulholland**
   d. **Benoeming en installatie Rekenkamercommissielid mevrouw L.C. van Enkhuijzen**
   e. **Afscheid commissielid de heer H.J.A. de Graaff**
2. **Spreekrecht**
3. **Mondelinge vragen**
4. **Mededelingen**
5. **Afdoening ingekomen stukken**
6. **Bekrachtiging/opheffing geheimhouding**
7. **Hamerstukken**
   a. **Raadsvoorstel Begrotingswijziging provinciale subsidie Engelandlaan 140**
   b. **Raadsvoorstel Noodopvang statushouders en asielzoekers (financieel)**
   c. **NAAR DEBAT Raadsvoorstel Besteding SPUK-gelden energiearmoede**
   d. **Raadsvoorstel Benoeming bestuursleden gemeenschappelijke regelingen**
   e. **NAAR DEBAT Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cadenza 2**
   f. **Raadsvoorstel Verordening Nadeelcompensatie Zoetermeer 2022**
   g. **Raadsvoorstel Erfgoedverordening Zoetermeer 2022**
   h. **VERVALLEN Raadsvoorstel Cofinanciering Rijkssubsidie Mobilteitsfonds programma Binnenstad**
   i. **NAAR DEBAT Raadsvoorstel Procesvoorstel participatie Evenementenbeleid**
   j. **Raadsvoorstel Versterken antidiscriminatievoorziening**
   k. **Besluitenlijsten en notulen van 27 juni 2022 en 4 juli 2022**
8. **Debat (inclusief stemmingen):**
   a. **Raadsvoorstel Beëindiging subsidierelatie Stichting Museum De Voorde**
   b. **Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cadenza 2**
   c. **Raadsvoorstel Besteding SPUK-gelden energiearmoede**
   d. **Raadsvoorstel Procesvoorstel participatie Evenementenbeleid**
9. **Sluiting**

VERSLAG

---

1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dames en heren, leden van de raad, mensen op de publieke tribune, van harte welkom bij deze raadsvergadering van 12 september 2022. De eerste raadsvergadering na het zomerreces. We hebben elkaar al een paar keer gezien, dus ik ga niet zeggen: ik hoop dat u allemaal het reces goed heeft doorstaan. Daar ga ik helemaal van uit want we zijn alweer even bezig natuurlijk, maar dit is wel de eerste officiële raadsvergadering. Ik wil u hier allemaal van harte welkom heten. We gaan er met volle moed tegenaan zeg ik maar even optimistisch.
Bericht van verhindering heb ik niet ontvangen. Ik zie nog wel twee lege plekken, maar ik ga ervan uit dat ze er zo zijn. De heer Van Gils komt net binnen, dus nog eentje. Er zijn verder geen berichten van verhindering, dus dat betekent dat iedereen aanwezig is.
Dan ga ik over naar de vaststelling van de agenda. Als gevolg van de commissiebehandeling op 29 augustus jl. zijn de volgende onderwerpen verplaatst van de hamerstukken naar het debat: 8b. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cadenza 2 en 8c. Raadsvoorstel besteding SPUK-gelden energiearmoede. Bij de volgende agendapunten is een gewijzigd stuk toegevoegd: 7d. Raadsvoorstel benoeming bestuursleden gemeenschappelijke regelingen en 8c. Raadsvoorstel SPUK-gelden energiearmoede. De heer Louw van de PvdA heeft een amendement aangekondigd bij agendapunt 7i, Raadsvoorstel Procesvoorstel participatie Evenementenbeleid. Dit agendapunt gaat dan van de hamerstukken naar het debat en wordt agendapunt 8d, en u krijgt daarvoor één minuut spreektijd per fractie, als u dat zou willen. Het is natuurlijk geen verplichting. Is er iemand die hierover stemming wenst? Als iedereen zich hierin kan vinden dan is hiermee de agenda vastgesteld. Dank u wel.
Dan ga ik over naar de spreektijden. Ik wil u voorstellen bij agendapunt 8, het debat de volgende spreektijden vast te stellen. 8a. Raadsvoorstel Beëindigen subsidierelatie Stichting Museum De Voorde twee minuten per fractie. 8b. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cadenza 2 één minuut per fractie en 8c. Raadsvoorstel Besteding SPUK-gelden energiearmoede twee minuten per fractie.
De heer Schoonbeek van D66 en de heer Van Steenis van GroenLinks hebben verzocht om één minuut extra spreektijd en de heer Louw heeft om anderhalve minuut extra spreektijd verzocht bij agendapunt 8a. Raadsvoorstel Beëindiging subsidierelatie Stichting Museum De Voorde.
Mevrouw Kraneveldt heeft verzocht om één minuut extra spreektijd bij agendapunt 8b. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cadenza 2. En de heer Van den Boomgaard van FVD heeft verzocht om één minuut extra bij agendapunt 8c. SPUK-gelden. Omdat dit het eerste is gaan we het allemaal honoreren. Iemand nog iets over de agenda? Niemand? Is er iemand die stemming wil over dit punt? Nee, dan is dit ook vastgesteld. Dank u wel.

a. Benoeming en installatie van wethouder de heer W.J. Blansjaar

De **voorzitter:** Dan gaan we over naar, dat heeft u al op de agenda gezien, een aantal mensen die geïnstalleerd gaan worden. We beginnen allereerst met de benoeming en installatie van wethouder Blansjaar. Voor het benoemen van een wethouder wordt aan u gevraagd zich uit te spreken over de geloofsbrieven van de heer Blansjaar. Hierover zal de commissie Onderzoek Geloofsbrieven u adviseren.
Ik wil graag het woord geven aan de voorzitter van de commissie Onderzoek Geloofsbrieven, de heer Duiven. Mijnheer Duiven, gaat uw gang.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. De commissie van de raad van de gemeente Zoetermeer, in wier handen werden gesteld de geloofsbrieven en verdere bij de Gemeentewet gevorderde stukken, ingezonden door de heer Blansjaar, rapporteert de gemeenteraad van de gemeente Zoetermeer dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. Gebleken is dat de heer Blansjaar aan alle door de Gemeentewet gestelde eisen voldoet en de commissie adviseert dan ook tot de benoeming van de heer Blansjaar als voltijdswethouder.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Duiven. Dank ook voor uw werk, ook dank aan de commissie voor het verzette werk. Dat betekent dat we nu over kunnen gaan tot stemming. En voor dat we dan doen bied ik u de gelegenheid tot het stellen van vragen aan de kandidaat-wethouder, de heer Blansjaar. Ik weet niet of er behoefte is vanuit de raad? Nou, het is allemaal duidelijk mijnheer Blansjaar. U hoeft zich geen zorgen te maken. Volgens mij zijn er geen vragen, dan kan ik dat overslaan.
Voor de benoeming van een wethouder is schriftelijke stemming vereist., Elk raadslid ontvangt één stembriefje, dus ook het raadslid dat kandidaat is voor een wethouderspost. Dat zeg ik er nog maar even bij. We laten de stembriefjes, in aanwezigheid van de griffier, tellen door een stembureau in een

schorsing. Ik wil voorstellen de heren Louw, Van der Perk en Weekenstroo te benoemen als lieden van het stembureau, waarbij de heer Louw optreedt als voorzitter. Wens iemand hierover stemming? Het heeft niets te maken met de extra spreektijd die u heeft aangevraagd. Dat u niet denkt.. Is er iemand die hier stemming over wenst? Nee, dat is niet het geval. Dan gaan we nu over tot stemming met de stembriefjes. Ik zal de bodes vragen de stembriefjes te uitdelen. Wilt u nadat u het stembriefje heeft ingevuld blijven zitten alstublieft. De bodes halen dan namelijk netjes de stembriefjes weer op.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, leden van de raad, ik heropen de vergadering en dat doe ik door de voorzitter van het stembureau, de heer Louw, het woord te geven. Gaat uw gang mijn heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Het stembureau heeft de uitgebrachte stemmen geteld. Er zijn 39 stemmen uitgebracht, waarvan 0 ongeldig. De heer Blansjaar is met 28 stemmen voor, 10 tegen en 1 blanco stem gekozen.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Louw. Ook dank aan het stembureau voor het werk dat het heeft gedaan. Daarmee concludeer ik dat benoemd is als wethouder van de gemeente Zoetermeer de heer Blansjaar en kunnen we overgaan tot de installatie van de benoemde wethouder, de heer Blansjaar. Daarvoor ga ik achter de katheder staan. Als de heer Blansjaar naar voren kan komen ga ik die kant op. Voor we tot installatie over kunnen gaan moeten we eerst weten of u de benoeming aanvaardt. Dus ik ga u vragen of u de benoeming tot wethouder van de gemeente Zoetermeer aanvaardt.

De heer **Blansjaar**: Dat doe ik.

De **voorzitter**: Mooi, dat is in ieder geval heel goed. Dan kunnen we nu echt overgaan tot de installatie. Ik zal zo dadelijk de tekst van de eed voorlezen waarna ik u zal vragen te antwoorden 'Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!' Eerst vraag ik iedereen, die daartoe in staat is, om te gaan staan.
"Ik zweer dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen."

De heer **Blansjaar**: Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

De **voorzitter:** Van harte gefeliciteerd. Nu bent u officieel wethouder. Ik begrijp dat iedereen de heer Blansjaar graag wil feliciteren, maar we gaan eerst over naar een aantal andere benoemingen en installaties dus ik ga even terug naar mijn stoel.

b. Toelating en installatie raadslid de heer C.A. Buisman

De **voorzitter:** Dan gaan wij verder met agendapunt 1b. Dat is natuurlijk de toelating en installatie van een raadslid want door het vertrek van de heer Blansjaar als wethouder is er ook een vacature ontstaan in de gemeenteraad. Daarvoor gaan we installeren de heer C.A. Buisman. In het kader van deze toelating wordt aan u gevraagd zich te uitspreken over de geloofsbrieven van het nieuwe raadslid de heer Buisman. En ook hierover zal de commissie Onderzoek Geloofsbrieven u adviseren. Ik vraag opnieuw de heer Duiven als voorzitter van de commissie Onderzoek Geloofsbrieven het advies. Het woord is aan hem.

De heer **Duiven** (VVD): De commissie van de raad van de gemeente Zoetermeer, in wier handen werden gesteld de geloofsbrieven en verdere bij de Kieswet gevorderde stukken, ingezonden door de heer Buisman, rapporteert de gemeenteraad van de gemeente Zoetermeer dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. Gebleken is dat de heer Buisman aan alle door de Gemeentewet gestelde eisen voldoet en de commissie adviseert dan ook de heer Buisman toe te laten als lid van de gemeenteraad van Zoetermeer.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Duiven. Opnieuw dank aan de commissie en u voor het verzette werk. Is er iemand die hierover het woord wenst te voeren. Is hierover stemming gewenst? Dat is niet

het geval. Dan mag ik constateren dat alle aanwezige raadsleden, dat zijn alle 39, daarmee akkoord gaan.
Dan gaan we over naar de installatie van de heer Buisman. Ik verzoek u naar voren te komen en ik ga weer naar de andere.... Mijnheer Buisman, u mag naar voren komen. Mag ik iedereen vragen die dat kan om op te staan. Ik hoef het al niet meer te vragen, het gaat vanzelf. Mijnheer Buisman, ik lees zo dadelijk de eed voor. Ik verzoek u daarna te antwoorden met: "Zo waarlijke helpe mij God Almachtig!", met opsteken van beide vingers. Ik ga nu de eed voor u voorlezen.
"Ik zweer dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen."

De heer **Buisman**: Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

De **voorzitter**: Van harte gefeliciteerd met uw installatie en applaus.

c. Benoeming en installatie commissielid mevrouw P.S. Mulholland

De **voorzitter**: Wij gaan nu verder met een nieuwe installatie. Even voor alle mensen die dachten waarom krijgt de heer Blansjaar niet zo een boek. Dat is omdat hij wethouder wordt en het boek al heeft. Dan weet u dat.
We gaan over naar agendapunt 1c. Dat is de benoeming en installatie van een commissielid mevrouw Mulholland. Daar gaan we nu tot over. Het voorgedragen commissielid is, ik zei het al, mevrouw Mulholland. En ook voor de benoeming wordt u gevraagd zich uit te spreken over de geloofsbrieven van het nieuwe commissielid. Hierover zal de commissie Onderzoek Geloofsbrieven u adviseren. U kent hem al, daar is hij weer, de heer Duiven als voorzitter van de commissie Onderzoek Geloofsbrieven. Het woord is aan de heer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. Voor de aandachtige luisteraars: tekst verschilt hier en daar. Dus let u goed op en probeert u de verschillen te ontdekken.
De commissie van de raad van de gemeente Zoetermeer, in wier handen werden gesteld de geloofsbrieven en verdere bij de verordening van de raadscommissies gevorderde stukken, ingezonden door mevrouw Mulholland, rapporteert de gemeenteraad van de gemeente Zoetermeer dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. Gebleken is dat de kandidaat aan alle door de verordening gestelde eisen voldoet en de commissie adviseert dan ook mevrouw Mulholland te benoemen als commissielid van de gemeente Zoetermeer.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Duiven voor uw werk. En uiteraard ook weer voor de commissie. Dan gaan we over tot de besluitvorming. Er is over de benoeming van betrokkene geen verzoek tot schriftelijke stemming ontvangen. Dus daarom ga ik ervan uit dat de benoeming bij acclamatie voor u akkoord is.
Dan kunnen we nu overgaan tot de installatie van het benoemde commissielid. Mevrouw Mulholland zal zo dadelijk de eed afleggen. Ik vraag mevrouw Mulholland alvast naar voren te komen. Ik ga alvast die kant op, dan mag u allemaal gaan staan. Mevrouw Mulholland, u kent de procedure, dus ik ga de tekst voorlezen en u mag antwoorden met: "Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!"
"Ik zweer dat ik, om tot commissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik zweer en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als commissielid naar eer en geweten zal vervullen.

Mevrouw **Mulholland**: Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!

De **voorzitter**: Dank u wel en van harte gefeliciteerd met uw benoeming tot commissielid en natuurlijk ook een applaus.

d. Benoeming en installatie Rekenkamercommissielid mevrouw L.C. van Enkhuijzen

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar agendapunt 1d. De benoeming en installatie van een Rekenkamercommissielid, mevrouw L. C. van Enkhuijzen. Dat gaan we nu bij dezen doen. Er is geen verzoek tot stemming ontvangen. Dus ook hier ga ik ervan uit voor het raadsbesluit dat de benoeming van betrokkene bij acclamatie voor u akkoord is. Ja, dat is het geval. Dank u wel.
Nee, ik ga niet mijnheer Duiven naar voren halen. Mevrouw Van Enkhuijzen ga ik wel verzoeken om naar voren te komen. Mag ik alle andere aanwezigen vragen om te gaan staan.
Mevrouw Enkhuijzen, u kent de procedure. U gaat de belofte afleggen. Dat betekent dat u antwoordt met: "Dat verklaar en beloof ik." Ik ga nu de tekst aan u voorlezen.
"Ik verklaar dat ik, om tot lid van de Rekenkamercommissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de Rekenkamercommissie naar eer en geweten zal vervullen."

Mevrouw **Mulholland**: Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: Van harte gefeliciteerd en heel veel succes met het mooie werk.

e. Afscheid commissielid de heer H.J.A. de Graaff

De **voorzitter**: Dan hebben tot slot agendapunt 1e, afscheid van commissielid de heer De Graaff. We gaan vandaag afscheid van u nemen. Dat is het formele deel ervan. Er is geen verzoek tot stemming ontvangen. Ik concludeer dat u allemaal akkoord bent met het feit dat de heer De Graaff afscheid neemt. En op verzoek van u, want ik had een hele speech, maar u heeft gezegd: dat hoeft van mij niet. We staan niet al te lang stil bij uw afscheid. Dat heeft niets te maken met het feit dat we dat niet willen, maar u heeft het zelf ook aangegeven. We willen u natuurlijk, vanaf mijn plek, maar ik neem aan namens de hele raad, hartelijk danken voor al uw inzet. We gaan u zeker nog wel een keer zien en heel veel succes wensen. De bode overhandigt u in ieder geval een mooie bos bloemen en graag applaus.
Dan wil ik natuurlijk iedereen in de gelegenheid stellen de heer Blansjaar, de heer Buisman, mevrouw Mulholland en mevrouw Enkhuijzen te feliciteren én afscheid te nemen van de heer De Graaff. Ik stel voor dat wij tot 20.20 uur schorsen. Dan gaan we verder. Ik schors de vergadering.

Schorsing

2. Spreekrecht

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en ga nu over naar agendapunt 2. Agendapunt 2 is het spreekrecht. Er hebben zich vanavond vier insprekers gemeld. Die ga ik nu ook het woord geven. Ik geef allereerst mevrouw Kube namens mevrouw Wijnberg, voorzitter van de Raad van Toezicht van Museum De Voorde, het woord. U heeft vijf minuten, ik zal tijdig aangegeven wanneer de vijf minuten aan de orde is. Mevrouw Kube gaat uw gang.

Mevrouw **Kube**: Geachte burgemeester, wethouders en raadsleden van de gemeente Zoetermeer. Beatrijs Wijnberg is onderweg hiernaar toe. Ze heeft het helaas niet gehaald vanwege andere bestuurlijke verplichtingen. Ze heeft mij gevraagd of ik haar tekst wil voorlezen. Mijn naam is Marjonne Kube, conservator van Museum De Voorde. Ik lees haar tekst integraal voor.
Mijn naam is Beatrijs Wijnberg en ik ben voorzitter van de Raad van Toezicht van Museum De Voorde. De voorgenomen stopzetting van de subsidie aan Museum De Voorde verontrust en bedroeft ons als Raad van Toezicht zeer. In de afgelopen maanden zijn de aangedragen argumenten met uitgebreide toelichting ontkracht. Ik ga hier dan ook niet opnieuw woorden aan vuil maken. Er is veel publiciteit geweest rondom dit voornemen. Ik heb niemand horen juichen, behalve het college van B&W. Ik kan me vergissen, maar een college van burgemeester en wethouders is aangesteld om de gemeente te besturen met de burgemeester als goed burgervader aan het roer. De raadsleden zijn er om democratisch tegenwicht te bieden. De motieven om Museum De Voorde te sluiten lijken persoonlijk gedreven. De echte motieven worden niet uitgesproken. De aangedragen motieven, zoals gezegd, zijn allemaal weerlegd. Het lijkt dus dat er uitsluitend persoonlijke motieven overblijven en daar is een college van wethouders niet voor. Ik wil u dan ook aanspreken op uw verantwoordelijkheid naar de burgers van Zoetermeer en de culturele en financiële strop die u voor hen voorbereidt. Bij deze verantwoordelijkheid

hoort ook verantwoord bestuur en een goed voorbereid plan. Dit is geenszins aanwezig. Noch voor het erfgoed, noch voor het personeel. Het voorstel is dan ook onvoorbereid, op buikgevoel en niet professioneel. Het feit dat het college ons vraagt in zeven werkdagen tijd informatie aan te leveren die voor het voornemen van subsidiestopzetting uitgezet had moeten worden door het bestuurlijk apparaat getuigt helaas weer van ongefundeerde meningsvorming, onderbuikgevoel en niet professioneel handelen. Het is niet aan het museum om zijn eigen graf te graven. En het laat ook zien dat de bestuurlijke relatie die we hebben niet goed wordt begrepen. Het college verstrekt subsidie. En hoewel we natuurlijk het een en ander in zo goed mogelijk samenspraak willen doen is het daarmee niet de baas van het museum en kan dus niet dit soort opdrachten geven. Ik wil als laatste de raadsleden oproepen, om ondanks de spanning die dit in de coalitie kan oproepen, hun rol te spelen voor de burgers van Zoetermeer om tegen dit voorstel te stemmen, op zijn minst tot er een goed uitgewerkt plan ligt. En op zijn best de stad en het museum serieus te nemen door voor een vierjarige subsidietoekenning te stemmen waarmee wij dan, met de fondsenwerving die we dan kunnen opstarten, nog meer voor Zoetermeer relevante exposities kunnen realiseren. Ik vertrouw op uw gezond verstand en verantwoordelijkheid. Hartelijk dank, Beatrijs Wijnberg, voorzitter Raad van Toezicht Museum De Voorde.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Kube, namens mevrouw Wijnberg voor het inspreken. Dan gaan we over naar de tweede inspreker. Dat is de heer Van de Bunte, interim-directeur-bestuurder Museum De Voorde. Ook voor hem vijf minuten.

De heer **Van de Bunte**: Dank u wel voorzitter. Geachte raadsleden, mijn naam is Hans van de Bunte, interim-directeur-bestuurder Museum De Voorde. Verschraling dreigt voor de museale sector in Zoetermeer en ook voor de culturele sector, zo begint het persbericht van de Museumvereniging van vandaag. De Museumvereniging roept met name gemeenten op musea in staat te stellen te investeren in een duurzame toekomst. In 2001 daalde het bezoek landelijk van 13,2 miljoen naar 11,8 miljoen tegen 32,6 miljoen in 2019. Dit zijn cijfers van vandaag, van landelijke museumcijfers. Dat betekent dat het is gedaald met twee derde, met meer dan 60%. Voorzitter, de coalitiepartijen rekenen Museum De Voorde af op het niet halen van verwachte bezoekersaantallen. Echter, we doen het niet slecht in verhouding tot heel veel andere middelgrote en kleine musea in Nederland. Dit oordeel is in het licht van de pandemie en de landelijke effecten ongefundeerd, niet netjes en onbehoorlijk. Landelijk gevolg van de pandemie dat in totaal, ook vandaag in het persbericht, 43% van alle musea in Nederland in het negatief zijn komen te staan, in de min, rode cijfers schrijven, met als reden de pandemie. Ook hier doet Museum De Voorde het heel goed. Want wij schrijven geen rode cijfers, wij schrijven zwarte cijfers over 2021 en over 2020. En ook voor dit jaar ziet het er goed uit. Dit in tegenstelling tot vele andere collega-musea. De bewering van het college van B&W dat het museum exploitatietekorten heeft is ongegrond. Dit is onjuist en niet netjes. Museum De Voorde doet het zelfs beter dan die 43% andere musea in Nederland. In de brief aan het college van B&W Zoetermeer van de Museumvereniging d.d. 4 jul 2022 wijst directeur Vera Carasso op onze unieke kracht, waaronder onze sterke educatieve taak voor de duizenden kinderen uit Zoetermeer die ons jaarlijks bezoeken. Vaak is het schoolbezoek voor hen een eerste kennismaking met het museum. Of zelfs met een culturele instelling. Het museum levert zo een onmisbare bijdrage aan kansengelijkheid en in de ontwikkeling van een eigen en de Zoetermeerse identiteit. Het museum loopt met zijn missie vooraan nu onlangs de nieuwe museumdefinitie voor musea wereldwijd is vastgesteld, namelijk op het ICOM-congres in augustus jl. nog geen maand geleden. Nieuw is dat musea een belangrijke sociaal-maatschappelijke rol hebben te vervullen in de gemeenschap. Museum De Voorde is al sinds 2019 succesvol op weg in deze traditie en transitie. Wij zien ons daarin genereus gesteund door lokale en landelijke fondsen. Ook past Museum De Voorde met juist deze missie en kerndoelstellingen binnen de cultuurvisie van de gemeente Zoetermeer en de uitvoeringagenda. Ons lokale team van vrijwilligers en museumdocenten is in de laatste zes maanden in diversiteit uitgebreid waarmee het museum stappen heeft gezet naar een meer inclusieve organisatie. Het museum is er trots op een van de meest actieve culturele instellingen te zijn geweest die een bijdrage heeft geleverd aan de uitvoeringsagenda van Zoetermeer. Ik kan me indenken dat raadsleden deze huidige en nieuwe activiteiten nog onvoldoende hebben kunnen laten meewegen in verhouding tot de inmiddels verouderde argumenten uit 2020. Wordt uw voornemen doorgezet dan zal deze actuele museale expertise verdwijnen uit Zoetermeer. Het lokale cultuurveld wordt decennia teruggezet. In paragraaf 3 en 4 van onze brief van 9 september jl. geven wij een beschrijving van het langdurige en kostbare afstotingsproces en de extra nadelen als het gaat om de collectie van Museum De Voorde. Ik kan niet anders dan hopen dat u, raadsleden, dit proces en de kosten zwaar zullen laten wegen in het nemen van het besluit van vandaag. Ook geven we, voorzitter, een alternatief scenario in onze brief, dat als doel heeft de museale collectie en de daarvoor bij het museum opgebouwde kennis voor Zoetermeer, ik herhaal voor Zoetermeer, en binnen een professionele organisatie te behouden. Dat is ons doel. Dit scenario is

eenvoudiger, goedkoper en sneller te verwezenlijken dan sluiting van het museum. Een college dat vandaag het besluit neemt de subsidie van Museum De Voorde te beëindigen zorgt voor een enorme kapitaalsvernietiging.

De **voorzitter**: U heeft nog tien seconden mijnheer Van de Bunte.

De heer **Van de Bunte**: Het museum verzoekt de gemeenteraad om het besluit uit te stellen tot er duidelijkheid is over de consequenties voor collecties, schoolbezoeken en het personeel. Draai het om, zorg eerst voor een gedegen nieuw plan en neem daarna een beslissing. Betrek de expertise van het museum in plaats van het advocatenbureau

De **voorzitter**: Ik verzoek u nu echt af te ronden want u bent door uw tijd heen.

De heer **Van de Bunte**: Dit college kan zich op de borst trommelen over verandering waar het voor staat, maar ik zie geen vooruitgang. Ik mis de visie op de museale functie en ik zie niets anders dan dat het college in zijn wittebroodsweken het kind met het badwater weggooit. Ik wens alle raadsleden veel wijsheid toe. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van de Bunte voor uw inspraak. Dan gaan we over naar de heer Vergers, hij wil ook inspreken over Museum De Voorde en over het aanvragen van parkeerkaarten voor gehandicapten. Mijnheer Vergers.

De heer **Vergers**: Voorzitter, dit is weer de eerste reguliere raadsvergadering na het reces. Ik zal mijn rij inspreekbeurten ook weer hervatten en zoals gewoonlijk op persoonlijke titel. Om te beginnen wil ik ook graag iets zeggen over het museum. Al vele jaren een onderwerp dat de gemoederen in de raad danig bezighoudt. We lezen in het raadsvoorstel dat het college het aantal bezoekers te laag vindt. En daarom meent de subsidie te moeten stoppen met als gevolg dat het museum de deuren zal moeten sluiten. Ik denk dat sluiting van het museum jammer is omdat het museum een nieuwe weg is ingeslagen en werkt aan een heel interessant, innovatief concept. Een concept met thematentoonstellingen, zoals het thema Stoer en het thema Respect. Zo een innovatief concept past denk ik prima bij het imago van Zoetermeer, als innovatieve stad. Een eendimensionale benadering met bezoekersaantallen lijkt dan ook erg kort door de bocht. Als bezoekersaantallen nu het doorslaggevende argument zou moeten zijn, dan beveel ik aan om de toegang tot het museum gratis te maken. Dat zou vanuit het bestuur van de stad in elk geval stoer zijn en van respect getuigen voor de museale functie. Ik denk dan uiteindelijk dat u verbaasd zou zijn over de bezoekersaantallen die dan zullen worden gerealiseerd.
Voorzitter, dan een tweede onderwerp waar ik graag uw aandacht voor wil vragen. Dat valt onder de rubriek gemeentelijke verbeterpunten. Deze keer focus op de procedure bij het aanvragen van een parkeerkaart voor gehandicapten. De procedure daarbij is dat je eerst € 135,00 betaalt en vervolgens lang moet wachten. De afrondingstermijn die daar voor staat is maximaal acht weken en na herhaaldelijk bellen komt er dan na ruim zes maanden, ik herhaal voorzitter, na ruim zes maanden, in plaats van maximaal acht weken, een reactie. En wel een oproep van een medisch specialist voor een onderzoek. In de wijk Meerzicht blijkt deze medisch specialist zich schuil te houden in een achterafkamertje op de eerste verdieping van het treurige wijkgebouw. Een kamertje dat vanwege de nauwe en donkere gangetjes en de kleine lift met een rolstoel nauwelijks of niet te bereiken valt. Ook de noodzaak van een dergelijke keuring in deze casus waar ik het nu over heb is geheel afwezig omdat het medisch dossier hier meer dan voldoende duidelijkheid over geeft. Daarom voorzitter mijn aanbevelingen. Scherp de procedure aan, zodat het onnodig inschakelen van medische specialisten overbodig is. Verbeter de rolstoeltoegankelijkheid van de locatie van de medisch specialist en tot slot: doe iets aan de enorme overschrijding van de wachttijd. Want dat is toch wel een beetje heel erg lang. Voorzitter, tot zover mijn bijdrage voor vandaag en mijn aanbevelingen.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Vergers voor uw inbreng. Dan gaan we over naar de vierde inspreker, dat is de heer Molsbergen, ook over Museum De Voorde. U heeft ook vijf minuten.

De heer **Molsbergen**: Goedenavond. Voor mijn pensionering in 2019 was ik dertig jaar rector, directeur-bestuurder van het Erasmuscollege. 25 jaar voorzitter van het Onderwijsbesturenoverleg hier in Zoetermeer. Van 2007 tot 2014 voorzitter van de Raad van Toezicht van het Stadsmuseum. Dat is de achtergrond van waaruit ik spreek. Het bezoekersaantal wordt nu als argument gebruikt om de financiering stop te zetten voor het museum. 12.500 bezoekers in plaats van 25.000 lees ik in de stukken. Er is ooit, nog in mijn tijd, dus voor 2014, een beleidsdoelstelling geformuleerd bij een nieuw museum van 25.000.

Een beleidsdoelstelling bereik je in een aantal jaar en niet direct. Dat zou namelijk hetzelfde zijn als ik het college zou afrekenen op het niet halen in tien maanden van hun beleidsdoelstellingen die ze in het coalitieakkoord hebben vastgelegd voor de komende vier jaar. Ik denk dat dit onverstandig is voor een gemeenteraad om dat bij een college te doen. Maar ik denk dat het voor het college onverstandig is om dat te doen bij een dergelijk instituut als het museum.
Een tweede reden: er zijn zo'n 6.000 leerlingen die elk jaar naar het museum toe gaan. Scholieren van de Zoetermeerse scholen. Dat is 30% van het totaal van de scholieren in Zoetermeer. Het is ook het enige museum waar ze naartoe kunnen gaan en de eerste kennismaking die ze kunnen opdoen met musea. Als het museum verdwijnt dan is dat over. De educatieve functie vervalt. Buiten de stad gaat geld kosten, afhankelijk van de belangstelling van ouders en dus afhankelijk van het belangstellingsniveau en de financiële draagkracht van die ouders. U weet dan ook wie hier de dupe van zijn als dat museum er voor hen niet meer beschikbaar is. In uw Cultuurvisie wordt gesproken over de museale functie in Zoetermeer. Deze zou overgenomen kunnen worden door het Nationaal Videogame Museum. Afgezien van het feit dat dit museum net zomin een museum is als een café dat zich zou dragen met de naam 'de gemeenteraad' zal duidelijk zijn dat deze historische collectie speelapparaten op geen enkele wijze een educatieve rol zou kunnen spelen voor het Zoetermeerse onderwijs. Althans, ik kan me dat niet meer voorstellen, zelfs nu ik gepensioneerd ben. De functie die het museum heeft vervuld de afgelopen vijfentwintig jaar gaat daarmee verloren. Ik denk dat het iets is wat u als gemeenteraad en u als college toch echt wel beter zou moeten overwegen.
Ten vierde, in de gemeenteraad is tien jaar discussie geweest voordat in 2015 BMC werd ingehuurd door de toenmalige wethouder van Cultuur om een uitgebreid plan te maken wat wel of niet mogelijk zou zijn ten aanzien van de functie van het Stadsmuseum. Er kwamen vijf scenario's uit naar voren. Ieder met een eigen ambitieniveau. Het minste ambitieniveau was een oudheidkamer zonder museale functie, beperkt beschikbaar met als kosten, dan weet u dat vast, ongeveer € 200.000,00 per jaar. De derde en vierde variant is een combinatie geworden waar nu het huidige museum op is gebaseerd. Als je een dergelijk beleid formuleert en zo lang als gemeente hebt gesproken over het wel of niet behouden van een museum en niet het afschaffen daarvan, of het niet meer financieren daarvan, dan is het vreemd als je twee jaar na de start, drie jaar na de start van het museum, twee jaar COVID, nu besluit, op basis van getallen van tien maanden, overigens volgens mij 25% stijging van het bezoek in die tien maanden tijd, ik geef het je te doen in deze tijd voor een museum. Als ik kijk naar de cijfers die u zelf heeft gegeven, 3000 meer dan in een periode daarvoor. Als ze zo doorgaan verwacht ik de 25.000 als beleidsdoelstelling in deze collegeperiode behaald gaat worden. Maar dan moeten ze wel de kans krijgen. Dan verder als vijfde. Ik lees in de pers dat er inmiddels een derde interim-directeur aan de slag is. Los van het feit dat het nooit makkelijk is om een nieuw gebouw, met een nieuw museum en een nieuw concept neer te zetten in een korte tijd, kan ik me voorstellen dat het met een nieuwe directeur, nog een nieuwe directeur, nog een nieuwe directeur en met twee jaar COVID het managen van een programmering in een politiek klimaat waar het bestaansrecht hardop ter discussie staat, nou niet bepaald een makkelijke klus is. Ongetwijfeld zal het museum ook keuzes hebben gemaakt waarvan je achteraf kunt zeggen: niet zo handig of had beter gekund. Dat geldt voor iedereen die met beleid heeft te maken, ook het openbaar bestuur.

De **voorzitter**: Mijnheer Molsbergen, u heeft nog tien seconden.

De heer **Molsbergen**: Dat begrijp ik. Ik adviseer u dit besluit niet te nemen. Geef het museum, de interim-directeur de kans om binnen uw collegeperiode te voldoen aan de middellangetermijndoelstelling om die 25.000 bezoekers te realiseren. Ik ben ervan overtuigd dat het kan en ben graag bereid om daaraan mee te werken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Molsbergen voor uw inspraak. Dat betekent dat wij aan het eind zijn gekomen van de insprekers, agendapunt 2.

3. Mondelinge vragen

De **voorzitter**: Dan gaan we nu over naar agendapunt 3. Dat zijn de mondelinge vragen. Daarvoor zijn twee vragen aangemeld. Allereerst wil ik de heer Van Gils van de VVD over de realisatie van flexwoningen het woord geven. Mijnheer Gils, gaat uw gang.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, dank u wel. Vorige week kondigde de minister van Volkshuisvesting aan dat de rijksoverheid 2000 flexwoningen heeft gekocht waarop gemeenten zich kunnen inschrijven. Dan moeten we er alleen nog een plekje voor vinden. Dat komt boven de al ambitieuze doelen van het

rijk over het aantal te bouwen flexwoningen. Daarnaast gaf het college in het memo van 27 juli jl. aan dat het ziekenhuispersoneel wil helpen met de huisvesting zodat het LangeLand Ziekenhuis voor hen een aantrekkelijke plek blijft om te werken. Dit is natuurlijk niet de eerste keer dat in deze raad de term flexwoningen klinkt. Het mag duidelijk zijn dat de politieke wil er over de hele breedte is, landelijk en lokaal. Bij het neerzetten is het tempo echter nog wel ver te zoeken. Alleen op de Ruimtebaan zijn we in Zoetermeer op dit moment bezig met flexwoningen. Daar duurt het proces nu al drie jaar en is het pas over een jaar afgerond. Dat kan wat ons betreft een stuk sneller. Daarover een aantal vragen.
Vraag 1: kan de wethouder toelichten waarom de realisatie van flexwoningen op de Ruimtebaan zo lang duurt en wat kunnen we doen om dat proces op andere locaties te versnellen.
Vraag 2: Ziet de wethouder kans om met extra middelen van het rijk aanvullende flexwoningen neer te zetten in Zoetermeer? En zo ja, ziet de wethouder opties dit te combineren met de huisvesting van ziekenhuispersoneel? Zoals bijvoorbeeld op het braakliggende terrein aan de Ondineschouw? Dat ligt vlak bij het ziekenhuis en daar stonden vroeger toen ook al zorgflexwoningen.
Tot slot, welke besluiten zijn er van de raad vereist om het tempo met het realiseren van flexwoningen te vergroten? Is de wethouder bereid deze op de kortst mogelijke termijn aan ons voor te leggen?

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van Gils. Dan ga ik naar het college, wethouder Weerwag. Gaat uw gang.

Wethouder **Weerwag**: Voorzitter, eerst een aantal weetjes over flexwoningen, natuurlijk onder dankzegging van deze vragen. Het beeld dat bij de procedure van flexwoningen wordt geschetst is veel korter dan bij reguliere woningen. Dat is echt feitelijk onjuist. De doorlooptijd van een flexwoning is gemiddeld anderhalf jaar als je uitgaat van een kruimelgevallenregeling. Daarmee maak je uitzonderingen op de Omgevingsvergunning. En twee jaar als je gewoon uitgaat van een normale procedure. De doorlooptijd van een reguliere woning bedraagt drieënhalf tot vijf jaar. Dus de doorlooptijd is inderdaad wel iets sneller, maar dat heeft met name ook te maken met een kortere bouwtijd. Andere doorlooptijden zijn eigenlijk gewoon feitelijk hetzelfde als bij een regulier woningbouwproject. Een recent rapport van Planbureau voor de Leefomgeving, bevestigt dit ook. Als laatste als intro wil ik nog eventjes aangeven dat de flexwoningen voor korte termijn eerder een oplossing zijn. Ik ben zelf heel enthousiast over het inzetten van flexwoningen, maar dan meer als drukverlagend op de woningmarkt. Waar ik voor uw raad wel rekening mee wil houden is dat het plaatsen van flexwoningen op bepaalde locaties perspectief wegneemt op die locatie. Als je kijkt naar de Visie 2040, dan moeten we er echt aan denken dat je een plek tien tot vijftien jaar niet anders kunt inzetten. Wij als college zullen daarbij telkens een afweging moeten maken, zowel voor kwantiteit als voor kwaliteit.
Antwoord op de vragen. Kan de wethouder toelichten waarom de realisatie van de flexwoningen aan de Ruimtebaan zo lang duurt? Het project aan de Ruimtebaan is in december 2021 pas formeel gestart. We zijn nu negen maanden verder en de haalbaarheidsfase wordt in oktober 2022 afgesloten. Op dat moment kan de vergunningsprocedure worden gestart en het bouwrijp maken van de grond. De voorbereiding en de wachttijd voor nutsbedrijven ligt op dit moment op zeven tot negen maanden. Daar worden we ook eigenlijk een beetje ingehaald. U wees naar het verleden, de locatie van Monteverdi. Dat waren toch hele andere tijden. Op het moment dat je toen een nutsvoorziening wilde uitbreiden waren die tijden gewoon ook daadwerkelijk korter. Dus dat klopt. Naar verwachting worden deze flexwoningen aan de Ruimtebaan eind 2023, begin 2024 opgeleverd en dan heeft het project al met al iets meer dan twee jaar geduurd. Uw vraag: ziet de wethouder kans om met extra middelen van het rijk aanvullende flexwoningen neer te zetten? Er is inderdaad een landelijke subsidieregeling, alleen zet het rijk daar weer allerlei voorwaarden tegenover. U kunt dan denken aan bijdragen aan een asieldeal die het rijk heeft gesloten met de VNG. Het is momenteel echter nog onduidelijk hoe deze gelden zullen worden toegewezen. Zodra er meer duidelijkheid over is zullen we de raad erover informeren. We zijn onder andere daarover ook in gesprek met de provincie. Uw vraag over het ziekenhuispersoneel en de locatie op het braakliggende terrein. De Ondineschouw is een te ontwikkelen gebied van het programma Binnenstad. Er zijn geen plannen om daar flexwoningen te realiseren. Op het moment dat je dat daar wel gaat doen, of uw raad daartoe besluit, dan heeft dat invloed op het perspectief Binnenstad 2040. Dat is dan een keuze die ik aan de raad zou willen voorleggen.
Tot slot heeft u nog een vraag gesteld: hoe kan de raad tempo maken of bijdragen om tempo te maken in de besluitvorming? Naar mijn mening gaan we op de Ruimtebaan echt zo snel als we kunnen. We bouwen daar ook kwalitatief hoge flexwoningen. U zou mij als raad kunnen helpen met een positief besluit op het raadsvoorstel dat bij u vorige week is aangeleverd. Verder komt het college met een memo. Dat hebben we ook in het raadsvoorstel opgenomen. U kunt ook teruglezen over de andere mogelijkheden. Dan kunt u denken aan het onderzoek dat we nu doen voor andere locaties die bestemd kunnen zijn voor flexwoningen. Dat waren mijn antwoorden.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Weerwag. Ik kijk even naar de heer Van Gils. Heeft u daar nog vragen of opmerkingen over? Gaat uw gang.

De heer **Van Gils** (VVD): Nee hoor, ik ga snel op korte termijn met de wethouder op zoek naar die aanvullende locaties.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan stel ik vast dat daarmee de vragen zijn beantwoord. Dank wethouder Weerwag. Dan gaan we over naar de vragen van de heer Weekenstroo van het CDA over bestaanszekerheid.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank voorzitter, CDA Zoetermeer maakt zich grote zorgen over de toegenomen kosten voor het levensonderhoud, de stijgende inflatie en uit de pan rijzende kosten voor de energierekening. Schuldenorganisaties maken zich hierover ook grote zorgen. Waarschijnlijk moeten we ervan uitgaan dat het aantal Zoetermeerders dat in energiearmoede leeft de komende jaren zal gaan toenemen. Omdat we ons zorgen maken en een goed beeld willen hebben van de potentiële omvang heeft het CDA de volgende vragen voor het college.
Heeft het college zicht op de omvang en de problematiek met de schulden in de gemeente?
Welke ontwikkelingen ziet het college in de cijfers en ook de achterliggende reden van deze schulden?
Vanuit het Sociaal Innovatiefonds wordt er gewerkt aan vindplaatsen verborgen schulden. Waarbij het doel is te onderzoeken hoe de gemeente slimmer en beter kan worden in het bereiken van de doelgroep vanuit nieuwe vindplaatsen en de samenwerking met partners. Hoe staat het met de uitvoering hiervan?
Uit het interview met het Streekblad van 1 september jl. blijkt dat wethouder Velzen vindt dat de gemeente weinig kan doen en het voornamelijk aan het rijk is, maar zich hierbij niet neerlegt en met andere wethouders in gesprek gaat. Kunnen we van het college een plan verwachten? Zo ja op welke termijn? Liefst nog voordat de winter begint natuurlijk. En met de toevoeging van de uitvoering in de motie In kaart brengen energiearmoede en de motie Proactieve aanpak energiearmoede. We kunnen de inwoners deze winter natuurlijk niet in de kou laten staan. Enkel wachten op rijksgelden is wat het CDA Zoetermeer betreft geen optie. Kan het college op korte termijn onderzoeken of het Coronanoodfonds kan worden bestemd voor het bijstaan van deze inwoners? We gaan ervan uit dat dit een bestaanszekerheidscrisis is en die steeds groter gaat worden en daarbij ook topprioriteit is van het college. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Weekenstroo voor uw vragen. Ik ga naar het college. Dat is wethouder Velzen. Gaat uw gang.

Wethouder **Velzen**: Ja dank u wel voorzitter en dank voor de gestelde vragen. Het is goed om te constateren dat u de zorgen die ik vorige week uitte deelt. Die delen we denk ik allemaal. Het is een groot probleem zoals we twee weken geleden ook al met elkaar bespraken toen we het over de SPUK-regeling hadden die later vanavond ook ter sprake komt. Op uw vraag met betrekking tot de omvang van de problematiek, de huidige omvang hebben we niet exact in beeld. Dat is ook lastig. Het is een thema, armoede, dat zich moeilijk in de kaart laat kijken om zo maar te zeggen. Mensen houden het graag achter de voordeur en zijn er niet heel open over. We hebben wel cijfers van het CBS van vorig jaar. Die cijfers lopen al tien jaar terug. Maar als we dan kijken naar het Nibud, het CBS meet op problematische schulden en het Nibud kwam pas met 38% van de huishoudens komt moeilijk tot zeer moeilijk rond. Dat gaat dan over rondkomen en gaat niet over problematische schulden. Maar het zegt wel iets over de problematiek. Dat het toeneemt, ook in Zoetermeer, dat zal zeker het geval zijn. Welke ontwikkelingen en achterliggende redenen zien we? Die is denk ik wel duidelijk. Als je de krant openslaat of op internet kijkt, zie je dat het natuurlijk alles te maken heeft met stijgen van de kosten, de brandstofkosten, alles in de supermarkt wordt duurder. De energieprijzen gaan omhoog. Dat is helder. Kan de raad hier frequent over worden geïnformeerd? Dit zal onderdeel uitmaken van de collegereactie op energiearmoede. Druk op bestaanszekerheid, daarmee komen we de komende periode met nog meer informatie bij u terug. Dan de vraag over de moties. De motie Energiearmoede Zoetermeer, kan het uitzoeken versneld worden? Het uitzoeken is eigenlijk al gedaan. Als we teruggaan naar de motie die op 11 mei jl. naar de raad is gegaan, dat is een verdagingsmotie geweest, die is verdaagd vanwege de oplossingen die daar ook in ter sprake kwamen. Maar daar is wel al verwezen ook naar het onderzoek van TNO en het in kaart brengen van waar de energiearmoede zit. Ik zou graag naar die memo willen terugverwijzen. De oplossing komt dadelijk weer terug in onder andere de SPUK-regeling. Dan de vraag met betrekking tot het Sociaal Innovatiefonds en de vindplaatsen verborgen schulden, de uitvoering. De programmamanager is per 1 juli jl. aangesteld. Die is nu onderweg met het Programma Sociaal

Innovatiefonds. Dus recent gestart en daar kunnen we nu nog niet al te veel over zeggen. Voorstel vindplaats verborgen schulden. Het eerste verkennende gesprek heeft plaatsgevonden met één werkgever. Verder lopen er gesprekken met De Binnenbaan als werkgever en accountmanagers van het WerkgeversServicepunt. Dan interview Streekblad, wat heb ik daarover geroepen. Daar maakte ik me inderdaad zorgen, zoals ik al zei. We zijn met de moties aan de slag gegaan. Op korte termijn zullen we terugkomen met informatie over wat we daar intern nu over hebben besproken. We zijn als college druk aan de slag met de ambtelijke organisatie, de gesprekken vinden nu plaats met collega-wethouders, met maatschappelijke partners uit de stad. We verwachten eind deze maand of begin oktober a.s. met een memo naar de raad te komen met ontwikkelingen daarover. Dan als laatste vraag: kan het college onderzoeken of het Coronanoodfonds bestemd kan worden? Daar hebben we vanmiddag al even naar gekeken. Dat kan niet. Het Coronanoodfonds loopt nog dit jaar. Dus dat moet sowieso eerst worden afgesloten en ik denk ook dat het zuiverder is als de raad een fonds wil oprichten hiervoor dat daarvoor gewoon initieel middelen voor worden gezocht en dat we het Coronanoodfonds daar buiten beschouwing laten. En daarnaast, heet van de naald, het kabinet komt vandaag met berichtgeving over een fonds dat vanuit de landelijke overheid wordt opgezet, samen met de energiebedrijven. Een goede ontwikkeling. Het rijk is wat ons betreft ook aan zet daarop. Laten we nu eerst even kijken wat dit concreet gaat opleveren. Dan ter afsluiting op wat u aangeeft. We gaan ervan uit dat het topprioriteit is, dat is het voor het college zeker. We zien deze crisis ontstaan en op ons afkomen. Daar maken we ons zorgen over en daar maken we ons ook hard voor.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Velzen. Ik kijk even naar de heer Weekenstroo. Nog behoefte aan een aanvullende vraag of opmerking? Gaat uw gang.

De heer **Weekenstroo**: Ik ben blij dat het college dit als topprioriteit ziet. We wachten het memo eind september, begin oktober a.s. af en zien het vol vertrouwen tegemoet.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan constateer ik dat daarmee ook deze vraag is beantwoord en daarmee ook agendapunt 3 is afgehandeld.

4. Mededelingen

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar agendapunt 4, de mededelingen. Zijn er mededelingen vanuit de gemeenteraad? Dat is niet het geval. Zijn er mededelingen vanuit het college? Volgens mij niet. Dan heb ik zelf nog een mededeling als raadsvoorzitter. Want gezien de benoeming van de heer Blansjaar tot wethouder heb ik van de fractie van PDvZ begrepen dat de heer Haak nu als fractievoorzitter is aangewezen. Dan is dat ook voor u helder.

5. Afdoening ingekomen stukken

De **voorzitter**: Daarmee ga ik naar agendapunt 5. Afdoening ingekomen stukken. Is er iemand die daarover het woord wenst te voeren? Dat is niet het geval. Is er iemand die hier stemming over wenst? Dat is niet het geval. Dan constateer ik dat alle 39 raadsleden akkoord zijn met de afdoening ingekomen stukken.

6. Bekrachtiging/opheffing geheimhouding

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar agendapunt 6: de bekrachtiging/opheffing geheimhouding. Daar zijn geen stukken. Dus wij gaan over naar agendapunt 7.

7. Hamerstukken

a. Raadsvoorstel Begrotingswijziging provinciale subsidie Engelandlaan 140

De **voorzitter**: Dat zijn de hamerstukken.
7a. Raadsvoorstel Begrotingswijziging provinciale subsidie Engelandlaan 140.
Heeft er iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wenst er iemand stemming hierover? Dat is niet het geval. Dan constateer ik dat dit raadsvoorstel unaniem is aangenomen.

b. Raadsvoorstel Noodopvang statushouders en asielzoekers (financieel)

De **voorzitter**: 7b. Raadsvoorstel Noodopvang statushouders en asielzoekers (financieel).
Heeft er iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Is er iemand die stemming over dit raadsvoorstel wenst? Dat is ook niet het geval. Dan constateer ik dat 7b ook is aangenomen.

c. NAAR DEBAT Raadsvoorstel Besteding SPUK-gelden energiearmoede

De **voorzitter:** 7c gaat naar het debat, het raadsvoorstel Besteding SPUK-gelden. Dat komt straks terug.

d. Raadsvoorstel Benoeming bestuursleden gemeenschappelijke regelingen

De **voorzitter**: 7d Raadsvoorstel Benoeming bestuursleden gemeenschappelijke regelingen.
Heeft er iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Is er iemand die stemming wenst? Dat is niet het geval. Dan is dit raadsvoorstel aangenomen.

e. NAAR DEBAT Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cadenza 2

De **voorzitter**: 7e is ook naar het debat.

f. Raadsvoorstel Verordening nadeelcompensatie Zoetermeer 2022

De **voorzitter**: Dan gaan we naar 7f, het raadsvoorstel Verordening nadeelcompensatie Zoetermeer 2022.
Is er iemand die een stemverklaring wil afleggen? Dat is niet het geval. Wenst iemand stemming over dit voorstel? Dat is niet het geval. Dan constateer ik dat dit ook unaniem is aanvaard.

g. Raadsvoorstel Erfgoedverordening Zoetermeer 2022

De **voorzitter**: Dan 7g, het raadsvoorstel Erfgoedverordening Zoetermeer 2022.
Heeft er iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Is er iemand die stemming wenst? Dat is ook niet het geval. Dan is ook dit voorstel aangenomen.

h. VERVALLEN Raadsvoorstel Cofinanciering Rijkssubsidie Mobiliteitsfonds programma Binnenstad.

De **voorzitter**: Dit raadsvoorstel is vervallen.

i. Raadsvoorstel Procesvoorstel participatie Evenementenbeleid

De **voorzitter**: 7i is naar de bespreekstukken gegaan.

j. Raadsvoorstel Versterken antidiscriminatievoorziening

De **voorzitter**: Dan gaan we naar 7j. Raadsvoorstel Versterken antidiscriminatievoorziening.
Heeft er iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Iemand die stemming hierover wenst? Dat is niet het geval. Dan is ook dit voorstel aangenomen.

k. Besluitenlijsten en notulen van 27 juni 2022 en 4 juli 2022

De **voorzitter**: Dan gaan we naar 7k, Besluitenlijst en notulen van 27 juni 2022 en 4 juli 2022.
Heeft er iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Dat is niet het geval. Wenst er iemand stemming hierover? Dan zijn ook deze besluitenlijst en notulen vastgesteld.

8. Debat (inclusief stemmingen):
a. Raadsvoorstel Beëindiging subsidierelatie Stichting Museum De Voorde

De **voorzitter**: We gaan over naar agendapunt 8, het debat, waarbij ik begin bij agendapunt 8a. Het Raadsvoorstel Beëindiging subsidierelatie Stichting Museum De Voorde. Twee minuten spreektijd per fractie. Ik ga eerst inventariseren wie hier het woord over wenst te voeren. Ik zie de heer Schoonbeek,

de heer Smitskam, de heer Haak, mevrouw Brouwer, mevrouw Wortel, de heer Duiven, mevrouw Bink, de heer Louw, de heer Velner en de heer Marcus. En de heer Van Steenis. Heb ik ze dan allemaal? Ja. Klopt het? Dan beginnen we met de heer Schoonbeek. Gaat uw gang. Voor alle helderheid, de heer Schoonbeek heeft een minuut extra gevraagd. Dat nog even ten overvloede.

De heer **Schoonbeek** (D66): Dank u wel voorzitter. In de commissie begon ik mijn bijdrage met het gezegde: gooi geen oude schoenen weg voordat je nieuwe hebt. Voorzitter, ik kan nog heel veel gezegdes opnoemen die hier allemaal opgeld doen. Berouw komt na de zonde. Grote stappen, snel thuis is ook een mooie. En waar de brief van Museum De Voorde mee eindigde: het kind met het badwater weggooien. Dat we als stad moeten bezuinigen is ons allen bekend, maar dat het zorgvuldig moet gebeuren is hopelijk ook voor iedereen van belang. Voor ons gevoel voorzitter is dat ten aanzien van dit raadsvoorstel nog niet gebeurd. Ik zeg bewust 'nog' omdat het nog niet te laat is. Onze bezwaren zitten in de volgordelijkheid der dingen en de ogenschijnlijke onvolledigheid van de voorbereidingen van dit raadsvoorstel. Ik noem een aantal zaken. De uitspraken over de juridische mogelijkheden van overdracht van de collectie door Pels Rijcken worden betwist door Museum De Voorde en onzes inziens met redelijke argumenten. Het overnemen van cultuureducatie en beheer van ons culturele erfgoed is nog op basis van een soort welwillendheid maar geenszins is duidelijk wat benodigd is en welke partij dit kan en wil doen. De financiële gevolgen zijn voor ons nog absoluut onvoldoende duidelijk. En ondanks al deze onzekerheden verwachten we wel dat er per 1 december a.s. een besluitklaar document ligt waardoor Museum De Voorde al wel zaken moet afbouwen en contracten moet beëindigen. Wat ons betreft doen we eerst gedegen onderzoek, waarbij de noodzakelijk betrokken partijen de tijd krijgen om impact en opties te bepalen. En zowel juridisch, financieel als organisatorisch. Het onderzoek doen we niet even in de elf weken die ons nog resten. Met een aantal aanpassingen kunnen we voorkomen dat we als raad een kostbare misstap begaan. Door het college de tijd te geven voor een gedegen onderzoek, waarbij wij uiteindelijk als raad de keuze kunnen maken uit een aantal alternatieven die worden geschetst. Alternatieven waarmee we verstandig omgaan met hetgeen de afgelopen jaren is opgebouwd. Ons cultureel erfgoed en de goedlopende cultuureducatie bijvoorbeeld. Mogelijk ook een alternatief waarbij het tentoonstellen van de collectie van Museum De Voorde in een andere, afgeslankte vorm, wordt uitgevoerd, zoals Museum De Voorde zelf ook voorstelt. Eigenlijk ook geheel in lijn met de variant die mijn oud-fractiegenoot Willem Bos in de vorige raadsperiode, daar is ie weer, heeft geopperd, het museool, een galerie voor en door Zoetermeerders. We dienen daarom, al dan niet samen met andere partijen, een amendement in met grofweg de volgende strekking. Het opnemen van de bedenking dat een dergelijk besluit, met zo een grote impact, u heeft het gemerkt in de pers, u heeft het gemerkt met ingezonden brieven, met zo een grote impact op de stad en de cultuureducatie voor onze kinderen, ook door de raad moet worden genomen. Een vollediger plaatje te krijgen van de financiële impact dan nu is vermeld en een amendement van de PvdA dat we mede-indienen, dat ervoor moet zorgen dat we eerst de feiten en de alternatieven helder hebben en hebben vastgesteld voordat we tot een zo verstrekkend besluit kunnen komen.

De **voorzitter**: Wilt u tot een afronding komen?

De heer **Schoonbeek** (D66): Dat wil ik zeker. Want voorzitter, nogmaals, wij begrijpen zeker de noodzaak tot verstandig omgaan met onze zeer beperkte budgetten. Maar ik roep het college en mijn collega-raadsleden op, laten we dat dan ook doen. En laten we beseffen dat, ik sluit weer af met een gezegde, haastige spoed zelden goed is.

Amendement nr. 2209-A ingediend door D66, PvdA, GroenLinks, Zoetermeer Vooruit
De raad besluit – toekomst Museum De Voorde

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 september 2022,
gelezen het gewijzigd raadsvoorstel Beëindigen subsidierelatie Stichting Museum De Voorde;

besluit het raadsvoorstel als volgt te wijzigen:
besluit 1 wordt geschrapt en toegevoegd wordt het volgende besluit:

- de raad verzoekt het college om de besluitvorming omtrent de toekomstige invulling van de huidige rol van Museum De Voorde aan de raad te laten."

Amendement nr. 2209-B ingediend door D66, PvdA, GroenLinks, Zoetermeer Vooruit
Volledig inzicht financiële impact beëindigen subsidierelatie Museum De Voorde

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 september 2022;
gelezen het gewijzigd raadsvoorstel Beëindigen subsidierelatie Stichting Museum De Voorde;

besluit het raadsvoorstel als volgt te wijzigen:
besluit 2b wordt geschrapt en toegevoegd wordt het volgende besluit:

- de raad verzoekt het college om:
  - de financiële gevolgen van het beëindigen van de subsidierelatie van stichting Museum De Voorde nader uit te werken; inclusief mogelijke leegstand van het pand, afschrijving inbouwpakket, overname garantstelling en andere gevolgen;
  - bij het bepalen van deze financiële gevolgen de informatie, zoals door MDV in de op 9 september 2022 aangeleverde 'aanvulling zienswijze' is beschreven, mee te nemen."

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik verzoek iedereen rekening te houden met ieders spreektijd en daar binnen te blijven. U heeft al een minuut extra, maar dank voor uw inbreng. Dan ga ik over naar de heer Smitskam, gaat uw gang.

De heer **Smitskam** (PVV): Dank u voorzitter. Natuurlijk is het teleurstellend wanneer je als museum te horen krijgt dat de subsidieverstrekker, in dit geval de gemeente Zoetermeer, heeft besloten om de subsidie te beëindigen. Met het beëindigen van de subsidierelatie zal Museum De Voorde vrijwel zeker ophouden te bestaan. En dat is zuur. Wij hadden Museum De Voorde een beter bericht gegund, maar we moeten ook realistisch blijven. De beoogde bezoekersaantallen zijn niet gehaald en tijdens een van de commissievergaderingen gaf iemand van de aanwezigen namens het museum aan voor een verkeerde aanpak te hebben gekozen en dat dit uiteindelijk mede heeft geleid tot het niet behalen van die bezoekersaantallen. Er was dus kennelijk een andere aanpak nodig. De PVV-fractie zit met veel vragen. Te veel om binnen twee minuten spreektijd te detailleren, maar we stellen er drie en vragen het college om deze te beantwoorden. We nemen aan dat er een businessplan met SMART-doelstellingen ten grondslag heeft gelegen aan de subsidieaanvraag van Museum De Voorde. Heeft u als belangrijke subsidieverstrekker dit businessplan gelezen en getoetst op haalbaarheid en hoe gehandeld toen gaandeweg bleek dat de doelen niet gehaald gingen worden? Het besluit om te stoppen met de subsidie zal kosten voor de gemeente met zich meebrengen. Onder andere het aflossen van een lening en er wordt gesproken over bijkomende frictiekosten. Het is echter niet bekend hoe hoog die kosten zullen zijn. Waarom heeft het college al besloten om de subsidiekraan dicht te draaien zonder vooraf een raming te maken van de financiële gevolgen zodat we het plaatje compleet hebben?

De **voorzitter**: Mijnheer Smitskam, een interruptie van de heer Schoonbeek. Gaat uw gang.

De heer **Schoonbeek** (D66): Dank u wel voorzitter. Mijnheer Smitskam zegt, via u voorzitter, excuus, heel terecht als we zoiets starten en subsidie gaan verlenen dat er een heel goed businessplan moet liggen. Is hij het ook met mij eens dat als we zo een subsidie dan afbouwen dat er dan ook een heel goed doorwrocht besluit en onderzoek moet liggen?

De **voorzitter**: Mijnheer Smitskam, gaat uw gang.

De heer **Smitskam** (PVV): Daar ben ik het zeker mee eens. Dat behoort ook tot een van mijn vragen. In de e-mail die wij dit weekend mochten ontvangen van de heer Van de Bunte lezen wij dat de weergave van de financiële huishouding bij Stichting Museum De Voorde in de toelichting van 18 augustus 2022 bij het gewijzigde raadsvoorstel onjuist is en dat de stichting geen exploitatietekorten had of heeft. Hoe zit het nu echt? Dit was het voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Smitskam. Voordat u weggaat, de heer Louw wil u een vraag stellen. Gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter, één vraag aan mijnheer Smitskam. Ik dacht ik laat u even uw betoog afmaken. U heeft nu de vraag gesteld waarom het college niet heeft gekozen om eerst inzicht te krijgen in de kosten en dan pas de subsidierelatie te beëindigen, mocht dat voorstel dan volgen. Stel dat u op deze vraag geen bevredigend antwoord krijgt, bent u dan ook ervoor dat we toch het college vragen eerst een aantal andere opties op een rij te zetten en alle informatie boven tafel te krijgen?

De **voorzitter**: Mijnheer Smitskam, gaat uw gang.

De heer **Smitskam** (PVV): Ik vind sowieso dat als je een dergelijk besluit neemt als dit je dat heel grondig moet hebben onderzocht. Dus zeker wel, ja.

De **voorzitter**: Dank u wel. Is het voldoende? Dan dank ik u voor uw eerste termijn en dan ga ik over naar de eerste termijn van de heer Haak waarbij ik wil aangeven dat het de maidenspeech is van de heer Haak. Dus voor de mensen op de publieke tribune: dat betekent dat de raad geen interrupties mag plegen en dat hij ook geen spreektijd heeft. Dus hij heeft wat meer ruimte. Mijnheer Haak, aan u het woord.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Wie mij een beetje kent weet dat mijn speeches meestal anderhalf uur duren, dus ik zou zeggen ga er maar lekker voor zitten. Mijn maidenspeech bestaat uit twee gedeelten. Te beginnen met een onderwerp waarvoor we vanavond hier bijeen zijn, het aangekondigde stopzetten van de subsidie van Museum De Voorde. Het museum schetst een zeer gedramatiseerd beeld van het proces van afstoting. De aanvullende zienswijze van Museum De Voorde heeft het standpunt van de PDvZ ten aanzien van de beeindiging van de subsidie niet gewijzigd. Het museum is in zijn voorgaande gedaante nooit echt van de grond gekomen. Het verbaast ons dat het museum blijkbaar in korte tijd wel meer dan 5000 objecten kan verzamelen maar in feite niet weet wat de achtergrond of de herkomst van die objecten is en geen juridische afspraken heeft gemaakt met de schenker. Hoe kan het proces van het verkrijgen van objecten zo relatief eenvoudig zijn maar het overdragen of afstoten zo complex. Met andere woorden: als je een museum begint dan kom je er in feite dus nooit meer vanaf. De PDvZ vindt dat veel projecten geldverslindend zijn geweest die niet wezenlijk aan de Zoetermeerse cultuur hebben bijgedragen. De verwachtingen die destijds bij de subsidieverstrekking geschapen zijn worden nooit waargemaakt. Het achterblijven van bezoekersaantallen, een ondermaats beleid en een dito bedrijfsvoering zijn hiervan de oorzaak. De consequenties die nu aan de orde zijn, zijn wat de PDvZ betreft geheel aan het museum zelf te verwijten. De meeste objecten liggen nu in het depot en daar gebeurt niets mee. Tijdens de coalitiebespreking is uitvoering gesproken over De Voorde en het behoud van het cultureel erfgoed. Dit moet een plaats krijgen in Zoetermeer. Er zijn naar onze mening voldoende mogelijkheden om dit apart ergens te tentoonstellen. De wens vanuit de raad is om het culturele erfgoed te behouden en uitvoering te geven aan de cultuurvisie. De PDvZ spoort het college dan ook aan om hiervoor een goed plan te maken, rekening houdend met de wensen vanuit de raad. In de aanvullende zienswijze van De Voorde stellen de bestuurders en de Raad van Toezicht dat wanneer de gemeente Zoetermeer per 1 juli 2023 stopt met de subsidierelatie, dit leidt tot het faillissement van de stichting. Helaas is dit het lot van organisaties die niet naar verwachting functioneren. Weinig eigen inkomsten genereren en te sterk afhankelijk zijn van de in dit geval verstrekte subsidies. Dit gezegd hebbende, de realiteit is natuurlijk wel dat daar personeel is, een pand en een collectie. Wij verzoeken het college dan ook met een goed plan te komen dat ervoor moet zorgen dat bovenstaande in goede banen wordt geleid. Voorzitter, ten tweede en ik ben nog steeds met mijn inleiding bezig, wil ik mijn maidenspeech gebruiken om aandacht te vragen voor een grote groep bewoners in Zoetermeer die het allerminst makkelijk hebben maar die zich nooit laten horen. De ouderen. Een generatie die na de oorlog het land weer heeft opgebouwd, die hard heeft gewerkt aan de welvaart waarin we nu leven. Te trots om nu op de barricaden te gaan staan en geen mogelijkheden hebben te staken, om aandacht te vragen voor hun onrecht. Met de huidige kostenstijging van energie en eerste levensbehoeften raken steeds meer ouderen in de problemen. Al dertien jaar niet geïndexeerd van hun pensioen betekent een teruggang van ruim 20% van hun inkomen. Terwijl de prijzen nu gemiddeld met 10% zijn gestegen, dankzij de gehanteerde rente. Er zit € 1.800 miljard in de pensioenpotten en ieder jaar komt er gemiddeld € 60 miljard bij terwijl de kosten maar € 43 miljard bedragen. Nog steeds willen de kabinetten vanaf 2009, gesteund door de coalitiepartijen, niet indexeren. Ouderen wonen ook in te grote huizen horen we en zorgen ervoor dat de doorstroming op de huizenmarkt stopt volgens vele partijen. Maar ouderen willen best verhuizen, maar dan moeten er wel betaalbare woningen voor senioren worden gebouwd. Als iemand in een vijfkamerwoning straks veel meer moet gaan betalen voor een kleinere woning in een buurt die men niet kent, wat verwacht men dan? Dat ze dan vrijwillig afstand doen? Bouwen voor ouderen in complexen zoals een Knarrenhof biedt juist de voorzieningen die de ouderen juist willen. Daarom ook een oproep tot dit college om deze woonvormen serieus te nemen en ervoor te zorgen dat de doorstroming weer op gang komt. Dan de eenzaamheid waar veel ouderen mee te maken hebben. Er zijn ongelofelijk veel ouderen die in eenzaamheid leven. Men komt niet veel buiten. De kinderen hebben het te druk met hun eigen leven. De buren zien ze ook weinig en hun eigen vertier is het loopje naar de supermarkt voor wat kleine boodschappen. Zoetermeer zou hieraan iets moeten doen. Het eerst om in kaart te brengen hoeveel ouderen in eenzaamheid leven en waar ze wonen en gericht acties ondernemen om deze mensen uit hun isolement te halen door activiteiten te ontplooien op wijkgericht gebied.

Voorzitter, tot zover mijn inleiding. We leven in een mooie stad, maar op de achtergrond moeten we nog veel doen. Dat hoeft niet altijd zichtbaar te gebeuren, maar er moet wel iets gebeuren. We bouwen 10.000 tot 16.000 nieuwe woningen in Zoetermeer, maar dat mag niet alleen gericht zijn op prestige maar naar een goede verhouding tussen jongeren, gezinnen, maar ook ouderen. Bouwen van een veilige stad met veilige oversteekplaatsen op de Afrikaweg, minder fijnstof en minder geluidsoverlast. We hebben daar een heel mooi plan voor gemaakt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Haak voor uw maidenspeech die naast de behandeling van De Voorde ook iets van algemene beschouwingen had in ieder geval. We gaan over naar mevrouw Brouwer voor haar eerste termijn.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, het vorige college heeft bewust geen besluit genomen over de subsidie van De Voorde. Een uitstel dat toen € 500.000,00 kostte. Het is nu tijd om de knoop door te hakken. Wij vinden dat de € 870.000 subsidie per jaar van De Voorde de stad niet genoeg oplevert. Ons erfgoed is nog nooit tentoongesteld door het museum, de bezoekersaantallen vallen tegen waardoor de subsidie op zo een € 60,00 per kaartje neerkomt. Dat kunnen we niet verantwoorden. Het was in 2019 onze hoop dat het Stadsmuseum in De Voorde een doorstart zou kunnen maken. Wat ons betreft is dat niet gelukt en is dat heel jammer. Wij hebben dan ook geen bedenkingen bij het voorgenomen besluit van het college. We staan er achter om, zoals in het besluit wordt beschreven, het college opdracht te geven om de erfgoedtentoonstelling in kaart te brengen en die ook goed te regelen, want dat vinden we belangrijk en de financiële gevolgen goed uit te werken. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Brouwer, voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar mevrouw Wortel voor haar eerste termijn. Gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (LHN): Voorzitter, de opening van Museum De Voorde in kwartaal 2 van 2019 beloofde de inwoners van Zoetermeer een volwaardig museum, waar jong en oud zich zou thuis voelen. Als snel bleek dat de bezoekersaantallen niet werden behaald. Hier lagen diverse redenen aan ten grondslag, zo gaf het bestuur destijds aan. Er is een second opinion opgesteld waarin verbetervoorstellen zijn aangenomen. Met de verbetervoorstellen is De Voorde aan het werk gegaan, zaken moesten op orde worden gesteld, de ingang moest worden verplaatst, de collectie moest aantrekkelijker worden, er moest een nieuwe directeur komen, allemaal met het doel de bezoekersaantallen te verhogen. In het jaar 2020 sloeg de coronapandemie toe en alle culturele instellingen en musea moesten hun deuren sluiten. Met het doel de bezoekersaantallen te verhogen lijkt deze coronaperiode juist een periode om plannen te maken en om in de coulissen actief te zijn om nieuwe exposities en tentoonstellingen te voorbereiden zodat het aantal bezoekers na corona in groten getale zouden instromen. Helaas bleven de bezoekers opnieuw weg. Misschien was de tentoonstelling toch niet voldoende aansprekend. Voorzitter, eind 2021 is een raadsvoorstel aangenomen om zowel Museum De Voorde als het Nationaal Videogame Museum een financiële impuls voor 2022 te geven.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel, er zijn twee interrupties. Ik ga eerst naar de heer Van Steenis en dan mevrouw Bink. Is dat akkoord?

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Voorzitter, ik hoor mevrouw Wortel spreken over bezoekersaantallen. Maar dat is juist door de insprekers genoemd, uit onderzoek is aangetoond dat de bezoekersaantallen bij alle musea achterblijven. Hoe kijkt u daar dan tegenaan met betrekking tot deze bezoekersaantallen?

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel, gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (LHN): Dank u wel voorzitter. Ik weet niet over welke periode mijnheer Van Steenis spreekt. Van voor de periode van corona hebben we natuurlijk een aanvangsperiode gehad, waarbij eigenlijk de start van het museum voor een enorme hoeveelheid bezoekers had moeten zorgen. Dat is niet gelukt. Na corona zou het bestendigd moeten zijn door een nieuwe, aantrekkelijke expositie te tonen.

De **voorzitter**: Behoefte?

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Heel kort, dat nog niet eens de bezoekersaantallen het allerbelangrijkste zijn om een maatschappelijke instelling op af te rekenen. Die aantallen gelden vandaag. Zelfs

vandaag stond in de krant dat de bezoekersaantallen bij alle musea in Nederland nog achterliggen en nog achterlopen bij wat het voor corona was.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel daar nog een reactie op?

Mevrouw **Wortel** (LHN): Nou ja, ik kan er een reactie op geven. ik heb het stuk gelezen op Nu.nl. Daar staat in dat de museumvoorzitter aangeeft dat de bezoekersaantallen nog steeds een neerwaartse spiraal hebben. Dat zou voort blijven bestaan. Alleen de musea waar de basis goed van op orde is zouden dit kunnen overleven. Als de basis dus niet op orde is ga je dit ook niet overleven.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk of mevrouw Bink nog behoefte heeft. Gaat uw gang mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja voorzitter, dank u wel. Ik hoor mevrouw Wortel zeggen de mensen zijn na de corona niet massaal naar het museum toegegaan. Nu wil ik niet vervelend doen maar ik denk dat heel veel mensen gereserveerd zijn om weer in de mensenmassa terecht te komen. Hoe denkt u daarover?

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (LHN): Ik kan niet voor een ander spreken maar ik heb dat meegemaakt, ja. De prognoses zijn wel afgesteld op hetgeen er in de maatschappij gebeurt. Als er door De Voorde zelf een prognose van 17.500 wordt neergelegd en het zijn er 11.000, dan loop je toch ook wel een beetje achter op de feiten. Dat is een trend geweest. 25.000 was de eerste prognose, daar stond eigenlijk 14.000 bezoekers tegenover, of 17.000. Er werd toen een laag en een hoog aantal genoemd uit de rapportage. Dat is zo gebleven. Er is door het museum zelf constant een hoger aantal bezoekers neergezet en dat hebben ze nooit behaald. Die trend is er. Daar kan ik niets anders van maken.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Wortel. Ik zag de heer Schoonbeek nog, gaat uw gang.

De heer **Schoonbeek** (D66): Mevrouw Wortel focust heel erg op de bezoekersaantallen en dat snap ik. Daar kunnen we een andere mening over hebben, je kunt ook een museum leuk vinden of niet leuk vinden, of een collectie. We hebben het hier ook over een essentiële rol op het gebied van het beheer van ons cultureel erfgoed en het verzorgen van cultuureducatie. Bent u met mij van mening dat we dat eerst heel goed en grondig moeten uitzoeken voordat we nu zaken afbreken die we straks bijna niet meer kunnen opbouwen?

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (LHN): De erfgoedcollectie heeft al die tijd in een loods gestaan. Dat weet u, dat is vorige keer in de commissie ook verteld. Dat hebben we ook van HGOS zo ontvangen. De afbouw daarvan, ik zou niet weten wat, want de schuurdeur is dicht en er gebeurt helemaal niets. Uw tweede vraag over de educatie. Ja, educatie, het woord zegt het al, dat doe je op scholen. Tot 28 augustus jl. was de museale functie zonder educatie. Toevallig zit het er nu bij, maar van voor die tijd was de bedrijfsvoering daar op gesteld. Wij hebben het daar niet zo op. Wij vinden gewoon dat een museum mooie collecties moet tonen, aansprekende collecties tonen, prikkelende collecties en dat is het niet geweest. En zeker niet met educatie.

De **voorzitter**: Mijnheer Schoonbeek, ik zag de heer Van Steenis ook, maar ik wil wel langzamerhand terug. Maar eerst de heer Schoonbeek, hij heeft nog een vraag.

De heer **Schoonbeek** (D66): Dank u wel voorzitter. Ik hoor mevrouw Wortel zeggen: daar hebben wij het niet zo op. Het gaat hier over educatie aan onze kinderen, cultuureducatie. Daar kunt u het niet zo op hebben, dat is uw goed recht. Het is wel iets dat 6.000 leerlingen per jaar, u hoort het mijnheer Molsbergen net zeggen, nuttigen. Dat gaan we dan dus wat u betreft gewoon stopzetten en dat gaat de school maar doen. Dan hoor ik ook straks graag van de wethouder Onderwijs hoe hij dat gaat borgen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel, nog behoefte aan een reactie. Geen behoefte. De heer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ja, dank u voorzitter. Mevrouw Wortel heeft het over de collectie in

de loods. Volgens mij past het bij de opdracht die destijds is verstrekt aan het museum, het past in een visie. Ik heb van u afgelopen jaren ook geen voorstel of vraag gekregen om hier met elkaar in debat te gaan over wat de functie dan wel zou moeten zijn. Dat vind ik jammer. Volgens mij hebben we wel alle kans om dat alsnog te doen. We kunnen natuurlijk altijd met elkaar het debat voeren hoe we een museale functie of een cultuureducatiefunctie zien.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (LHN): Nou, daar moet ik even over nadenken. Wat er in de loods staat, ik weet niet wanneer u dat gegeven bekend werd, we hebben het heel recent pas gehoord. Terwijl het museum constant roept 'we moeten onze cultuurhistorische waarde borgen'. Maar dan moet je het ook tonen. Ik weet niet of u wel eens in het museum bent geweest, maar ik heb het daar nooit gezien. Nee, we hebben blikjes gezien van Douwe Egberts en weet ik wat al meer, maar niet de schepjes waar het museum het in de krant over had. Daar kun je wat over roepen, maar dan moet je het ook tonen. Ik denk dat je dan een hele andere tentoonstelling hebt met hele andere mensen die je aantrekt en daar is volgens mij de kracht van het museum dat het nu niet heeft gehaald.

De **voorzitter**: Ik zag mevrouw Bout. Gaat uw gang.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ik was even flabbergasted. Ik hoor mevrouw Wortel zeggen: educatie vindt alleen op school plaats. Maar sinds wanneer is dat? Dit is een achterhaald idee uit de jaren vijftig volgens mij. Het is juist ook de bedoeling om een school prikkelend, leuk en aantrekkelijk te maken. Onderwijs is juist heel erg leuk als je met een klas ergens naartoe gaat. Hetzij het bos om te leren over paddenstoelen, hetzij een museum om te leren over erfgoed van je eigen stad. Bent u het daarmee eens?

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (LHN): Wij zien het toch wel anders. Educatie kan overal. U zegt het al, bos, park. Dat kan een museum zijn. Maar het blijkt dat de scholieren van Zoetermeer een keuze hebben gekregen: of het Nationaal Videogame Museum of een ander museum waaronder De Voorde. Dan kun je je afvragen welke keuzes maken de kinderen dan het liefst. Als Museum De Voorde dit constant heeft gehad terwijl wij vanaf het begin af aan hebben gezegd kijk nu ook eens verder dan de educatie, laten we dat gewoon bij de scholen houden. Dat is tot nu toe niet gelukt.

De **voorzitter**: Een korte vraag nog van mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ik ben het met de laatste zin van mevrouw Wortel eens. Laten we dat inderdaad bij de scholen houden. Als ze denken dat het nuttig is voor kinderen om naar een museum te gaan moeten we dat wel kunnen bieden. U zegt: ik denk niet dat kinderen dat willen, soms heb je niet iets te willen als kind en mag de docent op een school of een ouder daarvoor kiezen als dat goed is voor je opvoeding.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik stel voor mevrouw Wortel, tenzij u nog wilt reageren, anders zou ik verder gaan met uw betoog.

Mevrouw **Wortel** (LHN): Ik ga gewoon verder met mijn betoog voorzitter. Dank u wel. Voorzitter, eind 2021 is er een raadsvoorstel aangenomen om zowel Museum De Voorde als het Nationaal Videogame Museum een financiële impuls te geven voor 2022 om na de periode van corona orde op zaken te stellen. Het ging toen om € 479.000,00. De discussie om een financiële impuls toe te delen ging over bezoekersaantallen en verbeteringen voor het museum zelf. En LHN heeft destijds aangegeven dat wij het jaar 2022 zien als een overgangsjaar om te komen tot verbetering waar De Voorde nogmaals orde op zaken kon stellen en waar De Voorde ondernemerschap kon tonen en naamsbekendheid kon werven. Ook buiten de regio. Alles gericht om aantallen van de bezoekers te vergroten. Voorzitter, alles bij elkaar...

De **voorzitter**: U mag afronden, maar dat was u net van plan.

Mevrouw **Wortel** (LHN): Ja. Constaterend dat het aantal bezoekers nog steeds ver achterloopt op de prognose en tentoonstellingen niet aansprekend genoeg zijn kan LHN maar één ding concluderen en is het eens met het voorliggende voorstel van het college om te stoppen met de subsidie. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Wortel voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar de heer Duiven voor zijn eerste termijn.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, de Zoetermeerse VVD heeft naar aanleiding van de behandeling van het raadsvoorstel in de commissie Samenleving op 29 augustus jl. nog eens goed alle door de insprekers en fracties ingebrachte argumenten tegen het licht gehouden. De VVD heeft geen argumenten gehoord die ons oordeel over de toekomstkansen van het Museum De Voorde anders laten zijn. Voorzitter, het ging niet goed met Museum De Voorde. Er zijn naar het oordeel van de VVD dan ook geen overtuigende argumenten om te veronderstellen het in de toekomst wel goed zal gaan. Dat heb ik ook in de commissie aangegeven. Gaven hoop en optimisme wellicht in de beginjaren nog aanleiding om de financiële bijdrage van de gemeente voort te zetten, de huidige situatie geeft wat de VVD betreft daartoe geen enkele aanleiding. Het museum is te duur voor de Zoetermeerse belastingbetaler. Te duur omdat er twijfel bestaat over het museumconcept waar bovendien de Zoetermeerder amper belangstelling voor heeft of in het verleden heeft getoond. Voorzitter, zoals ik al zei in de commissie Samenleving staat de Zoetermeerse VVD voor het zinvol en effectief uitgeven van gemeenschapsgeld. Ook voor de ondersteuning van kunst en cultuur in onze stad. Ik zie een interruptie.

De **voorzitter**: Mijnheer Schoonbeek, gaat uw gang.

De heer **Schoonbeek** (D66): Dat is heel fijn. Mijnheer Duiven staat ook namens de VVD voor zinvol en verstandig uitgeven van gemeenschapsgeld. Hoe kunt u dan het voorstel steunen waarbij, in elk geval wat ons betreft, nog volstrekt niet duidelijk is welke financiële gevolgen het heeft voor de lange termijn en voor de korte termijn?

De **voorzitter**: De heer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, dat voorstel kunnen wij heel goed steunen omdat we in het verleden, in de vorige raadsperiode al diverse malen hebben aangedrongen op een snel besluit over de museale functie in Zoetermeer. Mevrouw Brouwer refereerde daar ook aan. Dat besluit ligt er nu. Het is nu zaak om snel tot helderheid te komen over de uitvoering van het besluit om de subsidie te stoppen. Hoe eerder we daartoe besluiten, hoe eerder we dat gaan laten uitzoeken of het college dat uitzoekt. Des te eerder kan het ook effectief zijn.

De **voorzitter**: Mijnheer Schoonbeek, gaat uw gang.

De heer **Schoonbeek** (D66): Voorzitter, volstrekt mee eens. Zo snel mogelijk. Maar daar zit ook de 'm' van mogelijk in. En wat ons betreft is dat pas mogelijk als we echt inzicht hebben in de financiële gevolgen. Ik vind het heel knap dat mijnheer Duiven dat inzicht op basis van dit raadsvoorstel wel heeft want wij zien het volstrekt niet. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, ik zie dat als een compliment en ik ga verder met mijn betoog. Een interruptie van mevrouw Brouwer.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik wil er graag even op wijzen dat in het raadsvoorstel dat we behandelen niet staat: we geven het college opdracht om de subsidie stop te zetten, maar onder andere het college de opdracht te geven de eenmalige financiële gevolgen van het beëindigen van de subsidierelatie nader uit te werken. Ik begrijp niet zo goed waarom er zo wordt aangedrongen op dat er nu financiële duidelijkheid moet zijn als dat precies is wat we als opdracht geven als raad.

De **voorzitter**: Dat was geen interruptie op de heer Duiven. Ik weet niet of hij daar nog op wil reageren.

De heer **Duiven** (VVD): Nee. Anders dan dat ik het helemaal met mevrouw Brouwer eens ben.

De **voorzitter**: Anderen nog? Niet, dan stel ik voor dat u verdergaat mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Het blijven financieren van een onsuccesvol gebleken museum, zonder overtuigend toekomstperspectief is niet zinvol en niet effectief. Daarmee moeten we, wat de Zoetermeerse VVD betreft, stoppen. De VVD kiest voor het Nationaal Videogame Museum. Zoals we dat al jaren doen en ook als verkiezingsbelofte in ons verkiezingsprogramma hebben opgenomen. Voor De Voorde betekent dit wat ons betreft beëindiging van de subsidie. Voorzitter, op 29 november vorig jaar, ik refereerde daar net al aan, is door de raad, door de VVD, samen met de PVV en het CDA een amendement ingediend dat is aangenomen dat in het kalenderjaar 2022 zo snel mogelijk na de gemeenteraadsverkiezingen, maar nog voor het zomerreces, aan de raad een nieuw raadsvoorstel wordt voorgelegd waarin het voorstel wordt gedaan voor de toekomst van Museum De Voorde. Voorzitter, dat voorstel ligt er nu. Er is nu duidelijkheid over de koers voor wat betreft de subsidiering van Stichting De Voorde. Wat de VVD betreft gaat het college daarmee voortvarend aan de slag. Steun dus van de Zoetermeerse VVD voor het voorliggend raadsvoorstel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik wilde net zeggen dat u door uw tijd heen bent. U bent precies op de nul. Dank voor uw bijdrage in eerste termijn. Ik zie verder geen interruptie. Dan ga ik over naar mevrouw Bink voor haar eerste termijn. Gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel. In het coalitieakkoord staat het volgende: de subsidie aan Museum De Voorde wordt beëindigd. Dit komt op Zoetermeer Vooruit nogal bot over en we gaan over tot de orde van de dag. Voorzitter, in het raadsvoorstel wordt gevraagd om geen wensen en bedenkingen te maken. Maar ja, wij voelen het anders. Zoetermeer Vooruit vindt dat het niet past bij het nieuwe college om al een voorgenomen besluit in het coalitieakkoord te opnemen. En daarna pas op 29 augustus jl. in een commissievergadering te praten over het raadsvoorstel Beëindiging subsidie Stichting Museum De Voorde. U heeft, als wij het coalitieakkoord lezen, al een besluit genomen. Wie houdt nu eigenlijk wie voor de gek? Verder vindt Zoetermeer Vooruit het voor wat betreft het uitwerken van de eenmalige financiële gevolgen van het beëindigen van de subsidierelatie met Stichting Museum De Voorde heel belangrijk om alle kosten die met het beëindigen van de subsidierelatie te maken hebben in een raadsvoorstel te hebben voordat we beslissen over de toekomst van Museum De Voorde. Verder moet er nog in kaart worden gebracht hoe het tentoonstellen van het Zoetermeerse erfgoed en het aanbieden van erfgoededucatie kan worden behouden en wat de kosten hiervan zijn. Ook dat vinden wij mosterd na de maaltijd. Gemeenteraad maak je niet druk, er worden kosten gemaakt, maar dat zien we dan wel. Mogelijk is het goedkoper om Museum De Voorde te voorzien van subsidie en op die manier wordt in ieder geval het erfgoed en de erfgoededucatie geborgd. Voorzitter, ik sluit af met de woorden van de heer Van de Bunte: laten we het kind niet met het badwater weggooien. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar de eerste termijn van de heer Louw waarbij ik wil aangeven, dat heeft hij ook aangevraagd, dat er een extra spreektijd van anderhalve minuut is. Mijnheer Louw, gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel voorzitter, over smaak valt niet te twisten. Dat geldt bijvoorbeeld voor kledingkeuzes, eten, of de inrichting van je huis. Dat geldt al helemaal bij cultuur. Smaken verschillen en dat is maar goed ook. Er zijn vast collega's in deze zaal die ons Stadsmuseum helemaal niets vinden en dat spreken ze ook uit. En er zijn collega's die het museum onmisbaar vinden voor onze stad. Ik wil vanavond wegblijven van smaak. Ik wil wel graag aandacht voor waar wij voor moeten staan in deze raad en dat is behoorlijk bestuur. Met enig afgrijzen heeft de PvdA kennis genomen van de brief die het college na de commissiebehandeling op 30 augustus jl. naar Museum De Voorde heeft gestuurd. Of het museum wil aangeven hoelang het denkt nodig te hebben voor de afwikkeling, hoeveel mankracht hiervoor nodig is en wat de kosten voor de afwikkeling zullen zijn. Het college zegt dus eigenlijk: we willen uw museum sluiten, maar hoe doen we dat eigenlijk? Het lijkt erop alsof het voorliggende raadsvoorstel een streep zet door het museum zonder dat we alle gevolgen in kaart hebben. Dat voorzitter moeten we als gemeenteraad, in de ogen van de PvdA, niet willen. De partijen die hebben besloten de subsidierelatie te willen beëindigen met Museum De Voorde kunnen alle gevolgen nog niet weten want het college weet deze ook nog niet. De wethouder van dienst wist ons bij de commissiebehandeling immers te vertellen dat door het nieuwe college de opties die door het vorige college zijn aangedragen niet zijn onderzocht. Dus waar zegt deze raad eigenlijk 'ja' tegen als we dit raadsvoorstel nu aannemen? Niemand weet wat er met het Zoetermeerse erfgoed gaat gebeuren. Gelukkig heeft het Historisch Genootschap Oud Soetermeer in de commissievergadering aangegeven een deel te kunnen overnemen maar gesprekken met de gemeente zijn er nog niet gevoerd. Plek voor ruim 5000 stukken heeft HGOS ook niet zomaar. Haastige spoed is zelden goed voorzitter. Bij behoorlijk bestuur behoort dat is uitgezocht

wat de gevolgen zijn van een voorgenomen besluit. Daarbij komt dat het vorige college vijf opties kende voor Museum De Voorde. Hierbij zitten ook opties die leiden tot sluiting van het huidige museum en waar het vorige college de voorkeur voor had. Belangrijkste in die opties is het veilig stellen van het Zoetermeers erfgoed. Al dan niet met een zelfstandig of samenwerkend Stadsmuseum. Op een kosten-efficiënte manier. Dat zou toch centraal moeten staan in een debat dat wij over Museum De Voorde voeren. Daarom dienen wij samen met GroenLinks, D66 en Zoetermeer Vooruit het amendement Onderzoek haalbaarheid meer opties in. Het zou toch zonde zijn als optie B, C of D voor ons erfgoed, het museum, onze financiën en vooral onze inwoners uiteindelijk veel beter is dan optie het sluiten van het museum. Mocht ons amendement worden aangenomen dan volgt er automatisch nog onderzoek naar hoe verder met ons erfgoed. Ik hoop oprecht dat dit gebeurt. Mocht ons amendement onverhoopt niet worden aangenomen, dan dienen wij met GroenLinks en Zoetermeer Vooruit een motie in om deze gang van zaken te stoppen. De motie Zorg dragen voor Zoetermeers cultureel erfgoed roept het college op om met een plan te komen en het erfgoed niet te verkwanselen. De motie roept daarmee het college ook op om er voor te zorgen dat het depot, waar de museumcollectie ligt opgeslagen, te behouden.

De **voorzitter**: Mijnheer Louw, een interruptie van mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (Christen-Unie-SGP): Ja voorzitter, ik wil mijnheer Louw erop wijzen dat als zijn amendement niet wordt aangenomen het raadsvoorstel ongewijzigd blijft en dat er dan dus in staat dat het college in kaart gaat brengen wat we gaan doen met het erfgoed. Precies wat u zegt.

De **voorzitter**: Mijnheer Louw.

De heer Louw (PvdA): Dat is inderdaad waar. De termijn die in het raadsvoorstel staat is wel erg kort, 1 december a.s. Het museum heeft zelf ook aangegeven hier meer tijd voor nodig te hebben. Het komt niet helemaal overeen met als het amendement van de PvdA niet zou worden aangenomen.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Louw** (PvdA): Daarnaast kennen we bij het uitblijven van voldoende steun aan ons amendement de financiële gevolgen nog niet. Daarom dienen we mede het amendement van D66 in dat oproept tot inzicht in die gevolgen. Voorzitter, ik rond af. U zult begrijpen dat wij de haast waarmee dit museum de nek lijkt te worden omgedraaid niet begrijpen. Wat de PvdA betreft moet er namelijk ruimte zijn voor ontwikkeling en we houden wel graag vast aan onze stem uit 2015, een stedelijk museum in het centrum van onze stad. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Louw voor uw eerste termijn. Nog een interruptie. De heer Duiven heeft nog een interruptie voor de heer Louw. Gaat uw gang.

De heer **Duiven** (VVD): Een vraag aan de heer Louw. Ik heb uiteraard het amendement gezien en bestudeerd. Kunt u aangeven wat de financiële gevolgen zijn als het amendement zou worden aangenomen?

De **voorzitter**: De heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Als het amendement wordt aangenomen dan worden de financiële gevolgen, mijnheer Duiven, in kaart gebracht en hebben we hier als gemeenteraad volgens mij informatie die we nu niet hebben.

De **voorzitter**: Is dat voldoende? Mevrouw Bink nog? Gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel. Ik heb een vraag aan de heer Duiven. Kan de heer Duiven uitleggen wat het gaat kosten als dit raadsvoorstel erdoorheen komt?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, dan geef ik de suggestie om het dictum of het raadsvoorstel te lezen. Want er staat en dat is al een aantal keer aan de orde geweest en een aantal keer al toegelicht, wat de strekking is van de opdracht die het college krijgt om zaken in beeld te brengen en uit te zoeken en daarvan ook de financiële gevolgen te bekijken. Dus het is een beetje merkwaardige vraag die het beste

kan worden beantwoord door het lezen van het raadsvoorstel.

De **voorzitter**: Leuk hoor een debat, hartstikke goed. Ik ga eerst naar mevrouw Bink en dan mevrouw Brouwer nog. Eerst mevrouw Bink, gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja voorzitter, ik hoor altijd van de raadsleden en van het college dat je eerst moet weten welke kosten je gaat maken voordat je een besluit neemt. Dus ik vraag aan de heer Duiven nogmaals wat zijn de kosten die worden gemaakt als dit raadsvoorstel erdoorheen komt, dan kunnen we pas besluiten.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven nog.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, het is dezelfde vraag die net ook is gesteld. En kortheidshalve verwijs ik naar mijn vorige antwoord.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik wil nog even ingaan op de haast waar mijnheer Louw het over heeft. Hij begrijpt de haast niet. Ik denk dat die samenhangt met een raadsbesluit uit november jl. waarin werd gevraagd om haast te maken met het besluit over De Voorde. Zo snel mogelijk na de verkiezingen. Nou, ik denk dat dit wordt geleverd.

De **voorzitter**: Ik zie mevrouw Bout nog, gaat uw gang.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ik heb nog een wedervraag aan mijnheer Duiven, ik weet niet of...

De **voorzitter**: Ja, gaat uw gang. Als de heer Duiven wil antwoorden?

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ja, dat hoop ik. Want ik ben het eens met mevrouw Bink, dus ik wil heel graag aan mijnheer Duiven vragen, het voorstel gelezen te hebben, waar dan het aantal euro's staat waar u naar verwijst. Ik kan het niet vinden.

De **voorzitter**: De heer Duiven nog een keer? Het is een vraag aan u. Wilt u hem beantwoorden?

De heer **Duiven** (VVD): Ja voorzitter, ik heb het niet over euro's gehad. Ik begrijp simpelweg de vraag niet. Als de vraag dezelfde is als mevrouw Bink heeft gesteld dan nogmaals, kortheidshalve verwijs ik naar het antwoord de eerste keer aan mevrouw Bink heb gegeven. Simpeler kan ik het niet maken.

De **voorzitter**: Heel kort, want anders wordt het een welles-nietesspelletje. Mevrouw Bout nog kort.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Mijnheer Duiven heeft het inderdaad niet over euro's gehad maar vraagt wel aan mijnheer Louw hoeveel het kost. Als mevrouw Bink dan vraagt hoeveel het kost dan doet hij flauw. Dan komt er uiteraard een vraag: als u niet wilt zeggen wat het kost dan wil ik vragen hoeveel euro het is.

Amendement nr. 2209-C ingediend door PvdA, GroenLinks, D66, Zoetermeer Vooruit
Onderzoek haalbaarheid meer opties

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 september 2022;
gelezen het gewijzigd raadsvoorstel Beëindigen subsidierelatie Stichting Museum De Voorde, zaakid. 2022-055946;

besluit
het raadsbesluit:
1. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken over het voorgenomen besluit van het college inzake de beëindiging van de subsidierelatie met Stichting Museum De Voorde;
2. Het college de opdracht te geven:
   a. in kaart te brengen hoe het tentoonstellen van Zoetermeers erfgoed en het aanbieden van erfgoededucatie kan worden behouden en wat de kosten hiervan zijn;
   b. de eenmalige financiële gevolgen van het beëindigen van de subsidierelatie van stichting

Museum De Voorde nader uit te werken;
c. hierover voor 1 december 2022 een voorstel bij de gemeenteraad neer te leggen;
3. Toezegging 551 als afgedaan te beschouwen.

te wijzigen in:
1. De volgende wensen en bedenkingen kenbaar te maken over het voorgenomen besluit van het college inzake de beëindiging van de subsidierelatie met stichting Museum de Voorde:
   a. eerst de opties B, C en D voor Museum De Voorde*, zoals genoemd op bladzijde 4 in het raadsvoorstel 0637749020 invulling museale functíes 2022, te onderzoeken op hun haalbaarheid;
   b. in kaart te brengen hoe het tentoonstellen van Zoetermeers erfgoed en het aanbieden van erfgoededucatie kan worden behouden en wat de kosten hiervan zijn;
2. De raad over beslispunt 1 voor 1 maart 2023 te informeren en
   a. hierover vervolgens aan de raad een raadsvoorstel te sturen;
   b. tot aan definitieve besluitvorming door de raad over de onder 1a vermelde alternatieven, subsidie te blijven verstrekken aan Museum De Voorde, teneinde de huidige werkzaamheden die door Museum De Voorde worden uitgevoerd op het gebied van cultuureducatie en het beheren van het in bezit zijnde erfgoed, zeker te kunnen stellen;
3. Toezegging 551 als afgedaan te beschouwen."

*Museum De Voorde:
B. Start door als verbindend museum: Museum De Voorde gaat nauw samenwerken of fuseert met de Bibliotheek Zoetermeer. Samen steken zij in op de museale functie als culturele ontmoetingsplek.
C. Start door als Zoetermeerse expositiehal: Museum De Voorde maakt een doorstart als beheersstichting van een expositiehal, al dan niet met een eigen erfgoedcollectie.
D. Slankt af en focust op Zoetermeers erfgoed: Museum De Voorde slankt af en focust op het tentoonstellen van en aanbieden van educatie rondom Zoetermeers materieel en immaterieel erfgoed.

Motie 2209-01 ingediend door PvdA, GroenLinks, Zoetermeer Vooruit
Behoud Zoetermeers Erfgoed

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 september 2022;

constaterende dat:
- het college in het collegeakkoord 2022-2026 heeft aangegeven dat het voornemens is de subsidierelatie met Stichting Museum De Voorde te beëindigen;
- dit betekent dat Museum De Voorde zal moeten sluiten;
- het college op 30 augustus 2022 een brief naar de directie en RvT van Museum De Voorde heeft gestuurd, waarin het vraagt om een toelichting waarom de afwikkeltermijn van één jaar niet haalbaar is, welke termijn het museum nodig denkt te hebben voor afstoting van de collectie (uitgesplitst per deelcollectie), welke personele inzet daarvoor vereist is en wat de in verband met de afstoting onvermijdbare kosten zijn die door Museum De Voorde zouden moeten worden gemaakt;
- het college offertes heeft aangevraagd bij derden voor een onderzoek naar het cultureel erfgoed en het educatieve programma en het college deze partijen tot 1 november 2022 de tijd heeft gegeven om dit te onderzoeken;

overwegende dat:
- de erfgoedcollectie van meer dan 5.000 stuks momenteel opgeslagen ligt in een depot, waarover huur verschuldigd is en waarvoor een opzegtermijn is afgesproken van zes maanden.
- Stichting Museum De Voorde per I juli 2023 geen kosten meer mag maken als de subsidierelatie stopgezet gaat worden;
- het museum daarom per 1 november 2022 de huur van het depot op zal moeten zeggen, zodat er per 1 juli 2023 geen huur meer hoeft te worden betaald;
- het museum heeft aangegeven minimaal drie jaar nodig te hebben voor het afstoten van de museumcollectie;
- het beoordelen van (stukken uit) de collectie door een professional moet gebeuren;
- Stichting Museum De Voorde aangegeven heeft dat zij meer dan 5100 stukken in haar collectie heeft, waarvan slechts een klein gedeelte (tussen de 700 en 1000 stuks) oorspronkelijk bij HGOS vandaan komt;
- Museum De Voorde volgens de Erfgoedwet* de overige ruim 4000 stuks bij andere musea aan

móet bieden en deze museumstukken dus niet overgedragen kunnen worden aan HGOS;

van mening dat:
- door die wettelijke verplichting ruim 4000 Zoetermeerse museumstukken aan andere musea te móeten aanbieden, er veel stukken uit het Zoetermeers erfgoed voor altijd voor Zoetermeer verloren zullen gaan;
- Stichting Museum De Voorde sowieso heeft aangegeven minimaal drie jaar nodig te hebben voor het afstoten van de collectie;
- Uit de brief van het college van 30 augustus 2022 aan Stichting Museum De Voorde blijkt dat het college geen inzichtelijk en compleet plan van aanpak heeft voor het behouden van het cultureel erfgoed voor Zoetermeer;

verzoekt het college:
- ervoor te zorgen dat het depot met haar museumstukken behouden blijft tot er een (alternatieve) oplossing is gevonden voor de aparte stukken, delen van de collectie of de collectie als geheel. Hierdoor kunnen (delen van) de museumcollectie nog steeds beheerd worden zoals de Erfgoedwet voorschrijft;
- indien dit niet mogelijk is te onderzoeken of de huur van het depot door andere professioneel geinteresseerden (bijvoorbeeld HGOS, Schatbewaarders, of anderen) over te nemen is, zodat (delen van) de museumcollectie nog steeds beheerd worden zoals de Erfgoedwet voorschrijft;
- een voorstel hoe de erfgoedcollectie van Zoetermeer wordt behouden voor 1 december 2022 aan de raad te sturen;

en gaat over tot de orde van de dag."

*https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/erfgoedwet/musea-collecties-en-de-erfgoedwet

De **voorzitter**: Ik constateer dat daar geen vraag zit. Ook geen vragen meer aan de heer Louw volgens mij. Tenminste, die heb ik niet meer gehoord. Als die er verder niet is, ik kijk nog even rond, dan dank ik de heer Louw voor mijn eerste termijn. Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Velner. Mijnheer Velner, eerste termijn. Gaat uw gang.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. Als je kijkt naar het afwegingskader naar de toekomst voor zowel Museum De Voorde als het Nationaal Videogame Museum, blijkt dat deze voornamelijk voor het museum negatief is ingestoken. Waren we hier al niet op weg naar de uitgang? En hebben ze vanaf dat moment nog wel een eerlijke kans gehad? Een stad met de omvang van Zoetermeer verdient een museum dat aandacht besteedt aan haar verleden en haar cultuur. De SP is van mening dat dit voorstel onvoldoende is onderbouwd om op basis hiervan vanavond een besluit te nemen. Alhoewel het voor het museum dan wel weer een extra periode van onzekerheid met zich gaat meebrengen. De consequenties voor de collectie, evenals de frictiekosten, zijn niet in beeld gebracht. Dus wat we hier zien is de uitvoering van dit besluit binnen de coalitie om een streep te zetten door het museum. Dat blijkt vervolgens ook uit het feit dat op 30 augustus jl. een brief met het voornemen tot sluiting wordt verstuurd met het verzoek om vervolgens binnen veertien dagen inhoudelijk hierop te reageren. Als SP vinden we dan ook dat er in de brief van 9 september jl., vanuit het museum inhoudelijke argumenten worden aangedragen waarop inhoudelijk moet worden gereageerd door het college waardoor er vanavond nog geen besluit kan worden genomen. Welke financiële afwegingen kunnen we in december a.s. nog maken als we vanavond dit voorstel gaan aannemen. Daarnaast, welke mogelijkheden zijn er nog voor Zoetermeer om de collectie van het museum bij elkaar te houden. Dus nogmaals voorzitter, losse eindjes in dit voorstel zorgen ervoor dat we besluiten moeten opschorten totdat alle aspecten in kaart zijn gebracht. Daarnaast is de datum voor 1 december a.s. ongelukkig gekozen aangezien het najaarsdebat op 7 november a.s. plaatsvindt waarbij ook een Tweede Tussenbericht over 2022 wordt besproken, met alle financiële consequenties. En ter afsluiting, wie zijn geschiedenis niet kent is gedoemd deze te herhalen. Het is ook belangrijk dat scholieren hier in aanraking komen met cultuur. Ze kunnen hun fantasie kwijt, wat erg belangrijk is in onze tijd. Scholieren leren hier ook om vragen te gaan stellen. Deze mogelijkheid wordt niet meer geboden als het museum sluit. Leuk dat we bijvoorbeeld in Leiden naar het Rijksmuseum van Oudheden kunnen...

De **voorzitter**: Wilt u afronden mijnheer Velner, u bent door uw tijd heen.

De heer **Velner** (SP): Ik ben er bijna. Leuk dat we in Leiden bijvoorbeeld naar het Rijksmuseum van

Oudheden kunnen, maar daar leer je niets over de lokale geschiedenis. Bovendien heb je dan ook nog een logistiek probleem. Tot zover mijn eerste termijn. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank mijnheer Velner. Ik zie een interruptie van de heer Schoonbeek en mevrouw Brouwer. Mijnheer Schoonbeek, gaat uw gang.

De heer **Schoonbeek** (D66): Dank u wel voorzitter. Een gloedvol betoog. Kan ik hieruit opmaken dat u stemt voor ons amendement?

De **voorzitter**: Mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Die conclusie is juist.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer**: Bij de voordeur leren de kinderen ook niets over onze lokale oudheden mijnheer Velner.

De **voorzitter**: Mijnheer Velner nog een reactie daarop?

De heer **Velner**: Ik benoem het museum van Leiden alleen als voorbeeld in dit geval.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn mijnheer Velner. Dan gaan we over naar de heer Weekenstroo voor zijn eerste termijn.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Voorzitter, laat ik gelijk beginnen met ons standpunt. Het CDA Zoetermeer is voor het voorstel. Helaas heeft het museum niet aan onze verwachtingen voldaan. We hadden hen anders toegewenst. Zoetermeerders hebben te weinig belangstelling getoond voor het museum. Als we de bezoekersaantallen verder bestuderen, dan zien we dat ongeveer de helft alleen maar leerlingen betreft. Deze bezoekers komen van scholen die ook de gemeente grotendeels financiert. Een soort van vestzak-broekzak voor de bezoekers. De unieke bezoekers die betalen vallen tegen. Dat is jammer want we hadden, opnieuw, De Voorde beter toegewenst. De eerder verkeerd gekozen lijn wordt dan ook door het museum enigszins zelf beaamd. Dan richt ik me even tot het college. Het CDA is blij dat er voor 1 december a.s. een plan komt voor het behoud van het erfgoed. Helaas is het bij het museum nooit echt goed toe zijn recht gekomen. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Weekenstroo voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar de heer Markes. Het is zijn maidenspeech zeg ik er ook meteen even bij. Dus daar gelden dezelfde regels voor.

De heer **Markes** (Zó Zoetermeer): Dank u wel voorzitter. Cultuur is van groot belang voor Zoetermeer. Het helpt inwoners bij hun ontwikkeling doordat ze hierdoor in de stad prettiger kunnen wonen, werken en leren. Daarmee staat cultuur aan de basis van de creatieve ideeën die zowel de geschiedenis als de toekomst voorzien van kleur. Het is aan ons als raad om ervoor te zorgen dat onze inwoners zich op cultureel gebied maximaal kunnen ontwikkelen. Dit doen wij door keuzes te maken over cultuur, met de middelen die hiervoor beschikbaar zijn. Een nobele en belangrijke taak, maar zeker niet eenvoudig. Het betekent dat we soms de verantwoordelijkheid moeten nemen om knopen door te hakken in het belang van onze inwoners. Om richting te geven aan het culturele beleid is in 2021 de cultuurvisie aangenomen. In deze visie heeft de raad aangegeven dat we verlangen naar cultuurvoorzieningen met een hoge culturele waarde. Verder heeft de raad uitgesproken dat we verlangen naar museale functies die een stabiele basis vormen in onze culturele sector en de stad voorzien van goedlopende culturele activiteiten. Zó Zoetermeer herkent Museum De Voorde niet in dit beeld. De bezoekersaantallen voldoen al vanaf dag één niet aan de verwachting. Wij leiden daaruit af dat het museum niet prikkelend genoeg is. Het museum brengt te weinig om het enorme subsidiebedrag dat de gemeente er jaarlijks in stort te rechtvaardigen. In een tijd waarin de algemene middelen schaarser worden moeten we zorgvuldig omgaan met deze beschikbare middelen. Zó Zoetermeer denkt dat het anders moet. Daarom zullen we voor het voorstel stemmen, ter beëindiging van de subsidierelatie met Museum De Voorde. We zijn van mening dat het beschikbare subsidiegeld op deze wijze beter ten goede zal komen aan de cultuurbeleving van onze inwoners. Dit is wat Zoetermeer verdient.
Ten slotte voorzitter, we zijn blij om te zien dat het college hopelijk in goede samenwerking met De Voorde een nieuwe plek zoekt voor het erfgoed en de cultuureducatie mocht het museum in de toekomst

ophouden te bestaan. We vertrouwen erop dat het college deze taak goed zal volbrengen, maar zullen dit strikt blijven volgen de nog komende raadsvoorstellen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Markes voor uw maidenspeech, heel erg goed. Dan ga ik naar de heer Van Steenis voor zijn eerste termijn en mijnheer van Steenis heeft één minuut extra. Gaat uw gang mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Voorzitter, ik weet eigenlijk niet goed waar ik moet beginnen. Mijn partij GroenLinks vindt het onvoorstelbaar dat we hier debatteren over het stopzetten van de subsidie aan het Museum De Voorde. Het enige museum in onze stad. Stad, ons dorp kan ik beter zeggen, want we hebben niet eens stadsrechten en straks ook geen museum meer. En met ons blik gericht op 2040 blijken we steeds meer terug te keren naar het bootdorp dat we ooit waren. Maar het is nog niet te laat zeg ik met enthousiasme. Voorzitter, ik sta hier wel met pijn in mijn buik, maar u moet weten, want zoals ik al eerder heb gezegd, een stad zonder cultuur, zonder geschiedenis, is een arme stad of een arm dorp en dat zou ik graag anders zien.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis, een interruptie van de heer Van der Vlies, gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó Zoetermeer): Dank u voorzitter. De heer Van Steenis geeft aan dat hij het onvoorstelbaar vindt maar we zijn toch al een paar jaar bezig met dit museum en de toekomst van dit museum? Er waren toch altijd in heel de geschiedenis en heel de ontwikkeling van het hele gebeuren van dit museum en van het nieuwe museum partijen die tegen hebben gestemd. Het is toch niet zo heel onvoorstelbaar als die partijen dan op een gegeven moment in een coalitie komen en dat ze op een gegeven moment die wensen doordrukken. Dat is toch niet raar dat je dan die plannen gaat uitvoeren. Waarom is dat zo onvoorstelbaar?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis:

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank voorzitter. Doordrukken hoor ik zeggen, dat laat ik even op me inwerken. Want dat vind ik bijzonder klinken. Natuurlijk is het heel goed om er met elkaar over te spreken. Alleen niet over het voorstel om de subsidie te beëindigen. Ik zou heel graag, zoals ik net ook naar mevrouw Wortel reageerde, de discussie met u voeren en met de andere collega-raadsleden, als u zegt ergens past iets niet in mijn beeld. Ergens past dit museum niet in onze verwachting. Dat vind ik een prima discussie. Maar daar heb ik u de afgelopen jaren ook niet over gehoord.

De **voorzitter**: De heer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó Zoetermeer): Dan begrijp ik ook waar het probleem ligt dat u het zo onvoorstelbaar vindt. We hebben al vanaf dag één bij elk besluit, als het ging over dit museum, tegen de voorstellen gestemd. Dus u kunt wel zeggen dat we er niet over zijn begonnen, u was er zelf vorig jaar november ook bij. Toen hebben we het er ook over gehad. Het is al gebaseerd op een memo dat in april 2021 kwam. Waar die optie E – stoppen met de subsidie duidelijk bij stond. Vanaf dat moment waren er al partijen die een voorkeur hadden voor die optie E. Dus kunt nu wel zeggen dat u er nog over wilt praten, maar u heeft alle kansen gehad. Toen u vorige keer in het college zat heeft u de kans gehad. U heeft hem niet gepakt.

De **voorzitter**: De heer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter. Ik ben heel erg tevreden en heel erg blij dat het niet de periode was dat GroenLinks in het college zat, dat wij dit soort besluiten hebben voorgesteld. Dus ja, ik vind hem onvoorstelbaar. Ik vond hem uiteraard iets minder onvoorstelbaar met het regeltje dat in het coalitieakkoord naar voren kwam. Wat op dat moment overigens wel zeer onvoorstelbaar en onverwacht was. Ik heb er geen woorden voor. Wij vinden het onvoorstelbaar dat we hierover gaan debatteren vandaag.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink en dan mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, ik laat de woorden van Zó Zoetermeer nog eventjes tot me doorwerken, maar ik schrik ervan. Ik schrik van het woord 'doordrukken'. Is dit de manier hoe wij de komende tijd moeten samenwerken? Op deze manier? Ik schrik hiervan.

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Vlies?

De **heer Van der Vlies** (Zó Zoetermeer): Voorzitter, dat verbaast me niet. Doordrukken is inderdaad niet zo handig gekozen moet ik toegeven. Laten we dan zeggen uitvoeren. Je wilt allemaal je punten van je partijprogramma uitvoeren en je wilt het allemaal voor elkaar krijgen. Dat is een van de punten die bij ons in het partijprogramma staat, dat willen we graag uitvoeren.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Mijnheer Van Steenis zegt dat niet in de periode waarin GroenLinks in het college zat zo een besluit is genomen. Nee, dat zou ik zeggen. Er lag toen een besluit voor en toen durfde het college geen besluit te nemen en heeft het doorgeschoven naar de volgende raad en die neemt wel een besluit. Even over het doordrukken waar we het net over hadden. Ik geef toe dat het geen handig woord is maar het uitvoeren van je eigen beleid. Toen GroenLinks in het college zat kregen we toch ook een nieuw afvalbeleid van GroenLinks cadeau. Ik bedoel, zo werkt dat als je in het college zit.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis?

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ik denk dat het geen cadeautje van GroenLinks was, ik denk dat het een voorstel van toentertijd het college was. Nu zit er een ander college en nu ligt er een ander voorstel waar we het vandaag over hebben. Ik denk dat ik kan verdergaan voorzitter.

De **voorzitter**: Ik zie mevrouw Bink nog heel kort en de heer Louw. Dan gaat de heer Van Steenis door met zijn betoog.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja voorzitter, een vraag aan mevrouw Brouwer. Het is volgens mij niet de mooie weg om in een coalitieakkoord al een besluit te nemen en daarna pas een raadsvoorstel naar de raad te brengen. Hoe denkt u daarover?

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): In een coalitieakkoord neem je ook geen raadsbesluit. Daarom nemen we vandaag hier een raadsbesluit. Daar mag elk raadslid over meestemmen. En verder is het echt heel normaal dat je in collegeonderhandelingen dingen met elkaar afspreekt. Daar is een coalitieakkoord voor.

De **voorzitter**: De heer Louw zag ik nog. Mijnheer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Ik twijfel even omdat ik eigenlijk van die woorden wil wegblijven maar nu hebben we net het woord doordrukken eigenlijk weer uit het vocabulaire geschrapt en dan komt mevrouw Brouwer met een cadeautje. Het afvalbeleid was blijkbaar een cadeautje van GroenLinks. Van wie is dit dan een cadeautje mevrouw Brouwer? Wie van de coalitie heeft dan nu het cadeautje gebracht dat we met het museum gaan stoppen?

De **voorzitter**: Ik zie dat mevrouw Brouwer heel enthousiast wil reageren.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja, ik vind dat zo een leuke vraag. Kijk het verschil is dat in het vorige college, ik weet het niet officieel, laat ik het zo zeggen, wij hadden de indruk dat het college in die tijd niet unaniem was over het afvalbeleid en het toch uitvoerde. Dat is in dit geval wel anders. Het college is in dit geval wel unaniem over het besluit over De Voorde. Dat maakt het besluit ook heel democratisch omdat een echte meerderheid in de raad voor is.

De **voorzitter**: Dank u wel. Maar we hebben het afvalbeleid niet op de agenda staan. Dus ik stel voor dat de heer Van Steenis verdergaat met zijn betoog. Mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ik wil er kort op reageren voorzitter als u het goed vindt. Volgens mij spreekt een college altijd met één mond. Dat geldt nu, dat gold toen. Dan zal ik verdergaan voorzitter. Het museum moet sluiten omdat het te weinig bezoekers trekt. Daarover heb ik twee vragen. Is het erg

dat het ene instituut meer bezoekers trekt dan het ander? Denk aan het belang van het ziekenhuis voor deze stad die we ook proberen te behouden. Over welke periode hebben we het? De coronaperiode? Hadden het museum en de andere cultuurinstellingen dan harder moeten gillen om de winkeliers en de horeca te overstemmen? Voorzitter, dat kan toch niet. Getuige ook het artikel in de NRC van vanmorgen dat een groot deel van de musea in de rode cijfers belandt. Dat overigens niet geldt voor Museum De Voorde, laat dat duidelijk zijn. En dat bij musea de bezoekersaantallen tot op de dag van vandaag nog niet op het oude niveau zijn. Het college zou juist achter het museum moeten staan en uitdragen welke belangrijke functie het in de stad vervult. Onze oproep...

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis, ik wacht op een punt maar die kwam niet. De heer Van der Vlies wil interrumperen. De heer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó Zoetermeer): Ik hoor de heer Van Steenis over niet-rode cijfers. Dat begrijp ik niet helemaal. Want het hele bedrag, bijna het hele bedrag van wat De Voorde krijgt, is toch een gekregen bedrag. Dat is toch gewoon een gekregen subsidie? Vorig jaar hebben ze toch ook gewoon voor 2022 € 200.000,00 extra gevraagd. Dan kun je toch niet zeggen dat er geen exploitatietekort is? Dan kun je zonder dat geld blijkbaar niet functioneren, of zonder dat extra geld.

De **voorzitter**: Wil mevrouw Wortel aansluiten? Of een ander. Dan ga ik eerst naar de heer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): In mijn optiek is het zo dat er een begroting wordt gemaakt. Dat kan ook een begroting zijn die is gebaseerd op subsidiegelden. Je kunt om extra geld vragen. Als dat wordt toegekend heb je extra budget. En krijg je het niet, dan heb je dat niet. Aan het eind van het jaar kijk je wat de plussen en minnen zijn. Dan blijkt of je je netjes aan je eigen begroting, budget hebt gehouden. In dit geval schrijft het museum, zoals u heeft kunnen horen, zwarte cijfers. Dat betekent dus dat de aangevraagde subsidie op de gemaakte begroting niet is overschreden.

De **voorzitter**: Ik ga nog even naar mevrouw Wortel. Die wil ook. Gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (LHN): Ja, dank u voorzitter. Voorzitter, ik hoor de heer Van Steenis de vraag stellen of het nu zo erg is dat er zo weinig bezoekers zijn. We hebben net ook van mevrouw Brouwer gehoord en in de commissie ook dat een kaartje nu al € 60,00 kost. Wat is dan voor u de bovengrens? Wat mag een kaartje kosten om de boel rendabel te houden?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis?

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dat is een goede vraag. Dat is een vraag, daar zou je met elkaar over kunnen debatteren. Ik vind het een hele moeilijke vraag om te beantwoorden. Omdat ik ook niet precies weet hoeveel geld er achter zit, noem allemaal maar op in deze maatschappij, dat kan een concertgebouwbezoek zijn, maar dat kan ook een ziekenhuisbezoek zijn. Ik weet niet of je dat op die manier zou moeten en willen kwantificeren. Ik vind het wel belangrijk, ook als er een kleinere groep ergens belang bij heeft en de cultuur hoog in het vaandel heeft en belangrijk vindt, dat je dat niet direct alleen maar op bezoekers kunt afrekenen. Uiteraard kun je daar wel prestatieafspraken over maken, maar ik denk dat het te kort door de bocht is om alleen naar bezoekers te kijken voor een museum dat zo een brede maatschappelijke functie heeft en een stuk cultuureducatie invult en een stukje erfgoed bewaakt en bewaart.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel nog behoefte? Gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (LHN): Ja, even een reactie. Ik denk van achter naar voren. Een museum dat cultuurerfgoed bewaakt kunnen we makkelijk overdragen want het is grotendeels van HGOS, dat is geen enkel probleem. Verder de educatie. We hebben het erover gehad... maar buiten dat, ik zei dat het naar scholen kon. Dan hebben we ook altijd nog een Franx, een Bastille, een CKC en allerlei andere instellingen waar die educatie kan worden gegeven. Ik hoor u zeggen misschien moeten we het niet kwantificeren op alleen het aantal bezoekers van het museum. Meer breed leggen. Volgens mij hebben we het hier over het museum en dat kost nu € 60,00 per kaartje.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis, gaat uw gang.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ja, dank u voorzitter. Dat heeft mevrouw Brouwer in de commissie

ons netjes voorgerekend. Ik heb niet gevraagd of dat inclusief of exclusief de huurpenningen is die het museum dan weer afdraagt. Omdat het namelijk niet zo heel wezenlijk is. Het museum doet veel meer dan dat. Het heeft ook een maatschappelijke functie. Er ze gaan duizenden leerlingen per jaar door het museum en ze voeren daar een debat. Ik maak me erg zorgen als dat debat bij deze leerlingen wordt gevoerd. Wat heeft dat voor effect over tien, vijftien jaar op bijvoorbeeld, ik noem maar wat, criminaliteit in deze stad.

De **voorzitter**: Ik ga eerst naar de heer Louw en dan naar de heer Van der Vlies.

De heer **Louw** (PvdA): In aanvulling op de heer Van Steenis richting mevrouw Wortel. Er zijn wel meer maatschappelijke voorzieningen waar wij geld aan bijdragen. Gewoon vanuit maatschappelijk oogpunt. Blijkbaar en dat is uw goed recht, vindt de LHN het museum, in ieder geval het die functie niet waard om daar dus maatschappelijk nog aan te bijdragen. Nog even een ander puntje. U zei dat HGOS al die erfgoedstukken kan overnemen. Ik heb uit de commissievergadering begrepen dat het echt niet gaat om die ruim 5000 die nu onder beheer zijn van het huidige museum.

De **voorzitter**: Ik zag de heer Van der Vlies nog. Gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó Zoetermeer): Ja voorzitter, ik kom nog even terug op de opmerking van de heer Van Steenis over de educatie. Ik begrijp dat het kritische vragen zijn voor de heer Van Steenis. Om dan door te gaan fantaseren over vijftien jaar en de suggestie te geven dat het criminaliteit tot gevolg heeft... dat is volledig uit de lucht gegrepen. Op het moment dat het museum de deuren moet sluiten zullen er wel andere plekken komen waar die kinderen cultuureducatie krijgen. Daar hebben we echt dat museum niet specifiek voor nodig. Net zomin als dat erfgoed, dat kan ook ergens anders worden opgevangen. Er staat ook keurig in het besluit dat het wordt onderzocht.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zie de heer Schoonbeek nog en dan ga ik terug naar de heer Van Steenis voor de rest van zijn betoog.

De heer **Schoonbeek** (D66): Een vraag aan de heer Van der Vlies. Hij zegt: als het museum gaat sluiten zullen er vast wel andere instanties zijn die de cultuureducatie willen doen. Wil hij daar dan op wachten? Eerst sluiten en dan kijken of er mensen zijn, of gaan we dat eerst fatsoenlijk onderzoeken en kijken of het CKC, Franx of een andere instantie zegt: ja ik heb daar de mensen, het geld en de locatie voor, ik kan dat doen. Het gaat om professionals, dat kan.

De **voorzitter**: De heer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó Zoetermeer): Ja voorzitter, we komen elke keer op hetzelfde punt terug. Dat we van tevoren van alles moeten weten voordat we een besluit nemen. Volgens mij weten we nog niet alle gevolgen van alle besluiten die we hier nemen. Sterker nog, we gaan in november a.s. een begroting vaststellen voor het volgende jaar. Daar weten we ook nog niet de gevolgen van. Dat doen we straks met de SPUK-gelden. Dat doen we met de opvang van vluchtelingen. Het is niet zo dat wij besluiten nemen waarvan we altijd alles in de toekomst al weten. We hebben geen glazen bol. Dat is waarom we hier zijn, besluiten nemen en eventueel bijsturen.

De **voorzitter**: Heel kort mijnheer Schoonbeek, dan gaan we terug naar de heer Van Steenis.

De heer **Schoonbeek** (D66): Voor mij is een vluchtelingenstroom wel een substantieel verschil omdat ik dan totaal niet kan zien aankomen wat er gebeurt. Met het feit dat je nu weet wat je hebt, dat je ook weet welke organisaties er zijn en dat je dat moet inbedden. Je kunt de tijd nemen om dat uit te zoeken. Dat vind ik nogal een groot verschil.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik stel voor dat de heer Van Steenis verdergaat met zijn betoog, want volgens mij is hier voldoende over gewisseld. Mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ja, als u mij toestaat voorzitter, zou ik toch kort willen reageren. Dat is grotendeels de beantwoording van de heer Schoonbeek waar ik me bij aansluit, maar uiteraard eerst een gedegen plan, eerst met elkaar bespreken wat de mogelijkheden zijn. Het museum heeft aangegeven nog een alternatief te hebben. Dus voordat het zover is dat je iets besluit te beëindigen, zul je toch eerst een aantal dingen fatsoenlijk moeten hebben uitgezocht. Daarom ook onze oproep:

maak goede afspraken en geef het museum alsnog een fatsoenlijke periode om zich te bewijzen. Misschien met een gewijzigde programmering als daar hier collectief behoefte aan is. Dan over het nu voorliggende besluit. Hier kun je als raadslid niet mee instemmen om de eenvoudige reden, dat is meermalen gezegd, dat de gevolgen onduidelijk zijn. Niet duidelijk, behalve dat de deuren voor het publiek dicht gaan, is het niet duidelijk wat er met de cultuureducatie, beheer van cultureel erfgoed et cetera gaat gebeuren. Is dat allemaal wel goed geborgd. Het financiële gevolg is ook niet duidelijk. Het is volslagen onduidelijk welke directe en indirecte kosten met het sluiten van het museum samenhangen. Op 29 augustus jl. hebben we bij de commissievergadering onze zorgen geuit over deze gang van zaken en hierover vragen gesteld. Uit de vragen in de brief die de volgende dag, 30 augustus jl. door de gemeente naar het museum is gestuurd blijkt dat het college zelf ook geen idee heeft. Gaat de afbouw en overdracht vijf jaar duren? Gaat het dan ook vijf jaar extra geld kosten? Of gaat het acht jaar duren of nog langer omdat ze er te weinig mensen aan laten werken? Beste collega-raadsleden, dit voorstel kunnen we onmogelijk steunen en ik vraag u dat ook niet te doen totdat er een nieuw verder uitgewerkt voorstel is. Tot slot vragen wij als fractie van GroenLinks ons af of een belangrijk besluit als het stoppen van een subsidie voor een instelling waarvan het directe gevolg is dat deze instelling ophoudt te bestaan op deze manier, dus met dat zinnetje in zo een coalitieakkoord kan worden genomen. We vinden als GroenLinks dat dit geen recht doet aan de kwaliteit van de besluitvorming in deze mooie stad. Waar we graag de inwoners betrekken bij het nemen van beslissingen. En zeker de belangrijke besluiten. Voorzitter, ik rond af met de mededeling dat wij om de schade enigszins te beperken een aantal amendementen en een motie van PvdA en D66 mede-indienen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zie een interruptie van mevrouw Van Leeuwen. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van Leeuwen** (LHN): Ik vraag me af mijnheer Van Steenis, is dit museum er ooit niet gekomen met één simpel zinnetje in een coalitieakkoord? Zonder dat er een programma was. Zouden we nu niet kunnen vaststellen dat al die jaren oefenen, bedenken, met elkaar bureaus erbij halen nog steeds niet heeft geresulteerd in een werkend museum? Dus dat we niets weggooien, het is eigenlijk nooit zo op gang gekomen als we met dat ene zinnetje in het coalitieakkoord hadden beoogd.

De **voorzitter**: De heer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Mevrouw Van Leeuwen stelt een vraag waar ik geen antwoord op geef omdat ik geen antwoord weet. Ik weet niet hoe dat is ontstaan. Ik weet wel dat als je op een gegeven moment iets hebt, dat je op het openbaar bestuur, de gemeente, college mag vertrouwen dat als er iets gaat veranderen dat je daar fatsoenlijk over met elkaar in gesprek gaat. Dat je in het belang van de stad een goed en afgewogen besluit neemt. En dat betekent dat inzichtelijk wordt gemaakt, vooraf, voordat je een besluit neemt, wat de consequenties zijn, hoe gaan we het oplossen en wat zijn de bijbehorende kosten, eenmalig en structureel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van Steenis. Ik zie de heer Duiven nog. Gaat uw gang.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. Een vraag aan de heer Van Steenis. Hij heeft nu een lofzang gezongen over De Voorde. Hoe kijkt u aan tegen het Nationaal Videogame Museum? Bent u daar ook een groot voorstander van en een groot liefhebber?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ja, dank u voorzitter. Dat is een hele fijne vraag van de heer Duiven. Ik heb dat in mijn enigszins beperkte spreektijd, die ik toch echt kort heb willen houden, niet benoemd. Wel degelijk staat er ook in ons verkiezingsprogramma dat we heel graag ook een Nationaal Videogame Museum willen hebben. Ja.

De **voorzitter**: De heer Duiven nog kort en dan ga ik afronden.

De heer **Duiven** (VVD): Een vervolgvraag voorzitter. De heer Van Steenis heeft bepleit, daar komt het op neer, om Museum De Voorde meer tijd te geven en langer te financieren. Dat betekent dat er honderdduizenden euro's, als we hetzelfde bedrag nemen als dit jaar, € 800.000,00, aan subsidie richting De Voorde gaat. Elke euro die we aan De Voorde geven, kan niet worden geïnvesteerd in het Nationaal Videogame Museum. Hoe kan ik nu die twee liefdes verklaren, financieel althans?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis en dan mevrouw Brouwer nog.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter. Op één punt. Ja, wij willen graag extra geld voor cultuur. Het is voor mij nu een inkoppertje om te zeggen, ja VVD stelt steeds er mag geen euro bij. Terwijl wij zeggen het is belangrijk om juist wel wat extra te investeren in cultuur. Ik denk dat het in deze stad een belangrijke functie heeft. Voor de toekomst van deze stad is het van wezenlijk belang, zeker als we nog willen doorgroeien naar nog tienduizenden inwoners extra.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik wil nog drie korte dingen zeggen over financiën in reactie op de heer Van Steenis. Ten eerste wisten we ook niet van tevoren hoeveel De Voorde ons per jaar zou kosten. We kregen plotseling een raadsvoorstel om er € 200.000,00 bij te doen. Dat was ook slikken of stikken en dat wisten we niet van tevoren. Tweede, toen we het afvalbeleid, daar komt ie weer, invoerden wisten we ook niet van tevoren wat het zou kosten. Daar hebben we uitentreuren naar gevraagd als oppositie. Dat kregen we ook niet en dat moest er toch komen. Ten derde, we willen investeren in cultuur zegt u. Maar investeren in cultuur doe je niet alleen maar omdat je wilt investeren in cultuur maar omdat je iets goeds hebt om in te investeren. Als we drie goede musea hadden zouden we in drie goede musea investeren.

De **voorzitter**: Ik zie nog allerlei reacties. Wat mij betreft prima, we hebben nog een tweede termijn straks ook zeg ik er meteen in alle oprechtheid bij. Mevrouw Wortel, mijnheer Van Steenis en dan wil ik naar een afronding.

Mevrouw **Wortel** (LHN): Ja voorzitter, ik heb een aanvullende vraag, niet aan mevrouw Brouwer maar aan de heer Van Steenis. U wilt meer cultuur, u wilt meer geld voor cultuur. Maar u weet dat in het rapport een second opinion heeft gestaan. Ik noem het even op: in de stad zijn de inwoners niet als cultuur- en museumliefhebbers te classificeren. Voor wie gaat u dan al die cultuur maken?

De **voorzitter**: De heer Van Steenis

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Om even de laatste vraag te beantwoorden, er is wel degelijk een groep cultuurliefhebbers waar je het dus wel voor doet. Terecht hoe ga je dat doen. Je kunt niet en en en. Ook wij van GroenLinks begrijpen heus wel dat het geld maar één keer kan worden uitgegeven. Maar je wilt dat wel fatsoenlijk doen. Je wilt het wel in een goed gesprek doen. Je wilt wel heel goed weten wat dan de inwoners wel en niet willen. De vraag van mevrouw Brouwer ben ik een beetje kwijt, op mijn leeftijd gaat dat heel hard. De vraag over het afval staat me heel goed bij. Ik denk dat wij daar in de toekomst met elkaar nog wel over gaan spreken. Zeker als we het hebben over beperkte budgetten, stijgende kosten van restafvalverwerking. Dat natuurlijk zonde is want dit had ook naar cultuur kunnen gaan. En voorzitter, ik laat het hierbij.

De **voorzitter**: Goed. Ik heb verder geen sprekers meer voor de eerste termijn van de gemeenteraad. Ik stel voor deze eerste termijn af te ronden. Dat doe ik ook omdat ik daarna even een korte schorsing ga voorstellen tot 22.15 uur. In ieder geval voor de voorzitter geldt dat het nodig is omdat daar de behoefte ontstaat. Dus 22.15 uur. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, leden van de raad, we zijn er nog niet allemaal maar het is 22.15 uur. Dan gaan we gewoon weer beginnen. Ik verzoek iedereen die nog bij de catering staat zo snel mogelijk hierheen te komen. We gaan wel gewoon beginnen. Dat lijkt me goed. Overigens, er zijn drie amendementen ingediend en een motie. Die kunt u op iBabs terugvinden en met huisje verversen naar voren roepen. We gaan naar de eerste termijn van het college en geef het woord aan wethouder Van der Meer. Gaat uw gang.

Wethouder **Van der Meer**: Ja dank u wel voorzitter. Museum De Voorde is natuurlijk eigenlijk vanaf de start een probleemkindje gebleven. Terwijl er nu heel erg wordt gesproken alsof het allemaal geweldig liep. Als je je een beetje verdiept in de verslagen, die ik intussen heb gelezen, in het overleg tussen het museum en de wethouder, dan zie je dat het vorige college er echt veel problemen mee heeft gehad. Met enige regelmaat dreigde het college dan ook om te stoppen als er niet meer geld kwam. Voor het

laatst nog in juni vorig jaar. Toen is door het museum aangegeven dat als de raad niet met het geld zou komen, zoals u dat aan het eind van de periode heeft gedaan, dat De Voorde dan per 1 april 2022 zou stoppen. Op dat moment was het niet een heleboel gedoe over hoe moeilijk dat wel niet zou zijn. Dat was heel simpel: als we dat geld niet krijgen gaan we dicht. Vervolgens heeft het college, al worstelend met deze situatie, op een gegeven moment gezegd: we laten het aan een volgende coalitie. Die coalitie heeft zich laten voorlichten door onze deskundigen in dit huis. Zij hebben ook behoorlijk goede berekeningen gemaakt, denken wij, over wat er moet gebeuren om De Voorde netjes te sluiten. Laten we wel wezen, we hebben in 2006 een financiële afgrond. Maar op dit ogenblik hebben we geen erg geldgebrek. Dus het grote verschil tussen doorgaan met het museum en nu sluiten, ook al kost het extra geld, is dat het extra geld eenmalig is, de frictiekosten en dat doorgaan alsmaar meer dan € 850.000,00 gaat kosten. Tegelijkertijd willen we iets met het Nationaal Videogame Museum dat bijna een echt museum is. Waarschijnlijk aan het eind van het jaar, anders in het eerste kwartaal van volgend jaar, dat eigenlijk met veel minder middelen het heel erg leuk doen en mooi past bij onze Zoetermeerse ideeën over wat een museum ook zou kunnen zijn.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, een interruptie van de heer Schoonbeek. Gaat uw gang.

De heer **Schoonbeek** (D66): Een vraag. Wethouder Van der Meer weet er waarschijnlijk meer van dan ik en ik wil het toch ook even scherp hebben. We hebben nu iets meer geld. Dus we kunnen nu de frictiekosten dragen. Structurele kosten die we er in moeten steken is vervelend, dus daar moeten we op bezuinigen. Hoe weten we nu wat de structurele kosten voor cultuureducatie zijn als we nog niet eens weten welke partij het gaat doen en waar ze het gaan doen en met welk personeel ze het gaan doen?

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Ja voorzitter, u heeft in de financiële bijlage bij onze formatie gezien dat we behoorlijk geld hebben uitgetrokken. Dus wij denken dat er genoeg partijen zijn te vinden die met dat extra centje onze educatie kunnen doen. Het is natuurlijk ook een hele rare situatie als wij langs de velden gaan om te vragen wie iets van het museum kan overnemen terwijl we niet hebben besloten om het museum te stoppen. Dat was bijvoorbeeld ook de reden van de HGOS om nog niet diepgaand met ons te spreken. Over de collectie, het erfgoed, daar wordt van alles over gezegd. Over 5000 stuks en noem maar op. Het gaat niet over 5000 stuks wat het college betreft, het gaat om het Zoetermeerse erfgoed en dat zijn zo een kleine 800 items die door HGOS zijn verzameld. Daarnaast zijn er nog een heleboel zaken die het museum ook heeft, maar die echt niet behoren, op welke manier dan ook, tot Zoetermeers erfgoed. Dat zijn spullen die in alle plaatsen in Nederland, in de tweede helft van de vorige eeuw, te vinden waren. Dus we zijn er niet op uit om dat te bewaren. Wel om de dingen die de HGOS heeft verzameld.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, ik zie een interruptie van mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Een voorwerp dat oorspronkelijk uit Zoetermeer komt, ooit is verzeild geraakt in Leiden of Gouda en dus weer is aangekocht door het museum, kan wel degelijk Zoetermeers erfgoed zijn mevrouw Van der Meer.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, gaat uw gang.

Wethouder **Van der Meer**: Het zou kunnen, inderdaad. Er zijn ook veel items die niet horen tot typisch Zoetermeers erfgoed.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout?

Mevrouw **Bout** (PvdA): Maar dan mag het dus van u gewoon weg. Het maakt niet uit dat het een voorwerp is uit de 19e eeuw, uit Zoetermeer en gelukkig weer terug is hier in Zoetermeer. Dan vindt u dat niet zo belangrijk. Dat mag gewoon weg.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Nou ja voorzitter, dat is toch wel heel bijzonder hoe mij dingen in de mond worden gelegd. Bij die stukken die er zijn moet gekeken worden waar het allemaal vandaan komt. Maar

wij hebben niet het idee dat we dat allemaal moeten bewaren. We hebben wel met HGOS het idee dat zij spullen hebben die echt gaan over de historie van Zoetermeer. Natuurlijk zullen er in allerlei musea in Nederland spullen zijn die ooit van Zoetermeer waren. Net zoals vice versa gaat. We hebben onze deskundige ambtenaren natuurlijk een inschatting laten doen wat er nodig is aan eenmalige kosten. Dat bedrag dat we voorlopig hebben geschat ziet u ook staan in de financiële onderbouwing bij ons formatieakkoord. Tegelijkertijd hebben wij op 13 juli jl. een gesprek gehad met het museum die daar van alles en nog wat van vond. We hebben ze toen uitgenodigd om in een zienswijze dat zoveel mogelijk te onderbouwen. Toen die zienswijze kwam, zagen we op een aantal fronten die onderbouwing niet en daarom is er nog een brief gestuurd van: stuur dat naar ons toe want dan kunnen wij het naast onze eigen inschattingen leggen en op basis van die combinatie gaan we een besluit nemen. We zien op een aantal dingen dat er geen antwoord is gegeven. Dat betekent dat we op dat moment moeten varen op wat onze eigen deskundigen hebben bedacht. Er is fors geld. U heeft het gezien, u heeft het zien staan, u heeft gezien dat we geld hebben uitgetrokken om onderzoek te doen naar een locatie voor het erfgoed. U heeft gezien dat we geld uittrekken voor het onderbrengen van het erfgoed en de educatie. Er is allemaal geld voor uitgetrokken. Allemaal structureel geld. Maar we proberen toch te zorgen dat we dadelijk ook wat overhouden om het Nationaal Videogame Museum te doen. D66 heeft gelijk, we hebben nog niet alles helemaal uitgezocht. We hebben een grove schatting. En als deze raad akkoord gaat met het voorstel dan gaan we dat nog verder uitwerken. De PVV vraagt of er een businessplan is en is dat getoetst. Er is enorm veel besproken met De Voorde, toen ze begonnen en toen ze halverwege waren bleek dat het niet werkte. Toen is er nog een second opinion gedaan. Er is op een gegeven moment, omdat het zo financieel moeilijk was, verscherpt toezicht op het museum gedaan om te kijken hoe we dat nu financieel kunnen laten reilen en zeilen. Er is steeds een grote bron van aandacht geweest. De frictiekosten ziet u, dat is wat wij hebben geraamd, totaal bij de formatie. U heeft het bedrag gezien dat wij daarvoor hebben uitgetrokken. Er waren inderdaad steeds exploitatietekorten. Vandaar dat we niet meer konden doorgaan met die zeshonderd zoveel duizend euro. Want het moest almaar meer worden. Even kijken, wat heb ik nog voor vragen. Mevrouw Bink vraagt wie we nu voor de gek houden.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, een interruptie van de heer Smitskam. Gaat uw gang.

De heer **Smitskam** (PVV): Dank u voorzitter. U geeft aan dat er exploitatietekorten waren. Maar volgens de brief van de heer Van de Bunte zouden er geen exploitatietekorten zijn geweest. Dat is ook precies de reden waarom ik heb gevraagd wat er nu echt aan de hand is.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, gaat uw gang.

Wethouder **Van der Meer**: Het is ingewikkeld met de heer Van de Bunte. Laat ik het zo zeggen, in de culturele wereld zijn veel kunstenaars en die hebben een rijke fantasie. Ik kan het niet anders maken, maar lang niet alles dat er intussen... wat ik allemaal in de krant heb gelezen, nou werkelijk waar het was op sommige momenten zo dat ik naar onze ambtenaren ben gegaan om te zeggen: jullie waren daar toch ook bij? We hebben gezien dat de exploitatie niet rondkwam. Dat de reserves werden ingezet om de exploitatie rond te maken. Het was echt niet zo simpel. Inderdaad, er is een aantal keer tegen de wethouder gezegd: als ik er geen geld bij krijg dan stoppen we.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, ik zie twee interrupties. Eerst de heer Louw en dan de heer Van Steenis. Mijnheer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Ja een vraag aan de wethouder. Er lijkt sprake van iets persoonlijks. Volgens mij past het u niet om zo te praten over een directeur van een museum. U kunt gewoon antwoord geven op de vraag die de PVV stelt. Volgens mij hoeft u niet terug te halen wat hier dan, in uw ogen, fantasierijk is verteld. De vraag is waar zit het verschil nu tussen het verhaal dat ook de gemeenteraad heeft bereikt en wat u als college zegt. Kunt u daar op antwoorden?

De **voorzitter**: Ik kijk even, mijnheer Van Steenis, op hetzelfde vlak?

De heer **Van Steenis** (Groen Links): Ik sluit aan bij de zojuist uitgesproken woorden van de heer Louw, voorzitter. Ik denk dat het misschien ook goed is als onze wethouder van Financiën hier even naar kijkt. Ik gaf in mijn betoog, in antwoord op vragen, heel duidelijk aan wanneer ik denk dat iets begroot is en een tekort aangeeft. Als er een afspraak is gemaakt voor extra subsidie en die is toegekend en daar wordt netjes naar gehandeld is het in mijn ogen niet negatief. Dan is het niet rode cijfers. Volgens mij

zit daar de spraakverwarring. Misschien moeten we even naar onze wethouder van Financiën kijken om te vragen hoe dat nu precies zit. Ik wil daar wel graag exact antwoord op hebben want als het namelijk niet zo is, als er geen rode cijfers zijn, vind ik het wel heel storend wat er gebeurt.

De **voorzitter**: Dit is wel een interruptie zeg ik er meteen bij. Ik wil toch verzoeken interrupties als interrupties te houden. U heeft ook een tweede termijn. Wethouder Van der Meer, gaat uw gang.

Wethouder **Van der Meer**: Ja voorzitter, mijnheer Louw kan heel verontwaardigd zijn over de manier waarop ik antwoord geef. Maar ik weet niet hoe ik het anders moet doen als mijnheer Van de Bunte dingen in de krant opschrijft die niet waar zijn, hij kwam zojuist ook weer inspreken en het heel persoonlijk naar mij toe maakte dat u het heeft over de persoonlijke voorkeuren en dergelijke. Laten we wel wezen, als mevrouw Mertens niet ziek zou zijn, zou ik hier helemaal niet het woord over voeren. Want het zijn collegebesluiten die we met elkaar nemen. Dus het is ook niet het college van wethouders, het is het hele college van B&W die op een gegeven ogenblik dit voorstel aan u doet. Als ik niet kan reageren op de aantijgingen, dan weet ik ook niet wat ik er verder over moet zeggen. Een aantal dingen klopt gewoon niet.

De **voorzitter**: De heer Louw, dan de heer Van Steenis. Ik vraag u beiden om het even kort te doen.

De heer **Louw** (PvdA): Ik sta natuurlijk niet in uw schoenen. Het is misschien ook moeilijk, maar volgens mij hoeft u helemaal niet te reageren op aantijgingen, maar geeft u gewoon antwoord op de vraag die de PVV stelt. Hoe zit het nu met het exploitatietekort ja of nee. Dat is de vraag die we als raad willen weten. We vragen het nu aan het college, u vertegenwoordigt het college.

De **voorzitter**: De heer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank voorzitter, ik heb geen aanvulling. Exact dezelfde vraag, antwoord op de vraag van de PVV in dit geval.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Het was zo dat € 660.000,00 subsidie was. Vorig jaar kwamen we uiteindelijk op een totaal van € 870.000,00 want anders kon het museum niet rondkomen. Dus ze konden niet rondkomen met de oorspronkelijke € 660.000,00 of € 690.000,00 die wij in de begroting hebben staan. Die zouden er dus nu ook iedere keer weer bij moeten.

De **voorzitter**: De heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel voor het antwoord. Ik heb nog een aanvullende vraag want dat was natuurlijk nog vol een coronajaar. U zegt dat zullen we er elk jaar bij moeten doen. Nou, het nieuwsfeit van vandaag is ook al benoemd. Alle musea in Nederland hebben het ongeveer moeilijk in coronatijd gekregen. Dus waar baseert u het verhaal op dat de extra subsidie altijd zo zal moeten blijven?

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Er is een second opinion gedaan. Toen is aan het museum voorgesteld te komen met een nieuwe aanpak. De nieuwe aanpak was volgens het vorige college en ook volgens ons eigenlijk meer van hetzelfde. We hadden daar niet meer het vertrouwen in dat het zou kunnen doorlopen. Als wij vanaf nu net zoveel geld voor de rest van deze eeuw zouden hebben zou je kunnen zeggen: we laten het nog even doortobben. Maar tegelijkertijd, het museum zit op de prachtigste plek van Zoetermeer. En toch komt er bijna niemand naar binnen. Dus er is wel een probleem met de animo van onze Zoetermeerders om daarnaartoe te gaan.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink en dan weer de wethouder. Mevrouw Bink

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel. Het museum zit op de prachtigste plek van Zoetermeer. Het lijkt erop dat u plannen heeft. Welke plannen zijn dat?

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Ik heb geen plannen. Ik heb wel plannen om te zoeken naar een mooi plekje, en dat zal waarschijnlijk niet op die plaats zijn, om het erfgoed op een goede manier tentoon te stellen. Dat erfgoed gaat eerst terug naar de HGOS en daarna gaan we met hen in gesprek. Ik heb persoonlijk de droom, die is niet namens het college, dat we dat misschien kunnen combineren met de maquette.

De **voorzitter**: Ik zie de heer Schoonbeek, gaat uw gang.

De heer **Schoonbeek** (D66): Twee vragen. Ik hoor tussen neus en lippen door dat het erfgoed naar de HGOS gaat. Dus dat is mooi, dat hoeven we niet meer uit te zoeken, dat is al geregeld blijkbaar. Klopt dat is vraag 1. Vraag 2 is weer een checkvraag. De kosten die straks gemoeid zijn met het sluiten van het museum kan ik vinden in de financiële paragraaf van het coalitieakkoord. Of zijn er andere bronnen, cijfers, die we kunnen ophalen of gebruiken om een totaaloverzicht van de financiën te krijgen. Of heb ik het helemaal mis.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, gaat uw gang.

Wethouder **Van der Meer**: We hebben frictiekosten, we hebben geld voor het onderzoek naar een alternatieve locatie. We hebben geld voor de educatie. We hebben geld om aan het Nationaal Videogame Museum te geven. Die staan allemaal op een rij in de bijlage van de formatie. Ik heb het niet uitgesplitst want daarvoor gaan we nog even de dingen naast elkaar leggen. Maar dat is door onze deskundige op een rij gezet en sommige dingen kunnen we natuurlijk precies zien en andere dingen moeten we een beetje inschatten.

De **voorzitter**: Ik zie de heer Van Steenis, gaat uw gang.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ja dank voorzitter. Voorzitter, ik hoor de wethouder zeggen dat zij zich onprettig voelde bij mogelijke aantijgingen die ze voelde. Dat vind ik heel vervelend want volgens mij zijn wij hier gewend met elkaar te praten en te debatteren en spreken we elkaar als raad en college aan. Aan de andere kant moet ik eerlijk toegeven dat ik het wel verwarrend vind dat een van de collegeleden dan over persoonlijke dromen begint. Ja, hoe moet ik dat dan wegen. Hoe moet ik dat dan rijmen met de stelling van het college?

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Precies zoals ik het zeg. Dus we hebben met elkaar afgesproken dat we een goede plek zoeken voor het Zoetermeerse erfgoed, in overleg met HGOS. Ik heb gezegd dat we zeer serieus kijken of we dat op een of andere manier ergens mee kunnen combineren. Daar is nog geen voorstel voor gemaakt. We hebben ook nog geen locatie. We kijken daar druk naar. We vinden het niet netjes om allerlei dingen te onderzoeken terwijl we dan het museum laten bungelen en dat bovendien geld blijft kosten. We willen nu de knoop doorhakken. Als de raad vanavond heeft ingestemd met ons voorstel gaan we verder. Subsidie verstrekken is in feite een zaak van het college. Maar omdat we heel goed doorhebben dat dit iets is waar we het met elkaar over het debat willen hebben, hebben we u vanavond de gelegenheid gegeven uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken. U heeft het ook in de commissievergadering gedaan.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis, u heeft al veel interrupties gehad. Gaat uw gang, maar ik verzoek u ook dat we daarin verdergaan.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Bedankt voorzitter. Ik heb niet het gevoel dat ik een antwoord heb gekregen op de verwarring die bij mij is ontstaan wanneer iets nu een persoonlijke droom is of een voornemen of een voorgenomen besluit van het college. Of ik ergens op moet reageren omdat ik denk hé, wordt er nu iets voorgesteld? Ik denk dat het verstandig is om te praten over een voorstel dat voorligt en niet over een persoonlijke droom.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Dat ben ik met u eens. Het voorstel is dat u nu wensen en bedenkingen kenbaar maakt. Dan kijken we welke wensen en bedenkingen een meerderheid hebben. En tegelijkertijd om ons als college opdracht te geven om met een voorstel te komen over het vervolg dat u in de rest van het besluit ziet staan.

De **voorzitter**: Gaat u verder wethouder. Mevrouw Bink nog? Gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja voorzitter, ik dacht dat u mij gezien had. De wethouder heeft het heel veel over het Videogame Museum. De hoop is dat het college daar nog extra geld naartoe kan sluizen. Waar is het college zo bang voor met het Videogame Museum. Waarom moet iets dat heel goed loopt nog extra geld krijgen.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: O, het Videogame Museum moet dadelijk naar een tijdelijk onderkomen. Want waar ze nu zitten, kunnen ze niet blijven. Daarna moeten ze naar een echt onderkomen. Dat gaat natuurlijk ook gepaard met het een en ander aan kosten. We hopen echt dat we ze goed kunnen ondersteunen zodat het nog beter van de grond komt. Ik weet niet of u het al heeft gezien maar ze hebben een ontzettend aardig ding over zestig jaar Zoetermeer intussen ingericht. Daar willen we ze graag in ondersteunen. We zijn nergens bang voor.
Volgens mij heb ik verder geen vragen. Dan ga ik naar de amendement en motie. Ik heb een amendement 2209-A van D66 dat de raad het besluit moet nemen. Ja, in principe neemt u dadelijk een besluit. Het verstrekken van subsidies is een bevoegdheid, maar we hebben u juist om het debat met elkaar te voeren de gelegenheid gegeven om wensen en bedenkingen te doen. Volgens mij verandert er niets als we besluit 1 gaan schrappen dus ik ontraad deze. 2209-B: volledig inzicht in de financiële impact. Die is volstrekt overbodig want daar geeft u ons opdracht toe. Dan hebben we 2209-C van de PvdA. Onderzoek haalbaarheid opties. Die gaan we niet doen. Daar hebben we geen geld voor apart gezet. Dat zou betekenen dat we dan weer het Videogame Museum moeten gaan afbouwen. We willen graag dat het is afgerond voordat 2026 op ons afkomt. Dus die ontraad ik ook. Motie PvdA 2209-1 ontraden wij ook want die is ook overbodig. Voorzitter, volgens mij is dit alles dat ik hierover te vertellen heb.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Van der Meer. Mijnheer Louw, gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Je een paar dingen. De rest zal ik voor de tweede termijn bewaren. Kunt u nog even aangeven waarom u de laatste motie overbodig vindt?

Wethouder **Van der Meer**: Ja, we zijn van plan om het Zoetermeers erfgoed te bewaren. Dat staat volgens mij ook in het tweede deel van het dictum van het besluit.

De **voorzitter**: Akkoord. De heer Louw nog?

De heer **Louw** (PvdA): Ja, nog één vraag. Als het voorgenomen besluit vandaag wordt aangenomen dan besluiten we nu om de subsidierelatie met het museum te gaan beëindigen. Dat betekent ook dat er snel een eind komt aan de huur voor het depot. Er komt dan ook snel een einde aan de plek waar nu het erfgoed ligt. Deze motie roept op om daar extra tijd voor te nemen. Daarom vraag ik nogmaals: waarom vindt u het overbodig?

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, gaat uw gang.

Wethouder **Van der Meer**: Omdat in onze berekeningen gerekend is dat we het in ieder geval ergens moeten onderbrengen. Hetzij in een depot waar het nu ligt, hetzij op een andere plek. Er is behoorlijk goed nagedacht over welke kosten we moeten maken. Op het moment dat wij vanavond het besluit van de raad hebben gehoord gaat er een nieuwe brief naar het museum om te zeggen het voorgenomen besluit gaan we nu uitvoeren, daarna gaat onze organisatie aan de gang om alles op een rij te zetten zodat we aan het eind van het jaar met de volgende stap verder kunnen. Het behoud van het depot en dergelijke, het museum heeft ook de huur opgezegd in afwachting van deze besluiten. Dat zijn allemaal dingen waar we gewoon op rekenen.

De **voorzitter**: Ik stel voor de eerste termijn van het college af te ronden. Adviezen bij amendementen en de motie zijn gegeven. Dan gaan we over naar de tweede termijn van de gemeenteraad. Ik wijs erop dat we in tweede termijn één minuut spreektijd hebben. Dat geef ik u vast mee. Ik ga gewoon weer de sprekers af zoals deze net aan het woord zijn geweest. Ik geef allereerst de heer Schoonbeek het woord.

De heer **Schoonbeek** (D66): Voorzitter, dat de één het museum leuk vindt en de ander niet, dat de één

cultuureducatie wel belangrijk vindt en de ander niet, dat de één liever sport dan naar een museum gaat en de ander liever naar een museum dat kan allemaal. Maar dat we zorgvuldig opgebouwde zaken zonder gedegen onderzoek weggooien en dit ook nog doen zonder zekerheid voor de toekomst baart ons zorgen. Dan heb ik het niet alleen over de tentoonstelling van de collectie. Dan gaat het om meer. We hopen dat, zoals nog maar weer een gezegde zegt, de wal het schip keert en we verstandig met het geld omgaan. Want beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Schoonbeek voor uw tweede termijn. De heer Smitskam.

Mijnheer **Smitskamp**: Ik maak geen gebruik van de tweede termijn. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Haak.

De heer Haak: Nee, alles is gezegd, dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, ik heb alles al gezegd dat ik wilde zeggen.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (LHN.): Dank u wel voorzitter, dat geldt ook voor mij. Alles is gezegd en ik heb alles aangehoord. Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD: Nee voorzitter, ik heb niets toe te voegen aan hetgeen ik in eerste termijn heb gezegd.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja voorzitter, wat moeten we eigenlijk nog zeggen. Het besluit was in feite al genomen in het coalitieakkoord. Dit is eigenlijk een soort toneelstukje. Erg jammer, heel jammer. Jammer dat het museum zo voor het voetlicht wordt gebracht. We hopen nog steeds dat het tij kan keren. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink. Ik kijk naar de heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u voorzitter. Misschien kan ik iets aan die hoop doen. De stellingen over het Museum De Voorde zijn betrokken. De meerderheid van deze raad vindt het niet nodig dat dit museum blijft bestaan. De PvdA vindt dat jammer. Vooral omdat het ongewis is, in onze ogen, of datgene dat het college en ik denk de coalitiepartijen beogen, wel wordt bereikt. Namelijk het efficiënt blijven tentoonstellen van het Zoetermeerse erfgoed en het aanbieden van erfgoededucatie. De PvdA begrijpt niet dat het college niet eerst uitwerkt hoe die twee voornemens in de toekomst vorm krijgen en hoeveel kosten ermee zijn gemoeid. In ons amendement draaien we die volgorde om. Zet een aantal opties op een rij en breng dan een raadsvoorstel in met een voorkeursoptie. Ik hoop nog steeds dat het amendement voldoende steun krijgt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Louw voor uw tweede termijn. De heer Velner, gaat uw gang.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. Ik sluit me helemaal aan bij de woorden van de heer Louw. Ik heb daar nog een kleine vraag aan toe te voegen. De wethouder geeft aan dat er goede financiële informatie bekend is, in ieder geval binnen het college. Waarom ontbreekt deze dan in het huidige voorstel?

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Velner voor uw tweede termijn. De heer Weekenstroo?

De heer **Weekenstroo** (CDA): Geen behoefte aan een tweede termijn.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Markes.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel, ook ik heb niets te toevoegen.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Markes. De heer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ja dank u voorzitter. Ik houd het kort want er zijn al veel woorden gesproken door de heer Louw waar wij ons bij aansluiten. Saillant detail uit de brief met vragen van 30 augustus jl. van de gemeente aan het museum is 'hoeveel vrijwilligers heeft u nodig om uw museum te sluiten?'. Ik maak de vraag iets platter dan hij in de brief stond maar het kwam er wel op neer. Vrijwilligers hebben zich jaren ingezet om iets moois te bouwen, met hart en ziel, dat weet ik toevallig. Ik ben benieuwd welke vrijwilliger zich voor de taak aanmeldt om het museum af te breken. Aan de andere kant verwacht ik dat ze zo veel geven om het museum en de collectie dat ze zich ook hier nog voor zullen inzetten. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van Steenis voor uw tweede termijn. Dat is de tweede termijn ook van de gemeenteraad. Ik kijk naar het college of er nog behoefte is aan een tweede termijn. Wethouder Van der Meer?

Wethouder **Van der Meer**: Ik heb niet heel veel vragen gehoord. Ik hoor mijnheer Louw zeggen blijven tentoonstellen van ons erfgoed, maar het is al heel lang niet tentoongesteld. Dus er is van geen 'blijven' sprake. Met verschillende opties onderzoeken die het museum in stand houden, dan hebben we een probleem dat we dan structureel geld blijven uitgeven en dat we nu hebben gekozen om daarmee te stoppen en de nette afbouw incidenteel te doen. Ik weet niet precies antwoord op de vraag van de heer Van Steenis over de vrijwilligers. Dat vind ik ingewikkeld want ik heb nog geen antwoord van het museum gekregen, want dat is per ongeluk naar mijn 'raad Zoetermeer'-adres gestuurd. In ieder geval gaan we het naast elkaar leggen zodat we kunnen zien wat de inschatting is en daar krijgt u straks, in het volgende voorstel, een onderbouwing van.

De **voorzitter**: De heer Schoonbeek.

De heer **Schoonbeek** (D66): Wethouder Van der Meer zegt het in stand houden van het Museum De Voorde, in welke vorm dan ook, dat gaat structureel geld kosten. Maar dat geldt toch ook voor de andere rollen die we moeten inbedden? Het tentoonstellen, het beheren, het doen van cultuureducatie, dat gaat toch ook structureel geld kosten? Waarom kunnen we niet een alternatief ook, een hele afgeslankte vorm, de museale optie, in elk geval verkennen om te kijken of dat niet misschien zelfs wel een financieel betere optie is dan het elders neer te leggen.

De **voorzitter**: Ik zag ook de heer Van Steenis, dezelfde vraag.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ik heb een kleine andere vraag als het mag.

De **voorzitter**: Zeker, maar dan ga ik eerst even naar wethouder Van der Meer voor een antwoord op de vraag van de heer Schoonbeek. Gaat uw gang.

Wethouder **Van der Meer**: Ik heb niet helemaal begrepen wat de heer Schoonbeek nu aan mij vraagt.

De **voorzitter**: Mijnheer Schoonbeek.

De heer **Schoonbeek** (D66): De wethouder geeft aan als we Museum De Voorde, in welke vorm dan ook, voortzetten hebben we te maken met structurele kosten. Dat komt onder andere door zaken als cultuureducatie, beheer en tentoonstellen van ons erfgoed. De kostenpost die daarmee gemoeid gaat zullen we elders moeten uitgeven, bij een andere organisatie. Waarom kunnen we niet kijken of De Voorde in een afgeslankte vorm, in een andere vorm, zoals ze zelf ook voorstellen in de brief van 30 augustus jl. ook die rol kan vervullen tegen een lager tarief.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Ik weet niet goed hoe ik hier nu antwoord op moet geven. Wij hebben geld uitgetrokken voor het tentoonstellen van het erfgoed en voor de cultuureducatie. Daarvan kunnen we niet een heel museum overeind houden. Hetzelfde geldt voor het afwikkelen van de spullen die nu in

opslag staan. Die moeten naar de museale Marktplaats zal ik maar even zeggen, waar de niet Zoetermeerse spullen kunnen worden overgenomen door een ander museum. Dat moet worden gedaan, maar dat hoeft niet per se in een groot gebouw aan het Stadhuisplein. We komen bij u terug met een voorstel hoe we dat gaan doen. Maar we gaan niet het museum, zoals het nu is, voortzetten.

De **voorzitter**: Heel kort.

De heer **Schoonbeek** (D66): Dan wil ik de wethouder graag meegeven dat in de brief van 30 augustus jl., ze kent de brief nog beter dan ik, De Voorde zelf het voorstel doet om onder een andere naam, op een andere locatie, mogelijkheden te zien om het te voortzetten. Dan is dat een van de alternatieven die de wethouder nu zelf aangeeft. Daar ben ik blij mee.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, ook heel kort alstublieft.

Wethouder **Van der Meer**: Wij hebben tegen het museum gezegd dat als er een andere plaats komt met een andere collectie en een andere naam en weet ik wat ze allemaal anders gingen doen, dat ze van harte zijn uitgenodigd om dan een nieuw verzoek te doen voor subsidie. Maar niet in de huidige situatie, niet zoals het nu gaat. Dat hebben we ook gewoon gezegd. Maar we gaan nu stoppen met de subsidie aan Stichting De Voorde zoals die nu is.

De **voorzitter**: Ik ga naar de heer Van Steenis en dan naar de heer Velner. Mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ja dank u voorzitter. De wethouder gaf aan dat ze het antwoord op de vraag naar de capaciteit van het museum afwacht. Dat kan ik me goed voorstellen. Maar waar het mij om gaat: het stoort me dat je als gemeente aan een museum vraagt om de capaciteit op te geven, uitgedrukt in aantal betaalde krachten en aantal vrijwilligers. Ik denk dat het geen nette vraag is vanuit de gemeente naar een instelling.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer?

Wethouder **Van der Meer**: Ik hoor geen vraag, ik heb geen antwoord hierop.

De **voorzitter**: De heer Velner nog. Gaat uw gang.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. De wethouder gaf in haar betoog aan dat er goede financiële informatie beschikbaar is binnen het college. Waarom ontbreekt die dan binnen het huidige voorstel? Op die vraag heb ik nog geen antwoord gekregen.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: We hebben met onze deskundigen een inschatting gemaakt over wat er allemaal nodig is. Een aantal dingen weten we precies en over een aantal dingen kun je een schatting doen. Onder andere over hoeveel tijd er nodig is om zo een collectie te beschrijven. Dat kun je doen door onder andere te kijken hoe het bij andere musea is. De Voorde komt met een aantal voorbeelden, dat zijn natuurlijk de langste voorbeelden ever. Er zijn ook musea die dat sneller hebben gedaan. Wij dachten als ze het wat onderbouwen, zoveel stuks, zoveel tijd, dan kunnen wij dat naast elkaar leggen. Daar is helaas, voor zover ik weet, geen antwoord op gekomen.

De **voorzitter**: De heer Velner.

De heer **Velner** (SP): Ik heb volgens mij geen antwoord gekregen op mijn vraag.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, wilt u het nog een keer zeggen.

Wethouder **Van der Meer**: Dan moet u het nog even vragen. Dan heb ik het niet begrepen.

De heer **Velner** (SP): De wethouder heeft aangegeven dat er goede financiële informatie bekend is, in ieder geval binnen het college. Waarom ontbreekt het in het huidige voorstel? Dat zie ik niet, nergens.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Nee, wij hebben gezegd, we hebben een inschatting gemaakt. Die inschatting met de totaalbedragen ziet u staan in de financiële bijdrage bij de formatie. In dit voorstel hebben we laten zien waarom we besloten hebben wat we hebben besloten. We hebben u de gelegenheid gegeven om wensen en bedenkingen te geven. De rest gaan we uitwerken. Dan krijgt u een onderbouwd voorstel van ons.

De **voorzitter**: Dank u wel. Hiermee ga ik de beraadslagingen over dit raadsvoorstel afronden. Dat betekent dat we daarmee overgaan tot de besluitvorming over het raadsvoorstel en uiteraard de ingediende amendementen en de motie. Ik stel voor dat nu te gaan doen. Voor alle helderheid: dat doe ik door straks het amendement voor te lezen, dat kunt u ook in iBabs terugvinden, maar ik zal het helemaal voorlezen zodat u ook weet over welk amendement het gaat. Dan zal ik u vragen om voor of tegen te stemmen en daarbij uw hand op te steken, afhankelijk van de vraag of u voor of tegen wilt stemmen.
Dan beginnen we met het eerste amendement 2209-A De raad besluit – toekomst Museum De Voorde. Wie wenst daarover een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken.
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit en D66. Met 15 stemmen voor en 24 tegen is dit amendement verworpen.
Amendement 2209-B Volledig inzicht financiële impact beëindigen subsidierelatie Museum De Voorde. Wie wenst daarover een stemverklaring af te leggen? Mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): We zullen tegen dit amendement stemmen, niet omdat we tegen financiële duidelijkheid zijn maar omdat het een volledig overbodig amendement is.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen nog? Dat is niet het geval, geen stemverklaringen. Mag ik dan de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken.
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit en D66. Met 15 stemmen voor en 24 tegen is dit amendement verworpen.
Amendement 2209-C Onderzoek Haalbaarheid meer opties. Wie wenst daarover een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken.
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit en D66. Met 15 stemmen voor en 24 tegen is dit amendement verworpen.
Dan gaan we eerst over, voordat we naar de motie gaan, naar het raadsvoorstel zoals dat nu voorligt. Het raadsvoorstel ga ik nu in stemming brengen. Maar ik ga eerst vragen aan de leden van de raad wie een stemverklaring wil afleggen. De heer Louw, gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Het zal duidelijk zijn, de PvdA zal het raadsvoorstel niet steunen. We vinden het echt jammer dat niet de volgorde is omgedraaid en dat het college op een later moment met een uitgewerkt voorstel komt waar de raad alle informatie heeft die nodig is om eigenlijk tot een besluit te komen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zie de heer Schoonbeek, gaat uw gang.

De heer **Schoonbeek** (D66): Dank u wel voorzitter. Voorzitter, namens mijn fractie kan ik alleen zeggen dat we het betreurenswaardig vinden dat op zo een onzorgvuldige wijze met ons culturele erfgoed, de cultuureducatie, de financiën van de gemeente en ook de rol van de raad wordt omgegaan. We zullen daarom tegen dit raadsvoorstel stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ja dank u voorzitter. Voorzitter, de pijn in mijn buik groeit, kan ik u zeggen. Verder sluit ik me aan bij de woorden van de heer Louw en de heer Schoonbeek.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Duiven, gaat uw gang.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. In november 2021 heeft de VVD gevraagd om snel duidelijkheid te geven over de invulling van de museale functie. Die duidelijkheid is er nu. We zijn tevreden met het voorstel en we zullen dus ook voor het voorstel stemmen.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, ik zal het nogmaals herhalen. Zoetermeer Vooruit is teleurgesteld in deze avond. Teleurgesteld omdat het museum naar alle waarschijnlijkheid geen subsidie meer krijgt en we hopen dat het toch nog op een of andere manier een doorstart kan maken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik kijk rond of er nog anderen zijn die een stemverklaring willen afleggen. Als dat niet het geval is, wil ik de leden van de raad die voor dit raadsvoorstel zijn vragen hun hand op te steken.
Voor zijn Forum voor Democratie, PDvZ, ChristenUnie-SGP, PVV, Zó! Zoetermeer, LHN, CDA en de VVD. Met 24 stemmen voor en 15 tegen is dit raadsvoorstel aangenomen.
Dan hebben wij nog over de motie Behoud Zoetermeers erfgoed, 2209-01 Behoud Zoetermeers Erfgoed. Wie wenst daarover een stemverklaring af te leggen. Mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, we zullen tegen deze motie stemmen om precies dezelfde reden als ik net zei over het amendement. We zijn niet tegen het behoud van het erfgoed maar we zijn tegen een overbodige motie.

De **voorzitter:** Dank u wel. Anderen nog met een stemverklaring? Als dat niet het geval is, mag ik dan de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken.
Voor zijn de SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit en D66. Met 15 stemmen voor en 24 tegen is deze motie verworpen.
Daarmee komen we aan het eind van dit agendapunt. U kunt ook klokkijken. U ziet dat het 22.57 uur is. Dat betekent dat ik dat wel met u ga bespreken. We hebben nog drie raadsvoorstellen op de agenda staan. Het voorstel is of we daarmee doorgaan of dat u wilt dat het op een ander moment doorgaat. Ik ga even rondkijken of er vanuit de raad behoefte is om nu wel door te gaan. We kunnen ook even schorsen. Doorgaan? Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik wil wel graag van het college weten of er een probleem ontstaat als we beide raadsvoorstellen of drie die nog op de agenda staan niet bespreken. Op 3 oktober a.s. is onze raadsvergadering uitgevallen. Ik neem dan aan dat we wel op 3 oktober a.s. verdergaan. Dat is even een vraag die ik wil weten om ons standpunt te bepalen.

De **voorzitter**: Wethouder Velzen.

Wethouder **Velzen**: Dank u wel voorzitter. Ik zou de SPUK-regeling vandaag wel graag willen bespreken omdat deze prioriteit heeft, gelet op de energietarievencrisis.

De **voorzitter**: Dan gaat de voorzitter zelf besluiten. Dan gaan we nu door. Dan verzoek ik u wel om ervoor te zorgen... Ik heb u ruimte gegeven om op dit belangrijke onderwerp lang te spreken. Alle onderwerpen zijn natuurlijk belangrijk, maar dit heeft veel tijd gekost. Dan gaan we wat mij betreft door, ook in de agenda. Wat mij betreft, gaan we dan de agenda afronden.

Mevrouw **Van Leeuwen**: Als ik goed naar de wethouder luister zegt hij er is één voorstel dat nu prioriteit heeft, volgens mij is de hele raad het daar wel mee eens want we onderschrijven dat er een energiecrisis is en dat we daar nu iets mee moeten. Maar de andere voorstellen, als het geen probleem is als we vertragen, dan lijkt het me prima om het voorstel van mevrouw PvdA te volgen om dat op 3 oktober a.s. te doen.

De **voorzitter**: Ik ga hier geen spelletje van maken. Wethouder Iedema en dan ga ik gewoon een beslissing nemen. Dan gaan we of wel of niet door. Anders blijven we aan de gang. Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, volgens mij zijn de beraadslagingen over zowel Cadenza 2 als het participatiebeleid bijna afgerond in de commissie en gaat hier om amendementen die worden ingediend. Daarom zijn ze bespreekstukken. Vertraging tot 3 oktober a.s. zou zowel voor de participatie als voor het bestemmingsplan Cadenza 2 toch wel problemen opleveren, want dan zitten we echt weer een maand later.

De **voorzitter**: Goed, volgens mij is mijn conclusie gerechtvaardigd dat we de agenda gaan afronden. We gaan nu snel door. Des te eerder zijn we klaar.

b. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cadenza 2

De **voorzitter**: 8b. Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cadenza 2. Eén minuut spreektijd per fractie. Wie wenst hierover het woord te voeren. Mevrouw Kraneveldt, de heer Boerboom, mevrouw Van Damme, mevrouw Bink en de heer Van der Vlies.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, Cadenza 2 is een mooi project en we hebben al deze woningen keihard nodig. De PvdA zal dan ook voor dit raadsvoorstel stemmen, net als GroenLinks met wie wij samen het commissiedebat hebben gedaan. Maar wel met zeer gemengde gevoelens, omdat PvdA en GroenLinks het zeer betreuren dat de zestig jongerenwoningen maar tien jaar jongerenwoningen blijven. Daarna gaat het predicaat jongerenwoning er af en gaan de huren omhoog. Ze worden voor de doelgroep onbetaalbaar en onbereikbaar en tien jaar is zo voorbij. Wat eerst sociale of betaalbare woningen waren, tellen dan niet meer mee voor onze woningbouwopgave in de regio. En ook al denken we in deze raad verschillend over het gewenste aantal sociale woningen, daar kan toch niemand blij mee zijn? Jongeren onder de 23 komen niet in aanmerking voor deze jongerenwoningen omdat de huursubsidiegrens voor hen al op € 442,00 kale huur ligt. Voor onze jongeren op de wachtlijst bij Woonnet Haaglanden zijn ze ook niet beschikbaar. En zonder vast contract kun je het vergeten. En boven op de huur komt nog eens € 50,00 tot € 75,00 aan servicekosten. GroenLinks en PvdA vinden dat het college altijd moet inzetten op goede anterieure afspraken met ontwikkelaars bij nieuwbouw of transformatie. Daarvoor dienen wij samen met D66 een motie in. Ga meteen in de initiatief- of haalbaarheidsfase van een project om de tafel. Toon ambitie op dit vlak, in het belang van onze inwoners. Bij dit project kunnen we niks meer aanpassen. Dat willen wij voor de toekomst voorkomen. Daarom willen GroenLinks, PvdA en D66 dat we als raad eerder kunnen zien welke afspraken wordt gemaakt en of dat is zoals we het graag zien. Zodat we samen beter naar de effecten op langere termijn kunnen kijken. Dit is ook verstandig, omdat het kabinet van plan is om steviger in te grijpen op de woningmarkt. Waarschijnlijk komt er een aangescherpte landelijke definitie van wat sociaal en/of betaalbaar is. En dan is de verwachting van PvdA en GroenLinks dat er nog meer betaalbare woningen buiten de Zoetermeerse voorraad gaan vallen. En daar bewijzen we onze inwoners een hele slechte dienst mee. Dank u wel.

Motie 2209-02 ingediend door PvdA, GroenLinks, D66
Anterieure afspraken bij nieuwe woningbouwprojecten

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 september 2022;

constaterende dat:
- in Zoetermeer een grote behoefte bestaat aan woningen in diverse segmenten, waaronder sociale huurwoningen en middenhuur;
- de gemeente in de initiatief- en haalbaarheidsfase van bouwprojecten via anterieure overeenkomsten afspraken kan maken met woningcorporaties en/of marktpartijen over zaken als het gewenste soort woningen, de doelgroep, de kwaliteit, het vloeroppervlak, de huurprijs, de instandhoudingstermijn e.d.;
- de grond van bouwproject Cadenza 2 via een vormvrije tender is verkocht aan een marktpartij, waarbij dergelijke anterieure afspraken niet of nauwelijks zijn gemaakt en nu niet meer mogelijk zijn;
- dit bij Cadenza 2 betekent dat de zestig jongerenwoningen in het project na tien jaar al de status van jongerenwoning zullen verliezen en de huurprijzen hoogstwaarschijnlijk verhoogd zullen worden, waardoor ze niet meer in de categorie 'betaalbaar' vallen;

overwegende dat:
- het van groot belang is dat sociale woningen en middeldure huurwoningen voor langere tijd als zodanig in stand worden gehouden en daarmee beschikbaar blijven voor de diverse doelgroepen die op deze woningen zijn aangewezen;
- dit steeds belangrijker wordt nu de woningnood steeds hoger wordt en het kabinet overweegt om de verplichtingen van gemeenten aan te scherpen om te zorgen voor voldoende betaalbare woningen;
- de kans zeer groot is dat er een landelijke definitie van een sociale/betaalbare woning zal komen, waardoor ook in Zoetermeer woningen uit de voorraad sociaal/betaalbaar zullen vallen en niet meer mogen meetellen;

draagt het college op om:

- voortaan bij alle nieuwbouw- of transformatieprojecten waar sociale of betaalbare huurwoningen worden gebouwd, altijd bij de start van het traject met initiatiefnemers in gesprek te gaan over zaken als het gewenste soort woningen, de doelgroep, de kwaliteit, het vloeroppervlak, de huurprijs, de instandhoudingstermijn e.d., zodat afspraken in anterieure overeenkomsten kunnen worden vastgelegd;
- de raad in een zo vroeg mogelijk stadium op de hoogte te stellen van de inzet van het college hierbij, zodat de raad indien gewenst wensen en bedenkingen kan aangeven;
- indien dergelijke afspraken echt niet of slechts ten dele gemaakt kunnen worden, de raad hiervan gemotiveerd in kennis te stellen voordat er onomkeerbare beslissingen zijn genomen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Kraneveldt, voor uw eerste termijn. Dan de heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter dank u wel. Mevrouw Kraneveldt noemde het al, mede namens GroenLinks. Cadenza is een mooi project en woningen, zeker jongerenwoningen zijn keihard nodig. Ook heeft mevrouw Kraneveldt onze zorgen kenbaar gemaakt omtrent de jongerenwoningen en de instandhoudingstermijn. Echter, GroenLinks en PvdA willen niet bij elk project een discussie over goedkope of sociale huurwoningen voeren. Maar helaas is dat nodig. Want keer op keer blijkt dat Zoetermeer achter de feiten aanloopt doordat we geen actuele woonvisie hebben. Sturingselementen ontbreken. Zoals bijvoorbeeld een doelgroepenverordening en dat onze definities continue wijzigen. Kan de wethouder van Wonen aangeven wanneer hij met een nieuwe woonvisie denkt te komen? Daarnaast zouden GroenLinks en PvdA in het verlengde graag een woonberaad willen tussen de gemeenteraad en onze stakeholders. Daarbij denken we allereerst aan de stakeholders van het Stadsbouwakkoord. Is de wethouder van Wonen bereid dit te organiseren? Daar willen we het in eerste termijn bij laten. Dank u wel

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerman voor de eerste termijn. Dan mevrouw Van Damme voor haar eerste termijn. Dat is haar maidenspeech in een openbare vergadering, zeg ik meteen bij.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Ja, dank u wel voorzitter. De SP gaat hier ook in mee, maar die heeft er toch een paar dingetjes op. We willen graag reageren dat we er dus blij mee zijn voor de woningnood die wij in Zoetermeer hebben, dat het een klein beetje lenigt. Ook zijn we verheugd dat er zestig jongerenwoningen komen in onze stad. Helaas de kanttekening erbij dat het waarschijnlijk maar voor een beperkt aantal jaar is. We maken ons enige zorgen over de wijze waarop de gemeente omgaat met de belangen van De Goede Woning. In de reactie op hun zienswijze, die onzes inziens kort door de bocht gaat inzake bijvoorbeeld de daling van het woongenot en de marktwaarde van de woningen. De reactie daarop vanuit de gemeente is dat er dan maar een formeel verzoek tot planschade moet worden ingediend na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan. Daarnaast vindt de SP het jammer dat de gemeente richting De Goede Woning niet wat toegeeflijker is geweest om onder andere de informatie van de ontwikkelaar, Stadswaarde, met hen te delen zodat misschien bezwaren voorkomen kunnen worden. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, ook voor uw maidenspeech in de openbare vergadering. Dan ga ik over naar mevrouw Bink voor haar eerste termijn. Gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, voor de tijd zie ik van mijn spreektijd af

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink. De heer Van der Vlies, gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó Zoetermeer): De woningnood vereist dat er veel nieuwe woningen moeten komen. En Zó! Zoetermeer vindt dat we daarbij steeds zorgvuldig moeten kijken waar en hoe dat kan. Vooral als er sprake is van hoogbouw. Bij Cadenza 2 is dat wat ons betreft goed gelukt. Dat we snel aan de slag gaan verdienen al die mensen die wachten op een woning. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van der Vlies. Dan zijn er volgens mij geen andere sprekers voor de eerste termijn. Dan geef ik het woord aan wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, ik zal het ook kort houden en met name reageren op de motie van de PvdA en GroenLinks. Ik heb hem nog niet binnen, het is een motie. De in de motie voorgestelde

werkwijze is reeds de vaste werkwijze bij projectontwikkeling voor de nieuwe woningbouwprojecten waar nog geen overeenkomsten voor zijn afgesloten. Het college handelt daarbij binnen de kaders die door de raad zijn vastgesteld. Het eerste punt van de motie is daarmee overbodig. De raad krijgt bij bestemmingsplanwijzigingen bovendien altijd een raadsvoorstel voorgelegd. Dat ook nog ter inzage ligt waardoor er wensen en bedenkingen kunnen worden meegegeven. Het vergunnen van bouwvergunningen is een collegebevoegdheid waarbij het college de door de raad vastgestelde kaders hanteert en toetst. Het is volgens ons niet opportuun om voor iedere te vergeven bouwvergunning voor een woning een akkoord van de raad te moeten afwachten. Het college ontraadt daarom deze motie voor de overige punten.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, dan heb ik een tweeledige vraag aan de wethouder. Waarom is het dan iedere keer zo, of althans vaak zo, dat als we een bouwproject te zien krijgen dat we dan zien dat er nauwelijks anterieure afspraken worden gemaakt en in ieder geval op de lange termijn, die vaak helemaal niet zo gunstig voor onze Zoetermeerse inwoners zijn. Natuurlijk willen we niet bij ieder plan een motie indienen met wat we dan wel willen. We zouden graag een visie van het college willen hebben op hoe we nu met dat soort zaken omgaan. En het niet iedere keer aan het toeval overlaten wat we bij ieder raadsvoorstel weer zullen aantreffen instandhoudingstermijn, vierkante meters, huurprijzen enzovoort.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Ik kan me die vraag goed voorstellen. Volgens mij is dat er ook eentje waar de wethouder van Wonen in het verleden ook al heeft aangegeven die moeten we bijvoorbeeld meenemen in de woonvisie. We hebben met Cadenza, waar we het vanavond over hebben, ook te maken met een project met een zeer lange aanlooptijd. U gaf zelf ook al aan bijvoorbeeld een instandhoudingstermijn van tien jaar. Die is inmiddels ook al vijftien jaar in Zoetermeer. Dus wat dat betreft, hebben we ook wel een klein beetje met een oud project van doen.

De **voorzitter**: Dat is de reactie. Is er nog een verdere reactie uit het college. Ook op de vragen die door de heer Boerboom zijn gesteld? Wethouder Weerwag, gaat uw gang.

Wethouder **Weerwag**: Volgens mij was er ook nog een vraag van de heer Boerboom over de woonvisie. Volgens mij heb ik daar eerder al een toezegging over gedaan: juli 2023, bij het voorjaarsdebat.

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Inderdaad zijn we bekend dat u dat eerder heeft toegezegd. Misschien had ik hem iets specifieker moeten maken, maar we zien gewoon nu keer op keer bij al die projecten dat we achter de feiten aanlopen en eigenlijk geen sturingselementen hebben. Dat terwijl we in de huidige woningmarkt zien dat het juist zo belangrijk is dat we als gemeente de regie pakken. Ook gegeven het feit wat het rijk besluit. Ziet u mogelijkheden om dat te vervroegen? Het andere verzoek dat we hebben gedaan, kunt u daar nog op reageren, dat is of we ook een woonberaad met onze stakeholders kunnen doen zodat wij ook als gemeenteraad weer in positie gebracht kunnen worden om daarin mee te denken en ook misschien aan de voorkant al input kunnen leveren voor de woonvisie.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja dank u voorzitter. Ik ben heel erg benieuwd op welke projecten waar achterstand is mijnheer Boerboom dan doelt.

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Niet zozeer achterstand, maar we zien nu ook weer vanavond dat we eigenlijk verrast worden door het feit dat die jongerenwoningen maar voor tien jaar in stand worden gehouden. En dat we daar niets anders kunnen als gemeenteraad. En ook wij dan hier voorstemmen omdat we anders gewoon geen woningen krijgen. Wij zouden juist zo graag aan de voorkant die discussie willen voeren zodat we kunnen gaan sturen op al die verschillende woningbouwprojecten.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter. Ik moet dan toch verwijzen naar de woonvisie waar ik in juli 2023 op terugkom. Ik wil u vragen daarop te wachten.

De **voorzitter**: Ik stel dat u het in tweede termijn meeneemt. Dat is de reactie van het college. En nog een vraag over het woonberaad wethouder Weerwag, wilt u daar op ingaan? Of u wel of niet zou willen faciliteren.

Wethouder **Weerwag**: Dan neem ik die mee naar de tweede termijn.

De **voorzitter**: Prima, daar wordt op teruggekomen. Dan ga ik naar de tweede termijn van de raad. Mevrouw Kraneveldt, gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja voorzitter, ik zei het net al in de interruptie, we vinden het gewoon ontzettend jammer dat we iedere keer weer worden geconfronteerd met afspraken die worden gemaakt en waarvan we denken: is dat nu echt het meest haalbare dat we voor de inwoners, ook voor de lange termijn, kunnen uitslepen. We schieten onszelf echt iedere keer in de voet als we heel blij zijn met iets dat voor tien jaar een sociale of jongerenwoning is. De tien jaar is echt zo voorbij en dan zit je met de gebakken peren en dan zijn de woningen gewoon weg voor jongeren die een betaalbare woning zoeken. Dat vinden we echt jammer. We hopen echt dat het college daar beleid op wil ontwikkelen. Zodat we het gevoel hebben dat het bij het college in goede handen is als een projectontwikkelaar met een initiatief komt, dat we ook weten dat het college daar inzet op pleegt en nu hebben we daar geen vertrouwen in. Dat vind ik zo jammer want we willen niet bij ieder project deze discussie voeren. We willen het graag zo snel mogelijk invoeren bij de woonvisie. Ik denk dat het echt goed is als we met zijn allen gewoon eens met al die stakeholders bij elkaar ook eens met de projectontwikkelaars met wie de gemeente praat en de mensen van de corporaties en dergelijke en de huurdersvereniging. Gewoon bij elkaar zitten om eens wat ontwikkelingen op de woningmarkt te bespreken. Ook dit soort zaken die bij anterieure afspraken aan de orde kunnen komen.

De **voorzitter**: Dank u wel dan ga ik naar de tweede termijn van de heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Volgens mij heeft mevrouw Kraneveldt als het goed is mijn inbreng gedaan. Als we nu niet op tijd gaan sturen, creëren we nu al onze woningbouwproblemen van over tien jaar. En zoeken we dan opnieuw weer hoe we onze inwoners kunnen huisvesten. We willen nogmaals de oproep doen aan wethouder Weerwag om te kijken of hij de woonvisie kan vervroegen. Want de urgentie is hoog. Daarnaast hoop ik in tweede termijn nog iets te horen over de stakeholders en of hij mogelijkheden ziet om daar een woonberaad mee te houden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Van Damme voor de tweede termijn.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Nee voorzitter, wij willen ons alleen aansluiten bij de woorden van mevrouw Kraneveldt, helemaal dubbel en dwars.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Van der Vlies nog?

De heer **Van der Vlies**: Nee dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar het college. Eerst naar wethouder Iedema en dan wethouder Weerwag.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, mij verbaast een klein beetje de uitspraak van verrassing. We hebben met Entree een lange geschiedenis. Eerst hadden we een andere invulling die niet voor elkaar te boksen bleek. Toen hebben we een wedstrijd uitgeschreven. Uiteindelijk is dit eruit gekomen. Nog voor de tijd dat wij met een langere instandhoudingstermijn werkten. Je moet op een gegeven moment ook door. Ik denk dat het goed is dat Cadenza 2 nu bebouwd gaat worden. Misschien voldoet het niet helemaal aan de verwachtingen van een aantal partijen in deze zaal. Maar ik denk dat we toch weer blij moeten zijn dat we een aantal woningen kunnen toevoegen. De leerpunten waar u aan refereert, volgens mij zijn die grotendeels al geland.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan wethouder Weerwag nog. Gaat uw gang.

Wethouder **Weerwag**: Ja, dank u voorzitter. De vraag over het vervroegen. We willen allemaal snel, dat begrijp ik en daar ben ik zelf ook voorstander van. Maar ik ben ook voorstander van zorgvuldig onderzoek doen. U heeft nu ook een aantal opmerkingen en ik wil dat graag zorgvuldig aan u voorleggen. Ik neem daar ook inderdaad het door u opgemerkte woonberaad in mee. Dat kan ik vasthouden, de eerdere toezegging van juli 2023. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Akkoord, dan constateer ik dat er twee termijnen van raad en college zijn geweest. Dat betekent dat we wat mij betreft overgaan tot besluitvorming. Dat betekent dat we allereerst het raadsvoorstel van Cadenza nu gaan vaststellen.
Raadsvoorstel Vaststelling bestemmingsplan Cadenza 2. Is er iemand die daarover een stemverklaring wil afleggen? Niet. Is er iemand die hierover stemming wenst. Dat is niet het geval. Dan is het raadsvoorstel aangenomen.
Dan hebben we de motie van PvdA, GroenLinks en D66, 2209-02 Anterieure afspraken bij nieuwe woningbouwprojecten. Is er iemand die hierover een stemverklaring wenst af te leggen? Mijnheer Aptroot, gaat uw gang.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter dank u wel. Twee delen van de motie zijn inderdaad overbodig. Het laatste deel gaat volgens mij om de vraag om een doelgroepenverordening te hebben. Dat staat bij ons in het coalitieakkoord en voordat ik over deze motie stem ga ik daar heel graag over in debat met u op de tijd dat het college met plannen komt en niet nu.

De **voorzitter**: Anderen voor een stemverklaring. Dat is niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken.
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA en D66. Met 12 voor en 27 tegen is de motie verworpen.

c. Raadsvoorstel Besteding SPUK-gelden energiearmoede

De **voorzitter**: Dan gaan wij over naar agendapunt 8c: Raadsvoorstel Besteding SPUK-gelden energiearmoede. Ik ga eerst even inventariseren wie daar het woord over wenst te voeren. Een keer aan deze kant, de heer Velner, mevrouw Van Werkhoven, de heer Mohammadian. Ga ik iets te snel, sorry. De heer Louw zie ik nu. De heer Aptroot, mevrouw Van Leeuwen, de heer Weekenstroo, de heer Van der Vlies, de heer Van Rumpt, de heer Mooiman en de heer Van den Boomgaard.

De heer **Ekkelenkamp**: Voorzitter, volgens mij heeft u mij niet genoemd, he?

De **voorzitter**: Nee, klopt, excuses, heer Ekkelenkamp. Dat had ik niet gezien. De heer Velner mag beginnen.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel, voorzitter. Volgens de website Energiearmoede, een initiatief van onder andere de gemeente Utrecht, ECN en Alliander, heeft 10% van de huishoudens in Nederland een te hoge energierekening ten opzichte van hun inkomen. Als we dit percentage zouden gaan toepassen op Zoetermeer, hebben we het over zo'n 5300 huishoudens. Of dit helemaal juist is, is natuurlijk maar de vraag voor onze stad, omdat wij relatief veel jonge woningen kennen. Nu hebben we dit jaar al twee uitkeringen van respectievelijk € 800,00 en € 500,00 gehad voor de bijdrage in de energielasten voor onze inwoners bij een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm. Dit zijn veelal inwoners die wonen in slecht geïsoleerde woningen, waardoor zij echter extra getroffen worden door een hoge energierekening. Als SP zijn wij blij met het voorstel om energiecoaches in te zetten voor energiebesparende maatregelen. Komt deze inzet nog wel op tijd? En hoe zorgen we ervoor dat we alle inwoners in alle huishoudens bereiken? Moet je hiervoor zelf iets actiefs gaan doen of worden alle inwoners ontzorgd? In hoeverre worden verhuurders in de plannen meegenomen in de ambitie om de energierekening voor huurders omlaag te krijgen? Daarnaast zit er in het voorstel een witgoedregeling, die natuurlijk te combineren is met de bijzondere bijstand. Hoe effectief zal dit blijken als de inwoners nu al de eindjes niet meer aan elkaar kunnen knopen? Tot zover onze bijdrage, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Velner. Dan is mevrouw Van Werkhoven en dat is ook haar maidenspeech. Mevrouw Van Werkhoven, gaat uw gang.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Voorzitter, vanavond sta ik op deze plek om aandacht te

vragen voor armoede en wat armoede met een mens doet. Twee jaar geleden ging ik werken bij een grote bank. Ik kreeg daar te maken met klanten die moesten rondkomen met een uitkering van € 800,00 per maand en zag met eigen ogen hoe zij de grootst mogelijke moeite hadden om de eindjes aan elkaar te knopen. Uit onderzoek blijkt dat mensen door jarenlange geldstress gezondheidsklachten krijgen. Ook is het moeilijk om aan de lange termijn te denken als je eerst maar eens moet zien hoe je vandaag door komt. Dit is een appèl voor het college en de college raadsleden om praktische ondersteuning te bieden en mensen te helpen het langetermijnperspectief weer te zien. Energiearmoede kun je als een aparte categorie armoede beschouwen. Zoals iedereen weet zijn de energierekeningen door het plafond gegaan, waardoor mensen die eerst net wel rond konden komen nu in de schulden belanden en slapeloze nachten hebben. En vergeet niet de mensen die voor de prijsstijgingen al net wel of net niet rond konden komen. Afgezien van het feit dat energieverbruik steeds meer geld kost, willen we als GroenLinks uiteraard ook het energieverbruik verminderen, om de uitstoot van CO_2 te beperken en daarmee de klimaatverandering tegen te gaan. Isolatie van huizen is hierin een belangrijke factor. Wij willen immers dat de inwoners stoken voor lekkere warmte in hun eigen huis en niet om de buitenlucht te verwarmen. Voorzitter, als GroenLinks zullen we dit voorstel daarom steunen. Wij zien de waarden in van zowel fixers, energiecoaches, procesbegeleiding voor VvE's en de witgoedregeling, zoals uit onderzoek van CE Delft naar voren is gekomen. Fixers zijn fantastisch voor mensen met weinig geld of doekracht en zij kunnen gelijk dingen fixen. Energiecoaches kunnen ook voor grote ingrepen inwoners begeleiden in een plan van aanpak. Een soepele keten is belangrijk als toch de hulp van een fixer nodig blijkt te zijn. Voorzitter, woningen met energielabel F zijn niet meer van deze tijd. Daarom is het een goed idee om VvE's te begeleiden om groot onderhoud te combineren met duurzaamheid om er zo voor te zorgen dat woningen ten minste, let wel ten minste energielabel B krijgen. GroenLinks wil structurele steun voor procesbegeleiders om de complexe besluitvorming van de VvE's goed te kunnen begeleiden. Voorzitter, ik sluit af. Wij steunen het voorstel van het college. We vertrouwen erop dat veel inwoners worden geholpen door de fixers, de VvE's goed begeleid worden en minima met een waardebon een mooie energiezuinige koelkast of wasmachine kunnen uitzoeken.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Van Werkhoven. Heel goed. Dank u voor uw eerste termijn en ook uw maidenspeech. De heer Mohammadian, gaat uw gang voor uw eerste termijn.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb heel wat spreektekst eigenlijk. Ik had ook net de griffier om extra tijd gevraagd, maar gezien het tijdstip van vanavond ga ik een heleboel schrappen. Ik hoop van harte dat meer collega's hetzelfde doen. Ik ga het nu echt inhoudelijk hebben over het voorliggende raadsbesluit. Zoetermeer Vooruit is blij met de keuze om fixers en energiecoaches in te zetten om energiebesparende maatregelen in de woningen uit te voeren. Echter, we zijn van mening dat dit bedrag wat aan de magere kant is. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat bij deze energiebesparende maatregelen waar mogelijk vooral mbo-studenten en het personeel van De Binnenbaan ingezet worden. En daarom zullen wij samen met D66 een motie indienen. En dan wat betreft de witgoedregeling. Mijn fractie is ondanks de verduidelijkte berekeningen en het aangepaste raadsvoorstel – waarvoor dank aan de ambtenaren – niet helemaal overtuigd van het effect, omdat simpelweg het effect erg mensgebonden is.

De **voorzitter**: Mijnheer Mohammadian, ik ga u interrumperen omdat er een interruptie is. De heer Aptroot, gaat uw gang.

De heer **Aptroot** (VVD): Ja, dank u wel. Ik heb een korte vraag. Heeft u contact gehad met De Binnenbaan of zij dit kunnen of deze, of hun doelgroep deze functie uit kan voeren.

De **voorzitter**: De heer Mohammadian, gaat uw gang.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Ik ben benieuwd naar de antwoorden van de wethouder. Ik heb zelf niet contact gehad, nee.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Immers, niet iedereen heeft een koelkast die energielabel F is. En het feit dat in Den Haag veel mensen gebruikmaakten van de witgoedregeling is geen wetenschappelijk bewijs dat het ook effect zal hebben op de energielasten hier in Zoetermeer. Wij stellen het college dan voor om bij de aanvraag van de bijzondere bijstand – dat is een lening die mensen minimaal kunnen aanvragen met 0% rente – de inwoners te helpen met het maken van een

verantwoorde keuze door bijvoorbeeld informatie te geven via een flyer of door de inzet van de case-managers. Wat vindt het college van ons voorstel? Tot zover voorzitter.

Motie 2209-03 ingediend door Zoetermeer Vooruit, D66
Inzet personeel Binnenbaan en mbo-studenten als fixer

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 september 2022;

overwegende dat:
- een budget van € 1.440.978,00 voor de jaren 2022/2023 beschikbaar gesteld zal worden voor de uitvoering van het bestedingsvoorstel 'SPUK-gelden energiearmoede' bestaande uit een bedrag voor fixers;

draagt het college op:
- om waar mogelijk vooral personeel van De Binnenbaan en mbo-studenten in te zetten als fixer;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Mohammadian voor uw eerste termijn. Ik ga over naar mijnheer Louw voor zijn eerste termijn.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Snelle actie is geboden. Veel mensen hebben het financieel zwaar vanwege de immens stijgende energie- en gasprijs, nog los van de verdere inflatie. In de commissievergadering heb ik mijn zorgen geuit over de grote groep die een financieel onzekere winter tegemoet gaat. Daarom zou het mooi zijn als we met de SPUK-gelden ook al voorbereidingen kunnen treffen een grotere groep mensen te kunnen helpen dan de doelgroep voor wie de SPUK-gelden nu bedoeld zijn. Dat is een van de redenen waarom de PvdA het amendement van LHN en VVD om de SPUK-gelden in te zetten voor zogeheten fixers zal steunen. Adviezen over energiebesparingen zijn natuurlijk goed bedoeld, maar nu is direct actie nodig. Veel mensen willen wel energiebesparende maatregelen treffen maar de actie blijft om meerdere redenen toch vaak uit.

De **voorzitter**: De heer Louw, de heer Van Rumpt wil interrumperen. Gaat uw gang.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, voorzitter, ik vraag me af of mijnheer Louw in de gaten heeft als we alles doen alleen op fixers, dat we een grote kans hebben op onderbesteding, omdat het gewoon personele krachten vraagt. We kennen allemaal momenteel de arbeidsmarkt en hoe dat gaat. Er is grote kans dat we dat geld helemaal niet kunnen besteden en dat het helemaal niet bij de mensen terecht gaat komen.

De **voorzitter**: De heer Louw?

De heer **Louw** (PvdA): Ja, ik hoor u en ik moet u zeggen dat ik... Ik geloof niet in onderbesteding. Ik denk echt wel dat we dat geld kunnen wegzetten. En ik snap dat er een personeelstekort is. Daar doelt u denk ik ook op. Vinden we wel genoeg fixers? Ik denk dat het mogelijk moet zijn om dat wel te doen.

De **voorzitter**: De heer Mohammadian of wilt u... Mijnheer Van Rumpt die had zijn interruptie en dan de heer Mohammadian. De heer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja, ik vraag me toch even af. We hebben een onderzoek van CE Delft. Die is met het voorstel gekomen, om het zo te noemen. De wethouder heeft tijdens de commissiebehandeling aangegeven, laten we het nu op deze manier op meerdere sporen zetten en we komen in de zomer van '23 met een terugkoppeling of we het geld kunnen besteden en dan kunnen we altijd nog bijsturen als het niet mogelijk is. Moeten wij het nou beter weten dan én CE Delft én de wethouder met het ambtenarenapparaat?

De heer **Louw** (PvdA): Dat is een gewetensvraag natuurlijk van mijnheer Van Rumpt of wij het beter moeten weten. Ik heb denk ik net een andere voorkeur dan u waarschijnlijk over de verdeling van deze gelden. Daarom betoog ik ook: ik vind snelle actie nodig. Mensen die direct bij u aan huis komen om energiebesparende maatregelen te kunnen treffen. Ik zie daar het meeste heil in, op dit moment.

De **voorzitter**: De heer Mohammadian had nog een interruptie. Gaat uw gang.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Ja, dank u wel, voorzitter. Even een reactie op de heer Van Rumpt. Er is een krappe arbeidsmarkt inderdaad, maar er zijn mbo-studenten of mensen van De Binnenbaan. Hoe ziet ChristenUnie-SGP ons voorstel, onze motie?

De **voorzitter**: De heer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja, ook wij willen de reactie van de wethouder afwachten om te kijken of überhaupt die mensen inzetbaar zijn. Ik heb er alle vertrouwen in dat ernaar gekeken wordt. Er wordt ook gesproken over vrijwilligers en dat we ruim gaan kijken waar we die fixers en coaches vandaan gaan halen, dus dat deze optie ook meegenomen wordt.

De **voorzitter**: Dan gaat de heer Louw verder.

De heer **Louw** (PvdA): Ja, met de toevoeging dat ik het een heel goed voorstel vind, om zowel mbo-studenten als mensen uit De Binnenbaan voor deze inzet ook te gebruiken. Ik zal het kort houden, voorzitter. We kennen allemaal de slogan bouwen, bouwen, bouwen. En dat zien we ook graag in Zoetermeer toegepast. Maar voor veel inwoners zal de komende periode een andere slogan nog belangrijker zijn: besparen, besparen, besparen. Laten we snel fixen in Zoetermeer dat er voldoende hulptroepen voor kunnen worden ingeschakeld. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Van den Boomgaard wil nog interrumperen. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, ik hoor de heer Louw aangegeven dat hij het een goede besteding vindt van de gelden. Maar volgens mij gaat het niet om wat een goede besteding is, maar volgens mij gaat het met name om wat een goede besparing is. Hoeveel denkt mijnheer Louw te kunnen besparen voor een huishouden per maand?

De **voorzitter**: De heer Louw. De heer Louw heeft het woord.

De heer **Louw** (PvdA): Bedoelt u nu in euro's? In euro's per maand voor een energierekening? Is dat wat u bedoelt? Want dat antwoord weet ik niet, mijnheer Van den Boomgaard. Misschien dat u dat wel weet? Dat weet ik niet. Ik volg het raadsvoorstel als het gaat over het inzetten van fixers. Daarvan zegt het raadsvoorstel: dat kan tot besparingen leiden in huishoudens. En mijn geloof is dat je met het direct in huizen energiebesparende maatregelen treffen het meeste bereik hebt en het dus ook tot de grootste besparing leidt, ook voor de gezinnen waar de fixers thuiskomen.

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, want er wordt wel stellig gezegd dat het dan de grootste besparingen zouden zijn. Volgens mij gaat het juist om de uitgaven die er nu dus verplicht zijn aan de energiekosten vanwege de torenhoge prijzen, om die juist zo laag mogelijk te krijgen. Dus de uitgaven te minimaliseren zodat zoveel mogelijk in de pocket blijft van de mensen die het nu al zo verdraaid moeilijk hebben en dat ze niet in de kou komen.

De **voorzitter**: De heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Helemaal mee eens.

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dan wil ik toch wel weten waarom hij dus een aanname doet – en hij geeft aan: het zijn hele goede bestedingen – maar niet kan zeggen wat hij dan bespaart voor die behoeftigen.

De heer **Louw**: Er zijn in het raadsvoorstel... sorry.

De **voorzitter**: De heer Louw, gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel. Er zijn in het raadsvoorstel drie voorstellen gedaan om in te zetten: fixers, adviezen voor de VvE's en een witgoedregeling. De PvdA-fractie gelooft het meest in het inzetten van fixers die zorgen direct voor energiebesparende maatregelen in de huizen waar ze gaan fixen. Onze mening is dat dat tot het grootste bereik kan leiden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Volgens mij is dat... U kunt dit nog op een ander moment verder voeren, maar ik denk dat het voldoende is voor het openbare debat. En dank voor uw eerste termijn, de heer Louw. De heer Aptroot, gaat uw gang.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter, dank u wel. We hebben naar deze regeling met een aantal invalshoeken gekeken. Besteden we het geld effectief? Is het uitvoerbaar en hoe kunnen we zo snel mogelijk op een korte termijn de energierekening van onze inwoners lager krijgen? Met dat in ons hoofd heb ik samen met de LHN een amendement opgesteld dat wij inmiddels indienen met nog zes andere partijen. In ons amendement vragen we twee dingen. Combineer de functie van de coach en de fixer en schrap de witgoedregeling en de VvE-regeling. Waarom? Er is inderdaad krapte op de arbeidsmarkt. Waarom zouden wij dan eerst een coach sturen? Die gaat naar huis toe. Die stelt een rapport op. En dan komt er een week later iemand anders langs. Die gaat uitvoeren wat die coach ziet. Volgens mij kan het makkelijk één en dezelfde persoon zijn die binnenkomt, die ziet iets, die loopt naar zijn bus, die haalt die spullen op en die regelt het. Lijkt mij vrij simpel. Waarom wij de witgoedregeling willen schrappen? Het is gewoon de minst effectieve regeling. In alle uitwerkingen zie je dat iedere euro die wij erin steken, veel minder oplevert. Dan kun je beter meer geld aan de fixers uitgeven dan aan een regeling die weinig oplevert. De VvE-regeling... Ik zie een interruptie.

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, fantastisch voorzitter, dat de VVD het er ook mee eens is, dat minder effectieve zaken dus geschrapt kunnen worden, zoals inderdaad de witgoedregeling. Dan even een andere vraag. Als dan blijkt dat andere maatregelen nog meer succesvol zijn dan alleen maar de fixers. Bent u bereid dat te steunen dan als VVD?

De **voorzitter**: De heer Aptroot, gaat uw gang.

De heer **Aptroot** (VVD): Als ik zou weten waar het over gaat en er een onderbouwing is en wij daarmee het grootste deel van deze doelgroep kunnen helpen, zeker ja.

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Voorzitter, ik ga de heer Aptroot verbazen in mijn spreektijd.

De **voorzitter**: Ja, dat gaan we even afwachten. Daarvoor hoeft u niet te interrumperen. Gaat u verder, mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Ik wacht nu al in spanning af. De VvE-regeling...

De **voorzitter**: Ik zie de heer Van Rumpt. Gaat uw gang.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): De heer Aptroot gaf aan dat er een aantal criteria is die zij hebben meegewogen. Eén ervan is de uitvoerbaarheid. Wat nou als de wethouder straks aangeeft dat wegens personele krachten de uitvoerbaarheid om het hele bedrag op fixers/coaches te zetten niet haalbaar gaat zijn. Wat vindt u daarvan?

De **voorzitter**: De heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Daar hebben wij over nagedacht inderdaad. 1. In ons voorstel staat onder andere dat we de doelgroep net wat breder willen trekken door flatgebonden, straatgebonden, dat je veel meer bezoeken per keer kunt doen. Tevens, als er krapte is, doen we nu één bezoek in plaats van twee. Dus we kunnen in dezelfde tijd met de helft van de mensen hetzelfde doen. Dus ik zie dat eigenlijk niet voorkomen.

De **voorzitter**: Gaat u verder, mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Dank u wel. De VvE-regeling was ik gebleven volgens mij. Daar zijn gewoon al gelden voor. We hebben meerdere regelingen binnen de gemeenten die VvE's helpen daarvoor met advies, met steun. Dus ik vind het zonde om daar ook geld aan uit te geven. Tevens, ja, het heeft effect. Heel veel, maar pas over drie tot vijf jaar. En de crisis is nu en we moeten nu helpen. Daarom dienen wij dit amendement...

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Van den Boomgaard. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ook superblij, voorzitter, dat weer hier voor efficiency wordt gekozen en dat de VvE geschrapt kan worden omdat ze hun eigen voorzieningen hebben, maar dat geldt ook voor 60% tot 70% van de huurwoningen, want die worden verhuurd door grote verhuurbedrijven die ook al fixers in dienst hebben. Dus waarom zouden we dan daar nog een keer moeten inzetten?

De **voorzitter**: De heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Hoe dat zit van u, weet ik niet. Ik heb vorige week volgens mij of deze week bij RTL Nieuws een nieuwsitem gezien met fixers. Daar zag ik heel veel inwoners die heel blij waren dat iemand kwam en hielp. Dus u zegt dat die hulp er is. Er was volgens mij nog een krantenartikel uit Zaandam waar we dit hetzelfde doen. Die mensen hebben allemaal geen hulp gehad van hun woningbouwstichting.

De **voorzitter**: Heel kort, mijnheer Van den Boomgaard en dan... Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Voorzitter, dan kun je toch eerst een beroep doen op die fixers van die verhuurbedrijven?

De **voorzitter**: De heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Ik weet niet of ze er zijn. En volgens mij is de nood nu en we kunnen het nu oplossen en snel. En ik denk niet dat we nu moeten gaan wachten en weer een onderzoek en weer een half jaar of een jaar verder. Dan zitten we inmiddels in de winter van 2024. Lijkt me niet handig.

De **voorzitter**: Gaat u verder, mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Ja, dank u wel. Wij zijn van mening dat we met dit amendement het budget, het geld dat er is, efficiënt inzetten, het makkelijk en uitvoerbaar is en dat we binnen de regels van de SPUK-gelden een zeer positief effect hebben op de rekening van onze inwoners. Dank u wel.

Amendement 2209-D ingediend door VVD, LHN, PDvZ, Zoetermeer Vooruit, CDA, PvdA, PVV
Voorstel Besteding SPUK-gelden energiearmoede

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 september 2022;

Besluit:
het raadsvoorstel 2022-048902 'SPUK-gelden energiearmoede als volgt te wijzigen:

1. een budget van € 1.440.978,00 voor de jaren 2022/2023 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het 'bestedingsvoorstel SPUK-gelden energiearmoede bestaande uit:
   a. € 607.500,00 voor energiecoaches/fixers;
   b. € 493.478,00 voor VvE-adviezen;
   c. € 340.000,00 voor de witgoedregeling;

wordt:

1. een budget van € 1.440.978,00 voor de jaren 2022/2023 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het 'bestedingsvoorstel SPUK-gelden energiearmoede bestaande uit:
   a. € 1.405.978,00 voor 'fixers': vrijwilligers of betaalde krachten die met huisbezoeken advies op maat geven en kleine maatregelen direct uitvoeren, inclusief het benodigd materiaal;
   b. € 35.000,00 om door communicatie over de mogelijkheden de bereikbaarheid van de regeling te vergroten."

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Aptroot voor uw eerste termijn. Dan ga ik naar mevrouw Van Leeuwen voor haar eerste termijn.

Mevrouw **Van Leeuwen** (LHN): Ja, voorzitter, als u mij toestaat vanaf deze plek. Zojuist heeft de heer Aptroot denk ik heel goed uiteengezet, zoals wij er ook in staan. Wij hebben gezamenlijk de voorbereiding gedaan voor dit amendement en ik denk dat er voldoende gemotiveerd is waarom dit amendement gesteund moet worden.

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel, voorzitter. Ik ken de LHN als een zeer goede partij die ook op de cijfers is. Hoeveel denkt de LHN per huishouden te gaan besparen?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (LHN): Ja, u heeft deze vraag praktisch aan eenieder gesteld die het woord hier vanavond heeft gevoerd. En ik begrijp dat u een amendement in uw achterzak heeft waarvan u graag wilt dat wij daar serieus naar kijken. Er ligt nu een voorstel van het college na zorgvuldig onderzoek en dat heeft een drietal maatregelen voorgesteld. We corrigeren daar nu één op in ons amendement. Als u nog iets extra's wilt en daar op een ander tijdstip uitvoerig over terug wilt praten, dan kan dat prima bij de begroting, maar nu, twee voor twaalf, kunnen wij onvoldoende inschatten en houden wij ons aan hetgeen wij hebben ingediend als amendement.

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dus ook al blijkt dat een amendement voorzitter, beter zou kunnen functioneren voor de behoeftigen, hoor ik dan goed dat de LHN dus eigenlijk toch maar bij het eigen amendement wil blijven omdat dit mede is ingediend? Gaat het dan daarom of gaat het juist om wat wij doen voor die arme mensen die straks in de kou zitten ja of te nee.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (LHN): Het lijkt me dat deze hele raad iets wil doen aan alle arme mensen die straks in de kou zitten. Althans, daarvan ben ik overtuigd. En als u het nogmaals over uw amendement heeft, waar de petroleumkachels in staan, wij kunnen niet overzien op dit moment of dat de juiste stap is om te zetten. We hebben daar geen advies op. U bent daar gewoon heel laat mee gekomen. Wij zijn ervan overtuigd dat fixers direct in het hier en het nu een toegevoegde waarde hebben. En als er nog verder goede voorstellen zijn, dan willen wij die serieus met u bekijken, maar dat er vanavond doorheen krijgen, lijkt ons geen optie.

De **voorzitter**: Deze amendementen zijn volgens mij nog niet ingediend, maar goed dat terzijde. Daar komen we later op terug. Met uw welnemen ga ik naar de heer Weekenstroo voor zijn eerste termijn.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank voorzitter, ik begin gelijk toch met een kritische noot. De gekozen maatregelen leveren een bescheiden bijdrage aan het verlagen van de energierekening, maar alle beetjes helpen in deze tijden. We dienen het amendement van de VVD mede in, omdat dit volgens ons de besteding aan het belangrijkste onderdeel van het voorstel besteedt, de fixers. Hopelijk kunnen zij voor een hoop Zoetermeerders het verschil maken. Onze angst blijft wel dat het slechts een druppel op de steeds kostbaardere gasplaat wordt. De zorg van het CDA Zoetermeer zit er in dat we als gemeente ook echt voldoende gaan doen om de inkomens die onze steun het hardst nodig hebben, te ondersteunen. Het rijk lijkt in ieder geval een hele mooie zet te hebben gezet vandaag met een nationaal fonds. Bij dit raadsvoorstel worden ook twee moties als afgedaan beschouwd. We wachten op dat voorstel van... of het nemen van het college. Naast onze zorg voor de inwoners hebben we ook zorgen voor verenigingen en maatschappelijke organisaties. Wat gaat het college voor hen doen? Dat was het, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Weekenstroo voor uw eerste termijn. De heer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó Zoetermeer): Dank u voorzitter. Tijdens de commissiebehandeling van dit voorstel heeft collega Van der Perk al aangegeven dat Zó Zoetermeer positief staat tegenover de inzet

van energiecoaches en fixers. Mensen nemen namelijk sneller energiebesparende maatregelen na bezoek van een energiecoach. Hoe de taakverdeling tussen de coaches en fixers precies wordt, vinden wij niet zo belangrijk. Wat voor Zó Zoetermeer wel belangrijk is, is dat de mensen die het nodig hebben, er gebruik van kunnen maken. Dus de toegankelijkheid van de regeling. Voor wat betreft de beschikbaarheid van voldoende goede mensen hebben wij onze zorgen vermeld en dat willen we hier herhalen. We zijn er niet gerust op dat er voldoende mensen beschikbaar zijn voor het geven van energieadviezen. Dat geldt nog sterker voor de fixers. We zijn nieuwsgierig naar de reactie van het college op de motie van collega Mohammadian over de inzet van de mensen van De Binnenbaan en de mbo'ers. Voor Zó Zoetermeer lijkt het nuttig om in ieder geval te zien of dat mogelijk is. Tot slot hebben we de witgoedregeling. We begrijpen dat zo'n type regeling al in veel andere gemeenten in Nederland gebruikelijk is en dat het ook behoorlijk storm loopt. Dus we gaan ermee akkoord, in het vertrouwen dat de wethouder scherp in de gaten houdt hoe dit loopt. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van der Vlies. Dan de heer Van Rumpt, gaat uw gang.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja, zoals wij ook in de commissiebehandeling hebben aangegeven, zijn wij blij met deze SPUK-gelden en de voorgestelde besteding daarvan. Maar het is echt een druppel op de gloeiende plaat. Er vallen heel veel mensen buiten de boot, die net iets te veel verdienen om in aanmerking te komen voor deze gelden. Dit terwijl vele inwoners in de financiële problemen gaan komen of al zijn. We zijn ook blij met de stappen die de wethouder samen met het ambtelijk apparaat doet om ook voor deze mensen met maatregelen te komen en juichen dan ook de mogelijke samenwerking met Radium Z toe om zo te lobbyen bij het rijk. We hebben echte stappen vanuit het rijk nodig om hier plaatselijk te kunnen doen wat nodig is. Voorzitter, tijdens de commissiebehandeling ging de discussie met name, vanavond weer, over de witgoedregeling. Wij waren in eerste instantie ook sceptisch over de effectiviteit van deze maatregel, maar de effectiviteit is veel groter dan in eerste instantie in het raadsvoorstel stond weergegeven. Ook wij worden het meest enthousiast van de fixers, maar als we alleen maatregelen nemen die personele inzet vragen, is de kans op onderbesteding groot. We moeten er echt voor zorgen met elkaar dat deze gelden ten goede komen van onze inwoners en we ze niet terug hoeven te storten naar het rijk. Vandaar dat we toch achter deze witgoedregeling blijven staan. Daarnaast hebben wij voor energiedisplays toe te voegen aan het raadsvoorstel. Deze displays geven mensen meer inzicht in het gebruik van hun energie en kan daardoor grote besparingen opleveren. Deze displays zouden mogelijk aangebracht kunnen worden door de fixers. Wij dienen hiervoor een amendement in, samen met Zó Zoetermeer. Tot zover.

Amendement 2209-E ingediend door ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer
Energiedisplay

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 september 2022;

besluit raadsvoorstel 2022-048902 'SPUK-gelden energiearmoede als volgt te wijzigen:
1. een budget van € 1.440.978,00 voor de jaren 2022/2023 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het 'bestedingsvoorstel SPUK-gelden energiearmoede bestaande uit:
   a. € 607.500,00 voor energiecoaches/fixers;
   b. € 493.478,00 voor VvE-adviezen;
   c. € 340.000,00 voor de witgoedregeling;

wordt:
1. een budget van € 1.440.978,00 voor de jaren 2022/2023 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het 'bestedingsvoorstel SPUK-gelden energiearmoede bestaande uit:
   a. € 757.500,00 voor energiecoaches/fixers;
   b. € 493.478,00 voor VvE-adviezen;
   c. € 190.000,00 voor de witgoedregeling."

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van Rumpt. Dat amendement zal worden opgehaald en ook ingediend. Dan ga ik over naar de heer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Ja, dank u wel, voorzitter. Zoals we eerder ook al met elkaar hebben gewisseld is het een goede zaak dat er aandacht is voor energiearmoede in Zoetermeer. En op 1 november 2021 werden er twee moties aangenomen van PVV en PvdA. En de uitwerking van de moties hield indertijd al in dat er middelen zouden worden gespendeerd om effectieve en snel aan te brengen

maatregelen te treffen bij mensen thuis om zo de energierekening te verlagen en natuurlijk ook de kou in de woning te bestrijden. Helaas kwam het toen niet van de grond, omdat het vorige college van mening was dat dit door corona niet zou kunnen. En het thema is echter helaas actueler dan ooit. Het is daarom goed dat er inmiddels alsnog middelen, weliswaar vanuit het rijk, beschikbaar zijn, zodat het dit jaar wel doorgang kan vinden. Tegelijkertijd ligt er een andere invulling op dit moment en een andere verdeling dan indertijd. En de PVV houdt graag vast aan het originele plan en we dienen daartoe een amendement van de VVD mede in. En om de discussie er misschien maar gelijk bij te pakken, want ik heb nog spreektijd zie ik, het effect van de snel aan te brengen energiebesparende maatregelen op het terugdringen van het energieverbruik is inderdaad per huishouden verschillend. Het is natuurlijk afhankelijk van het type maatregelen dat wordt toegepast en ook het type woning. Het moet wel effect hebben, maar juist daar zijn die energiefixers voor. Die gaan niet iets doen wat geen effect heeft. Verder, wat ons betreft, kunnen er ook andere regelingen, dan enkel radiatorfolie en dergelijke bij worden betrokken als het zinvol is. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Mooiman. Dan ga ik over naar de heer Van den Boomgaard voor zijn eerste termijn.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Voorzitter, bedankt. Energiearmoede, het treft de ene harder dan de andere inwoner van Zoetermeer. Daarom is het juist goed om het met de fracties hier bij elkaar hier direct en snel met elkaar over te hebben om effectief iets te doen voor de financieel behoeftigen die hier direct mee te maken hebben. Direct, snel en effectief. Het raadsvoorstel is dan ook zeer sympathiek, maar als FVD Zoetermeer vragen we ons wel af of het sneller, directer en dus ook effectiever kan. En ja, voorzitter, dat kan. Op dit voorstel zullen vele amendementen zijn, omdat deze groep inwoners ons allemaal aan het hart gaat. En dat is goed om te zien dat dit in de raad breed wordt gedragen. Ook wij hebben besloten om een amendement op dit raadsbesluit te maken en wel hierom. Wellicht een beetje laat door al het onderzoek dat we eraan hadden. Dus onze excuses daarvoor, maar het gaat om de effectiviteit. Allereerst het doel: het zo snel en zo laag mogelijk maken van de energiekosten voor deze doelgroep. Dit houdt in dat ons amendement zo is opgesteld dat het zeer snel ingevoerd kan worden en niet alleen afhankelijk is van personele bezetting aan fixers. Maar ook financieel het meest beneficial is voor deze mensen. En daarmee ook het meest effectief is om deze inwoners financieel gezonder door de aanstaande winter te krijgen. Wat willen wij dan? Wat wil Forum voor Democratie Zoetermeer? Wij willen de inzet van petroleumkachels voor deze doelgroep graag ingevoerd zien. Hiermee reduceren we circa 90% van de stookkosten op gas. En daarmee levert dit effectief een minimale besparing op van € 200,00 per maand met de huidige prijzen. € 200,00 per maand. Ben ik dan de eerste, de laatste spreker, maar wel de eerste die een bedrag noemt? Hiernaast nog een beperkte uitgave aan fixers, omdat zoals ik net zei, verhuurbedrijven al fixers hebben en wij hebben wel fixers nodig voor de bedrijven of kleinere verhuurders die dit nog niet hebben.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard, een interruptie van de heer Aptroot. Dus ik onderbreek u.

De heer **Aptroot** (VVD): Ik heb een korte vraag. Een petroleumkachel, wat gaat die doen aan het energieverbruik in huis?

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Als we gaan kijken naar de huidige kosten, het komt straks ook in mijn spreektijd terug, als je nu gaat overstappen, prijspeil 10 september 2022 dan ben je gemiddeld voor 1 kuub gas tussen de € 3,94 en € 7,88 kwijt om te stoken, de woning. Afhankelijk van de woning zoals net is aangegeven. Laten we uitgaan van de kleinste: € 3,94. Stookkosten een uur lang op petroleum is € 0,40. Dan hebben we dus die 90% te pakken. Dus ik neem aan dat dat een antwoord is op de vraag van de heer Aptroot, voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Nee, dat is geen antwoord op mijn vraag. Ik vroeg wat de effectieve energiebesparing is, want dat moet aangetoond worden bij de SPUK-gelden.

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dat is wat ik net aangaf. € 0,40 kost een stookuur op petroleumkacheltje, € 0,40. En € 3,94 kost het... dus dan is de besparing 90%.

De **voorzitter**: Nog één keer de heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Ja, even kort, hoeft geen antwoord op, maar u noemt de besparing in bedragen. Hoe sympathiek het is en misschien dat u hier op een ander moment een voorstel voor kan doen, maar voor dit soort besparing mogen we het SPUK-geld niet doen. Dan geven we het uit en dan krijgen we het geld van de overheid niet terug.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Nou, volgens mij...

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard wil nog even het woord? Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Volgens mij voorzitter, laat het budget alles toe, als we maar de energiekosten aantoonbaar terugdringen. Dat is wat erin staat, in de huishoudens.

De **voorzitter**: Ik ga naar mevrouw Kraneveldt voor een interruptie, gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, de heer Van den Boomgaard wil heel erg op petroleumkachels inzetten, maar die brengen natuurlijk wel ook een gezondheidsrisico met zich mee. In het kader van de vraag: hoe goed is je huis geïsoleerd, kans op koolmonoxide, onoordeelkundig gebruik'. U zet daar wel heel erg op in. Uitsluitend eigenlijk, zo ongeveer. Heeft u over de gezondheidsrisico's nagedacht?

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Voorzitter, dank u wel. Uiteraard hebben we daar ook naar gekeken. Natuurlijk moet elk huis ook geventileerd worden. Alleen de huidige petroleumkachels zijn niet zoals veertig jaar of vijftig jaar geleden. Die zijn gewoon geurloos en die zijn gewoon veiliger en beter. Er zijn ook keurmerken in, trouwens.

De **voorzitter**: De heer Mohammadian. Gaat uw gang.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Ja voorzitter. Ik heb wel wat wetenschappelijk bewijs opgezocht. Ja, het is veilig als je goede ventilatie hebt. En als je nagaat dat sommige scholen van ons helemaal geen goede ventilatie hebben, dat zal ook bij sommige huizen gelden en dat lijkt me wel best wel gevaarlijk.

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, ik kan daar ook wel heel flauw over doen, voorzitter. Want we hebben het net over het isoleren van huizen. Als we dat dus niet doen, dan is er al ventilatie genoeg bij wijze van spreken, maar dat vind ik te kinderachtig. Waarom? Ik vind dat je op bepaalde momenten moet je altijd je huis ventileren, dat is sowieso gezonder. En we moeten nu, as we speak here, gewoon kijken wat het meest effectief is voor onze inwoners die gewoon in geldnood komen. En dan kunnen we natuurlijk wel kijken naar hoe gaan we dit idee affakkelen, om maar in dezelfde termen te blijven, of gewoon kijken wat het meest effectief is voor de inwoners. Laat je hart spreken.

De **voorzitter**: Helder. Volgens mij... mevrouw Meurs? Gaat uw gang. En dan stel ik voor dat de heer Van den Boomgaard met zijn betoog verdergaat.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Ja, dank u wel, voorzitter. Een klein winstwaarschuwing wellicht naar de heer Van den Boomgaard. Ik heb net even zitten googelen. Bij twee bouwmarkten is de petroleum al uitverkocht. Dus ik hoop dat er dan wel voldoende is om de huishoudens ook te voorzien.

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik denk niet dat er maar twee bouwmarkten zijn en ik denk gewoon als we hier gewoon serieus werk van maken, dat we dat heus kunnen oplossen.

De **voorzitter**: Gaat u verder met uw betoog, mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ga ik heel even kijken waar ik gebleven ben. Hiernaast dus ook nog de fixers inzetten inderdaad, want we gaan natuurlijk ..... op één paard tegelijk wedden, maar dan wel in mindere mate, daar waar er geen fixers van de grotere verhuurbedrijven. Bij het enkel en alleen inzetten van fixers of bij de focus hierop, zijn er nu een aantal zaken die we niet mogen vergeten.

De **voorzitter**: Dames en heren, enige rust in de zaal. Dank u wel.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dus hoe komen we zo snel aan zoveel kundige fixers in de huidige personele tekorten? Wat is het rendement van die fixers? En dat is wel iets wat ik me dan bijzonder blijf afvragen. Een voorspelling die zelfs het TNO niet aan durft te gaan, maar men kan uitgaan van luttele eurootjes per maand. Daar waar de rekeningen aan voorschotten met honderden euro's omhooggaan. De beste besparing is namelijk niet isoleren, maar het niet gebruiken, het niet verbruiken van gas. Een berekening na onderzoek geeft dus het volgende overzicht. Eén uur gasverwarming kost afhankelijk van de woning tussen de € 3,94 of € 7,88 per uur stoken, daar waar een petroleumkachel € 0,40 per uur aan verwarmingskosten met zich meebrengt.

De **voorzitter**: Wilt u afronden, want u bent door uw tijd heen.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, maar ik heb nog zo'n korte alinea.

De **voorzitter**: U had al een minuut extra. Dus wat mij betreft kort afronden, als het kan.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Forum voor Democratie Zoetermeer ziet hiermee een plan dat direct uitvoerbaar is, niet afhankelijk van personeelstekorten en last but not least het meest financieel bijdraagt aan de meest getroffenen. Voorzitter, ik eindig hiermee dan ook mijn eerste termijn met de oproep het doel niet uit het oog te verliezen, en ik hoor rumoer, maar om een besluit te nemen welke direct, snel uitvoerbaar is en tevens meest effectief voor al die mensen waar wij dit hier voor doen. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Aptroot. Kort.

De heer **Aptroot** (VVD): Ik was nog even aan het wachten op de verbazing die zou komen. Dan heb ik nog één vraag. Hoe duur is een gemiddelde woning om twee, drie, vier, vijf van die kachels in te zetten op het moment dat je daar woont met een gezin: vader, moeder en twee kinderen. Hoeveel kachels moet je in zo'n woning zetten en hoe duur zijn die?

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Datzelfde geldt dus gewoon per woning aan gas. Dat was wat ik aangaf. Dat scheelt tussen de € 3,94 wat het meest minimale was tot € 7,88 aan gas en in diezelfde hoeveelheden kun je petroleum ook verdubbelen.

Amendement 2209-F ingediend door ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer
Raadsvoorstel Besteding SPUK-gelden energiearmoede

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 september 2022;
gelezen het raadsvoorstel Besteding SPUK-gelden energiearmoede en het bijbehorende raadsbesluit, 2022-048902;

besluit:
de tekst van punt 1 uit het raadsbesluit, onder a, b en c te weten:
1. een budget van € 1.440.978,00 voor de jaren 2022/2023 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het bestedingsvoorstel SPUK-gelden energiearmoede bestaande uit:
   a. € 607.500,00 voor energiecoaches/fixers;
   b. € 493.478,00 voor VvE-adviezen;
   c. € 340.000,00 voor de witgoedregeling;

te wijzigen in:

1. een budget van € 1.440.978,00 voor de jaren 2022/2023 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het 'bestedingsvoorstel SPUK-gelden energiearmoede bestaande uit:
   a. € 250.000,00 voor energiecoaches/fixers;
   b. € 1.140.978,00 voor aanschaf petroleumkachels;
   c. € 50.000,00 voor onvoorziene kosten/maatwerk;

en
- de besluitpunten onder 2 en 3 te handhaven."

De **voorzitter**: Volgens mij is het helder. Ik ga naar de heer Ekkelenkamp voor zijn eerste termijn. De heer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel voorzitter. Normaal gesproken maken we ons tijdens de warme dagen van het jaar niet druk over de winter, maar dit jaar is dat wel anders en is het een andere realiteit. Waar het voor ons misschien nog slechts een agendapunt is, is het voor huishoudens in onze stad een grote zorg. Daarom zijn deze zogenaamde SPUK-gelden die dit kabinet beschikbaar stelt voor de gemeenten een welkom steuntje in de rug. Wat ons betreft slaan we daarmee twee vliegen in één klap. We helpen de mensen die het niet zo breed hebben in onze stad en nemen tegelijkertijd onze verantwoordelijkheid met betrekking tot de energietransitie. Het is belangrijk dat die gelden op de juiste manier worden ingezet en daarom zijn door mijn fractie bij monde van Bart Wesstein de nodige vragen gesteld aan de wethouder tijdens de commissiebehandeling. Daarnaast heeft hij nog technische vragen gesteld aan de behandelend ambtenaar. En zo bleek bijvoorbeeld dat de kans op onderbesteding erg groot is als je alles inzet op fixers. Dus wat ons betreft leidt dat gewoon tot de conclusie dat dit een goed raadsvoorstel is dat voorligt. Bovendien is het ook nog eens gebaseerd op deskundigen van CE Delft. Er is in de voorbereiding gesproken met verschillende deskundigen, zoals onder andere corporaties en DEZo. Dus wat ons betreft steun voor dit voorstel en geen steun voor de amendementen, tenzij de wethouder ons kan verleiden voor deze amendementen te stemmen. Dank u wel

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Ekkelenkamp. Daarmee komen wij aan het einde van de eerste termijn van deze gemeenteraad. Dan ga ik naar het college en dat is wethouder Velzen. Gaat uw gang.

Wethouder **Velzen**: Ja, dank u wel, voorzitter. We praten hier over een energiecrisis. En blijf nog even bij me, voordat we zelf ook allemaal een energiecrisis hebben op dit late tijdstip. Ik zal het proberen kort te houden, maar er is best wel het een en ander gezegd en het is wel een serieus onderwerp. Daar moeten we wel duidelijk over zijn. Ik hoor veel zorg en die zorg delen we. Dat is eerder in de avond aan de orde gekomen. Kijk maar naar de kranten. De laatste tijd regelmatig op de hashtag #ikredhetnietmeer gekeken. Verhalen van ondernemers hier uit de stad. Er is serieus wat aan de hand. En dan hebben we de SPUK-regeling. En waar gaat de SPUK-regeling over? Die gaat over een druppel op de gloeiende plaat, maar we vinden er allemaal begrijpelijk wel wat van. Dat begrijp ik ook, maar het is wel een beetje het verhaal van de 17 miljoen bondscoaches die we hebben als het Nederlands Elftal gaat voetballen. Dan vinden we er allemaal wat van, terwijl we een bondscoach hebben aangesteld om dat te regelen. En als ik die vergelijking een beetje moet trekken, we hebben CE Delft ingeschakeld om een aantal goede maatregelen voor ons op papier te zetten. Dat hebben ze gedaan en daar zitten maatregelen tussen die ook in andere steden al bewezen populair zijn. Ik zie dat...

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, dank u, voorzitter. De wethouder zegt een aantal goede maatregelen is ingezet. Wat maakt een maatregel goed voor de wethouder, voorzitter?

De **voorzitter**: Wethouder Velzen.

Wethouder **Velzen**: Ik zou natuurlijk heel flauw ook andersom kunnen stellen, maar alle suggesties die gedaan worden, ook die van u en daar kom ik dadelijk ook op terug, maar wat mij betreft goed is, is dat een gerenommeerde partij als CE Delft er onderzoek naar heeft gedaan. Die heeft het uitgezocht en er een rapport over heeft uitgebracht dat bij de stukken zit, wat voor mij voldoende aanleiding is om met dit raadsvoorstel te komen. Ik ga verder. Ik begrijp de meelevendheid wel. Oprecht. Ik begrijp dat iedereen in deze tijd waarin de energiearmoede en -crisis echt een ding is, dat iedereen meedenkt, helpt alleen niet helemaal in de uitvoering. Want het gevolg als ik de amendementen zo zie, is dat de regeling versoberd gaat worden naar één item. Twee items sneuvelen: de witgoedregeling en de VvE-adviezen.

En we gaan alleen focussen op de coaches en fixers. Het grote gevaar dat we daarin zien is dat we te maken kunnen krijgen met onderbesteding. Onderbesteding als gevolg van capaciteitsproblemen en onderbesteding als gevolg van animo. En er wordt verwezen naar artikelen in de media dat het een populaire regeling is. Het idee spreekt ook aan, maar we lezen vandaag op Omroep West dat er ook zorgen is over de bereikbaarheid. Dus ja, het is populair, maar bij wie? Bij de mensen die al bezig zijn met verduurzaming. Die weten deze regeling te vinden. En het zal voor ons ook heel moeilijk zijn om de mensen te vinden die we echt willen bereiken. De mensen in een sociale huurwoning die niet heel goed bekend zijn met dit soort regelingen. Dus als antwoord op de heer Ekkelenkamp: nee, ik ga u niet verleiden om mee te gaan met de motie. Dan heb ik die alvast beantwoord. Dan nog even over... Er zijn meerdere fracties die wat gezegd hebben over snelle actie en ik zou heel graag snel in actie willen komen, want dat moet ook, maar we moeten ook wel duidelijk zijn over deze regeling, hoe die dadelijk geëffectueerd moet gaan worden. Want voor alle varianten die voorbijkomen, ook die van u, mijnheer Van den Boomgaard, geldt dat we te maken hebben met aanbestedingsrecht. Dus gaan we deze winter profijt hebben van deze regeling? Ja, het is heel vervelend, maar het antwoord is nee. Dat gaan we gewoon niet hebben, want we moeten Europees aanbesteden door de enorme hoogte van deze bedragen, dus dat gaat sowieso een tijd kosten.

De **voorzitter**: Ik zag eerst mevrouw Van Leeuwen en daarna de heer Aptroot. Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (LHN): Ja, voorzitter. Ik weet natuurlijk dat er aanbesteed moet worden, maar er is ook nog een mogelijkheid, als de urgentie zo groot is, dat je als college een besluit neemt om af te zien van aanbesteding, heb ik wel eens eerder gehoord. Dus ik zou heel graag van u willen weten of dat in dit geval ook kan, omdat de urgentie zo hoog is.

De **voorzitter**: Wethouder Velzen.

Wethouder **Velzen**: Dat is voor mij nieuwe informatie. Dus die moet ik meenemen naar de tweede termijn.

De **voorzitter**: De heer Aptroot nog?

De heer **Aptroot** (VVD): Ja, buiten het feit volgens mij dat we ook echt niet alles in één keer hoeven te kopen. Voor mijn part gaan we tien keer naar de bouwmarkt en halen we eerst radiotorfolie en halen we daarna andere middelen en dan blijven we onder de Aanbestedingswet. Volgens mij is het niet zo, omdat alles naar een fixer gaat, dat we zeggen: we gaan in één keer alles kopen. Eén bonnetje, klaar. De Aanbestedingswet zie ik niet.

De **voorzitter**: Wethouder Velzen.

Wethouder **Velzen**: Sowieso geldt dat – heb ik begrepen en heb ik uitgelegd gekregen over hoe werkt dat nou zo'n aanbestedingsprocedure – ook al splits je het op in meerdere delen, dat als je bij dezelfde partij terechtkomt, dan moet je het alsnog bij elkaar optellen. Er is niet een verkapte manier waarmee je een aanbestedingsregel kunt omzeilen.

De **voorzitter**: De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Aanbesteden. Het schoot me in één keer te binnen. We hadden een kick-off aan het einde van de zomervakantie. En daar maakte iemand van een slechte school een superschool. En die had schilders nodig. Volgens mij had hij gewoon lak, om in schilderstermen te praten, aan de aanbestedingsregels. Waarom? Het doel heiligt de middelen. Ik denk dat we het hier over een noodsituatie hebben en dat we moeten kijken: hoe kunnen we door de mazen van de zeef heen om het wel snel, direct en effectief te krijgen, want het is niet alleen snel los, maar ook effectief, in te zetten. Daar zijn mogelijkheden voor.

De **voorzitter**: Wethouder Velzen.

Wethouder **Velzen**: Nou, ik ben dan wel benieuwd naar die mogelijkheden. U noemt ze wel zonder ze verder te verklaren en te onderbouwen. Volgens mij hebben we wel als lokale overheid, publiek orgaan, ons te houden aan die regels. Het is heel mooi dat we kunnen roepen: 'We hebben er lak aan en we doen het niet', maar volgens mij moeten we ons eraan houden.

De **voorzitter**: Heel kort, mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dan heb ik de meest simpele vraag. Wie zal ons aan deze wet houden als wij het alleen en uitsluitend doen om de mensen in nood te helpen? En dan deze regel ons te beboeten of what so ever. Nou, dat mag een hele flinke man zijn, die echt de media ook achter zich aan krijgt.

De **voorzitter**: Wethouder Velzen.

Wethouder **Velzen**: Ja, het is een vraag aan mij gesteld. Wie zal zich er... mij eraan houden. Ja, dat kan ik heel moeilijk beantwoorden, want ik ben diegene niet. En ik ga er ook uiteraard niemand toe aanmoedigen, maar ik denk dat we ons als overheid moeten houden aan deze regels die er zijn. Dat is het enige wat ik daar nu op kan antwoorden. Goed, dan was ik gebleven bij de vraag van de heer Weekenstroo over verenigingen en maatschappelijke organisaties. Die maken nu nadrukkelijk geen onderdeel uit van dit voorstel. Die nemen wij wel mee in de eerder deze avond besproken plannen waar we mee bezig zijn. Dan zijn een aantal vragen gesteld, onder meer door de SP en Zoetermeer Vooruit over de effectiviteit van witgoed op het moment dat mensen de eindjes nu al niet meer aan elkaar kunnen knopen en de relatie tot bijzondere bijstand. Het is zo dat op het moment dat... Sowieso denk ik is het goed om te benadrukken dat deze regeling qua witgoed bedoeld is... Als een wasmachine, als een koelkast nu stukgaat en iemand moet een nieuwe aanschaffen, dan is die kortingsbon ervoor bedoeld dat ze met wat minder geld toch zo'n energiezuinige kunnen kopen. Het is niet bedoeld om nu ervoor te zorgen dat iedereen in Zoetermeer die in de doelgroep valt, met die bon naar de winkel gaat, ook al hebben ze een energiezuinige of ook al doet dat ding het nog gewoon goed. Het is bedoeld voor bij vervanging. Dan moeten ze nog steeds zelf wat betalen. En dan snap ik dat als je nu al zwaar in de problemen zit, je aanhikt tegen dan nog een bedrag te moeten bijleggen. Nou, als de nood daar echt hoog is, dan kun je altijd nog een beroep doen op de bijzondere bijstand om die voor het restant in te zetten.

De **voorzitter**: De heer Mohammadian. Gaat uw gang.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Dank aan de wethouder voor de beantwoording. Maar dan kun je ook zeggen: laten we die witgoedregeling wat uitbreiden want niet iedereen heeft een koelkast of een wasmachine nodig. Heel veel apparatuur valt onder de witgoedregeling. En mijn vraag over de bijzondere bijstand was, het was niet een vraag, maar meer een suggestie: goh, misschien kunnen we inwoners wel helpen als ze bijzondere bijstand aanvragen. Ik heb een nieuwe wasmachine nodig, goh, kijk wel naar energiezuinige modellen en dat we de mensen daarbij helpen.

De **voorzitter**: Wethouder Velzen.

Wethouder **Velzen**: Ja, het lijkt me ook logisch dat op het moment dat mensen daarmee bezig zijn vanuit de bijzondere bijstand, we ze dat ook meegeven, die adviezen. Dat lijkt me ook een verstandige opmerking.

De **voorzitter**: De heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit.): Dus dat gaan wij nu doen? Of wordt het al gedaan?

De **voorzitter**: Wethouder Velzen.

Wethouder **Velzen**: We nemen dat mee naar de uitvoering, mits het uiteraard zover komt. Dat is nog even de vraag vanavond.

De **voorzitter**: Gaat u verder

Wethouder **Velzen**: Ja, dank u wel, voorzitter. Nog een paar kleine opmerkingen tussendoor. Ik hoorde voorbijkomen dat de woningcorporaties al fixers zouden hebben. Ik begrijp dat de woningcorporaties wel coaches hebben, maar geen fixers, dus dat dat nog niet het geval is. De vraag, die heb ik eigenlijk al beantwoord, de heer Velner van de SP vroeg: komt het op tijd? Nou ja, daar hebben we het dus eigenlijk net over gehad. Door de hele procedure gaat dat deze winter niet meer op tijd komen en ben

ik in ieder geval hartstikke blij – zeker ook als je kijkt, druppel op de gloeiende plaat – dat de overheid vandaag met het nieuws kwam om een groot noodfonds waar ook de energiemaatschappijen in mee gaan doen, dat dat naar buiten kwam. Lijkt me ook goed dat die partijen die er nu garen bij spinnen ook een stapje vooruit zetten. Dan heb ik de meeste vragen wel beantwoord. Dan naar de amendementen. Door LHN, VVD en een aantal andere partijen is een amendement ingediend om alles op de coaches en fixers te zetten. In mijn betoog heb ik net aangegeven: het lijkt me niet verstandig om dat te doen, risico op onderbesteding. We gaan dan op één paard wedden en ik heb altijd geleerd om niet op één paard te wedden maar meerdere opties open te houden en meerdere ijzers in het vuur te houden, om er maar wat spreekwoorden tegenaan te gooien. Dus, ik wil die met klem ontraden. Het amendement van de heer Van Rumpt over de displays: dat lijkt ons een goede toevoeging om de displays ook mee te nemen in de uitvoering. Dat kan gewoon opgenomen worden in die groep die er nu ligt. Dus dat nemen we mee. Dus die zou ik omarmen. Een motie van Forum voor Democratie over de petroleumkachels. Het is door enkele raadsleden al aangegeven: de gezondheidsrisico's daar maak ik me ook echt zorgen over. En nog voordat ik er wat over wil zeggen wilt u interrumperen.

De **voorzitter:** De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, omdat ik mijn betoog in de eerste termijn moest inkorten op het laatste moment. Er zijn in alle woningen in Zoetermeer verplicht de rookmelders en CO_2-melders et cetera. Dus die doen het prima in combinatie met de petroleumlamp.

De **voorzitter**: Wethouder Velzen.

Wethouder **Velzen**: Ja, dank u wel. Ja, dat begrijp ik dat u dat zegt. En ik las ook in uw amendement dat tegenwoordig die apparaten veel beter zijn uitgerust, maar het lijkt me niet zo heel handig. Wat doen mensen op het moment dat het koud is? Dan doen ze alles zoveel mogelijk dicht om ervoor te zorgen dat de warmte binnen blijft. Dan is zo'n petroleumkachel nou niet echt goed voor de gezondheid. Zetten ze dan wel alles open, dan gaat het goed. Doen ze dat niet, nou dan zit die beveiliging erin dat die uitgaat. Maar dan is het effect nog steeds weg, want dan wordt er niet gewarmd. Dus of een risico voor de volksgezondheid of ze doen het niet helemaal goed. Ik zie dit plan gewoon niet zitten. Daarnaast, ook dit kan niet snel en alle andere bedenkingen: ik zie hem niet. Ook deze moet ik ontraden.

De **voorzitter**: Ik geef u heel kort nog even het woord en dan stel ik voor dat wethouder Velzen doorgaat en dan kunt u het in de tweede termijn doen. De heer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Het huidige systeem is zo uitgerust dat hij zichzelf inderdaad op zachter zet, zodra deze meer CO_2 en dergelijke uitstoot. En nogmaals: er zijn dus ook rookmelders en die geven het ook aan. Niet dat alle deuren meteen opengaan, dat snap ik ook. Mensen moeten er warm bij zitten. Maar als u mag kiezen: wat kunt u teweegbrengen voor uw armste inwoner die straks in deze winter in de kou zit en ik kijk u aan en ik hoop dat ik tot uw hart spreek. Sorry, via de voorzitter. En u kunt wat doen, laat uw hart dan ook spreken.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wethouder Velzen. Gaat u verder. U heeft een advies gegeven op het amendement.

Wethouder **Velzen**: Nou, ik dacht dat ik er al redelijk met mijn hart bij betrokken was. Dat ik dat eerder duidelijk had gemaakt. Maar als ik dat nog een keer moet zeggen, dat is echt zo. Als u het heeft over deze winter, dan heb ik daar net al wat over heb gezegd. Dan gaan we met deze regeling de komende winter sowieso het verschil niet meer maken. Daar kan ik u helaas niet mee helpen. Dan wil ik nog even als laatste naar de motie van Zoetermeer Vooruit over de mbo-studenten en De Binnenbaan. De vragen erover: kan De Binnenbaan dat? Dat weet ik ook niet. Dat is ook aan de andere raadsleden die die vraag gesteld hebben, maar ik stel voor om de motie niet aan te nemen. Die zou ik willen ontraden, maar ik ben wel bereid om een toezegging te doen om dit mee te nemen in de uitvoering van dit plan. Dat we er serieus naar kijken en bespreken. Als daaruit blijkt dat het mogelijk is, dan zetten we het in. Als blijkt dat het niet kan, dan doen we het niet. En dan ben ik er wel.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Velzen voor uw eerste termijn. Dan stel ik voor dat we direct overgaan – ook gezien de tijd – naar de tweede termijn van de raad en ik ga even snel alle sprekers na of er nog behoefte is aan een tweede termijn. De heer Velner, geen behoefte. Mevrouw Van Werkhoven geen behoefte. De heer Mohammadian. Gaat uw gang.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Heel kort, voorzitter. Allereerst onze motie: gezien de toezegging van de wethouder, trekken we die in. En ik had een vraagje. Is het attenderen op een energiezuinige aankoop bij een aanvraag in de bijzondere bijstand een toezegging?

De **voorzitter**: Kunt u dat nog een keer herhalen want dat begrijp ik niet.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Ik had het over bijzondere bijstand. Is het attenderen op een energiezuinige aankoop wanneer mensen of inwoners een aanvraag doen voor bijzondere bijstand een toezegging?

De **voorzitter**: Ik ga dat meegeven aan de wethouder. Die gaat daar straks op reageren in zijn tweede termijn. De heer Louw, geen behoefte. De heer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Ja, voorzitter. Heel kort. Ik hoor de wethouder zeggen: hij wil niet op één paard wedden. Ik wil niet met hagel schieten. Dus ik laat mijn amendement staan.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (LHN): Daar heb ik niets aan toe te voegen.

De **voorzitter**: De heer Weekenstroo. Niets aan toe te voegen. De heer Van der Vlies. Geen behoefte. De heer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja, dank aan de wethouder voor de beantwoording en het positieve advies op ons amendement. Nogmaals de oproep aan de andere partijen om niet te gaan voor onderbesteding en inderdaad zoals de wethouder aangeeft op meerdere paarden te wedden en dat nog eens te heroverwegen.

De **voorzitter**: De heer Mooiman? Geen behoefte. De heer Van den Boomgaard, tweede termijn.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Op één paard wedden wil Forum voor Democratie ook niet. En daarom blijven we bij ons amendement dat de petroleumkacheltjes fantastisch kunnen werken naast het inzetten van fixers waar deze nog niet zijn. Eventjes terugkomend op... Kijk, een petroleumkacheltje is ook nog eens mobiel. Dus één petroleumkacheltje staat voor 120 m^2 te verwarmen. Het is daarmee nog eens een keer aantrekkelijker. Eventjes om het aan te duiden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van den Boogaard. De heer Ekkelenkamp. Geen. Wethouder Velzen nog voor de vraag van de heer Mohammadian?

Wethouder **Velzen**: Ja, dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Mag ik nog even verzoeken om enige rust in de zaal? Wethouder Velzen.

Wethouder **Velzen**: Ja, de vraag met betrekking tot de bijzondere bijstand. Ik zou willen voorstellen: we nemen hem mee. Ik vind het wat te zwaar voor een toezegging, maar ik zal het aan de ambtenaren meegeven in de uitvoering. Ik word gecorrigeerd door een van mijn ambtenaren. Dank daarvoor. Ik vind dat ook heel niet moeilijk om dat toe te geven, maar ik heb iets te stellig gezegd dat we er deze hele winter niet aan toe gaan komen. We hebben wel de hoop dat we een deel van de winter nog deze maatregelen in kunnen zetten. Dat heeft ermee te maken dat de maatregelen die door CE Delft zijn voorgesteld, dat er ook al partijen bij bekend zijn die dit kunnen oppakken. Dat maakt dat het proces iets sneller kan. Dat geldt voor de verschillende sporen die daarin naar voren komen. Dus we hopen dat we daar wel ergens in de loop van de winter mee kunnen gaan starten. Dat leek me wel zo netjes om u dat nog even mee te geven. Dat geldt niet voor de petroleumkachels want die zitten niet in die maatregelen. Dat was het.

De **voorzitter**: Dank u wel, wethouder Velzen. Dan sluit ik de beraadslagingen voor dit raadsvoorstel af. En ik heb in ieder geval één toezegging gehoord naar aanleiding van de motie die ook is ingediend en daardoor is ingetrokken. Dat betekent dat het wordt meegenomen in uitvoerend beleid. Kunt u enigszins aangeven wanneer dat terugkomt bij de raad? Wethouder Velzen? Of is dat nog iets waar u op

terugkomt?

Wethouder **Velzen**: Daar moet ik op terugkomen, want anders ga ik echt goochelen met een datum waarvan ik niet weet of dat juist is.

De **voorzitter**: We hebben die toezegging in ieder geval opgeschreven. We zullen er op nadere termijn naar kijken. Ik kijk nog even naar de heer Mohammadian, dat we dat nog even keurig opschrijven. Dan gaan we over voor wat mij betreft naar de stemming over dit raadsvoorstel, waarbij drie amendementen zijn toegevoegd.
Het eerste amendement is 2209-D Voorstel besteding SPUK-gelden Energiearmoede. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Een stemverklaring. Nee, niemand? Is er iemand die stemming over dit amendement wenst? Ja. Ik zie ja. Dan gaan we dat doen. Mag ik de leden van de raad die vóór dit amendement zijn, vragen hun hand op te steken. Dat is de fractie van de SP, PvdA. Ik zie Zoetermeer Vooruit ook of niet? Zoetermeer Vooruit steekt zijn hand op en Zoetermeer Vooruit zit er ook bij. D66. Wilt u alstublieft wat... anders ga ik er gewoon één meetellen. D66 niet, zie ik. VVD wel. LHN wel, CDA wel en dan zie ik ook de PDvZ en de PVV. Heb ik ze dan? Met 26 voor en 13 tegen is het amendement aangenomen.
Dan gaan we over naar amendement 2209-E, dat is het amendement Energiedisplay. Wie wil daarover een stemverklaring afleggen. De heer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank voorzitter. Het CDA Zoetermeer is niet tegen energiedisplays, maar we hebben een betere besteding van de verdeling van de gelden. We hopen dat de wethouder de energiedisplays wel meeneemt bij de verdere uitwerking.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zag de heer Louw. Gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Weekenstroo.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Werkhoven.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Nog iemand die zich aansluit bij de woorden van de heer Weekenstroo. Energiedisplays, ja, wijzigen van de besteding gelden, nee.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Hetzelfde als hiervoor. We hopen dat de wethouder het meeneemt.

De **voorzitter**: Akkoord. Dan kijk ik rond, want het amendement is wel in stemming. Is er iemand die stemming over het amendement wenst? Ja, u wilt tegenstemmen? Dan gaan we het in stemming... Ja, ik moet het netjes vragen, anders zeggen ze allemaal ja, dan ga ik gewoon door. Dan ga ik het nu even omdraaien. Dan ga ik vragen degenen die tegen dit amendement zijn, hun hand op te steken. Tegen dit amendement. Dat is de SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, VVD, CDA, LHN, PDvZ, de PVV en Forum voor Democratie. Met 8 voor en 31 tegen is dit amendement verworpen.
Dan hebben we het amendement raadsvoorstel 2209-F. Het raadsvoorstel besteding SPUK-gelden energiearmoede. Wie wenst daarover een stemverklaring af te leggen? Ik neem aan: wilt u het in stemming hebben gebracht? Neem ik aan. Ja. Ja. O, sorry ja. Mag ik dan de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te stekken, voor dit amendement. Dat is Forum voor Democratie. Dat betekent 1 voor en 38 tegen en dan is dit amendement verworpen.
Dan houden we nog over het gewijzigde raadsvoorstel, zoals het nu voorligt. Is daar iemand die een stemverklaring wenst af te leggen? Dat is niet het geval. Is er iemand die het in stemming wil hebben gebracht. Dat is niet het geval. Dan constateer ik dat dit raadsvoorstel is aangenomen.

d. Raadsvoorstel Procesvoorstel participatie Evenementenbeleid

De **voorzitter**: Dan hebben we nog één, als ik u nog even wat van uw geduld mag vragen, één raadsvoorstel. Dat is Procesvoorstel participatie Evenementenbeleid. Daar was ook een amendement voor aangekondigd. Ik kijk of daar nog mensen het woord over wensen te voeren. De heer Louw zie ik. De heer Louw, klopt dat? Ja. Dan. De heer Louw krijgt het woord. Gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Ja, dank u wel. Het einde van deze avond nadert. Dank u wel, voorzitter. Vorige week hebben we in de commissievergadering gehad over het participatieproces van het evenementenbeleid. We zijn blij dat er een herziening komt van het evenementenbeleid en ook dat er weer van tevoren een participatieproces plaatsvindt. Mijn collega Yuri Nikerk heeft toen aangegeven dat de PvdA eraan hecht dat zoveel mogelijk mensen de mogelijkheid krijgen om aan het participatieproces mee te doen. Niet alleen fysiek maar ook online. Er is in coronatijd namelijk gebleken dat er dan een andere doelgroep aangesproken wordt, waaronder jongeren en mensen die door een fysieke beperking moeilijk naar een fysieke bijeenkomt kunnen komen. De wethouder gaf in de commissievergadering om hier in de toekomst naar te willen kijken, maar wij zijn van mening dat uitstel hiervan niet nodig is. En daarom dienen wij vandaag samen met LHN, GroenLinks, Zoetermeer Vooruit en D66 een amendement in om naast fysieke ook onlinebijeenkomsten te houden bij het participatieproces Evenementenbeleid. Dank u wel.

Amendement 2209-G ingediend door PvdA, LHN, GroenLinks, Zoetermeer Vooruit, D66, SP
Naast fysieke ook online participatie

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 12 september 2022;
gelezen het raadsvoorstel Participatieproces herziening evenementenbeleid, zaakid 2002-056034;

besluit:
beslispunt 1 aan te vullen van:
"Het proces van de participatie voor de actualisering van het evenementenbeleid vast te stellen, zoals beschreven in het bijgaand procesvoorstel participatie";

naar:
"Het proces van de participatie voor de actualisering van het evenementenbeleid vast te stellen, zoals beschreven in het bijgaand procesvoorstel participatie, met dien verstande dat de bijeenkomsten niet alleen fysiek maar ook online (niet-hybride) worden georganiseerd."

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Louw. Dan ga ik direct naar het college, want ik heb geen andere leden van de raad die het woord hierover wensen te voeren. Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, het college vindt het amendement sympathiek, maar wat ons betreft is het ook overbodig, omdat we niet alleen hebben aangegeven aan de commissie dat we in de toekomst ernaar zullen kijken, maar we hebben zelfs de toezegging gedaan dat we extra in zullen zetten op het betrekken van jongeren erbij via de scholen en eventueel ook via onlinebijeenkomsten. Omdat alle andere bijeenkomsten sowieso al fysiek toegankelijk zijn, denken we dat deze motie dus overbodig is, vanwege de toezegging.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Louw, gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Ja, misschien draai ik het dan toch om, want u bent misschien iets stelliger dan in de commissie. Maar u steunt denk ik het amendement, want het amendement roept op wat u zegt te gaan doen. Dus ik ervaar het eigenlijk als een steun voor het voorliggende amendement.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Ja, voorzitter. U heeft aan mij een toezegging onttrokken, die inderdaad precies hetzelfde doet en daarmee is deze motie dus overbodig.

De **voorzitter**: Het is overigens een amendement volgens mij dat hier voorligt. Verder geen behoefte? Dit is de reactie van het college? Mevrouw Wortel?

Mevrouw **Wortel** (LHN): Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we hebben juist het amendement opgesteld omdat wij niet van de wethouder hadden begrepen dat er ook onlinesessies gehouden zouden worden. Vandaar zo'n amendement. Anders zouden we al die energie er niet in steken. Als de wethouder nu aangeeft dat dat ook de bedoeling is, dan zullen we samen nog even kijken of we het amendement in stand moeten houden.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik had ook begrepen dat de toezegging van de wethouder alleen ging over de scholen bezoeken en niet over digitaal.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema, kunt u nog even licht in de duisternis schijnen op deze late avond?

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, de precieze tekst heb ik nou niet bij me, maar ik zal bij deze de toezegging zo nodig nog even aanscherpen. U heeft mij gevraagd, het gaat wel met name over jongeren hier, dus ik maak hier... In het amendement heeft u het over jongeren en gehandicapten. De toezegging ging over jongeren, om daar extra op in te zetten en die te betrekken, daarmee ook met scholen. En daarbij dus ook gebruik te maken van de onlinetools. Dus online. Ik denk dat daarmee het amendement overbodig is. Als u zegt van: Het gaat ons ook specifiek om de gehandicapten, daarvan heb ik daarnet aangegeven dat al onze bijeenkomsten op plekken zijn die fysiek zeer toegankelijk zijn, dus ik denk dat het daar niet voor uitmaakt.

De **voorzitter**: De heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Ja, misschien omdat het wat laat op de avond is, maar eigenlijk is het amendement een steun voor het beleid, dat is wat u zegt. U verbreedt het nu wel ten opzichte van de commissievergadering. Ik wil het amendement graag laten staan, omdat ik denk dat de raad daarmee uw beleid ondersteunt, om te zorgen dat er ook onlinebijeenkomsten komen bij een participatieproces en dat ook mensen met een fysieke beperking op die manier kunnen deelnemen.

De **voorzitter**: Goed. Ik denk dat het helder is. U laat het staan. Dus dat betekent dat wij het in stemming brengen en daarmee ook deze beraadslagingen gaan sluiten. Ik stel voor dat we overgaan naar de stemming voor dit raadsvoorstel.
Met allereerst het amendement 2209-G. Amendement Naast fysieke ook online participatie. Iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Niet het geval. Ik ga ervan uit dat u stemming over dit amendement wenst. Mag ik de leden van de raad vragen die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken, voor dit amendement. Dat is de SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66, CDA, LHN, Zó Zoetermeer. Met 26 voor en 14 tegen is het amendement... Nee, dat kan niet. Met 25 voor en 14 tegen, daarmee is het amendement nog steeds aangenomen. Dan het raadsvoorstel, want dat moeten we ook nog even netjes doen. Is er iemand die een stemverklaring over wenst af te leggen? Is er iemand die stemming over dit voorstel wenst? Niet het geval. Aangenomen.

9. Sluiting

De **voorzitter**: Dan dank ik u allen hartelijk voor uw geduld en uithoudingsvermogen en ik sluit de vergadering.

Sluiting om 00.22 uur

Vastgesteld in de openbare vergadering van 17 oktober 2022

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen